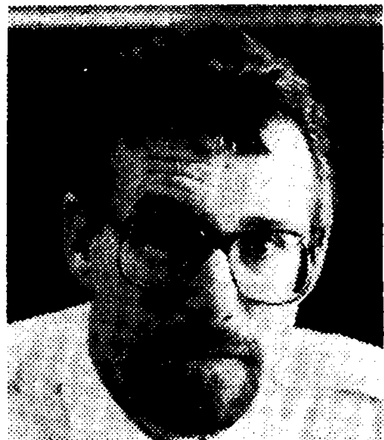
104E JAARGANG - NO.: 252 WOENSDAG 2 NOVEMBER 1988

AMIGOE

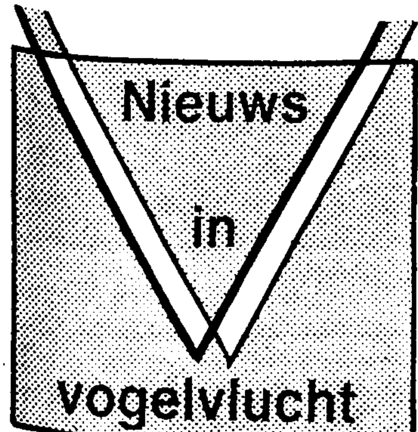
VANDAAG

DON WERDEKKER ...taxfree...

Prekè

Page toch zwaar genoeg bevonden!

AMSTERDAM — De koers van de Amerikaanse dollar is vandaag op de Europese wisselmarkten weer lager geopend, nadat de munteenheid dinsdag ongeveer twee cent in koers was gestegen. In Amsterdam noteerde de dollar rond 10.30 uur 2,0100 gulden, ruim een cent lager dan de slotkoers van 2,0215 gulden dinsdag. Ook in Tokyo ging de dollarkoers omlaag. Institutionele beleggers verkochten op grote schaal dollars. De Japanse Centrale Bank reageerde hierop met flinke dollaraankopen.

*****

AMSTERDAM — Het pond sterling is vanmorgen in koers gedaald. Rond 10.30 uur noteerde de munteenheid in Amsterdam 3,5563 gulden tegen een slotkoers van 3,5630 gulden dinsdag. De koers ging omlaag in reactie op de dinsdag door de Britse minister van Financiën, Nigel Lawson, gehouden rede. Het goud is één dollar in prijs gestegen. In Zürich werd vanochtend bij opening een prijs vastgesteld van 412,10 dollar per ounce (31,1 gram) tegen 411,10 dollar dinsdag aan het slot van de handel.

*****

AMSTERDAM — De gemeente Amsterdam komt voor het eerst sinds circa dertig jaar terug op de openbare kapitaalmarkt. Uiterlijk 7 november kan worden ingeschreven op de 150 miljoen gulden aan obligaties met een rente van 6,25 procent en een uitgiftekoers van 101 procent. De lening is ineens aflosbaar in 1998, zo heeft Swiss Bank Corporation Investment Banking namens een banken- syndicaat van Nederlandse origine meegedeeld. In 1959 gaf de gemeente Amsterdam voor het laatst obligaties uit tegen een rente, die toen 4,25 procent bedroeg. De laatste aflossing hierop zal volgend jaar plaatsvinden. Deze en aflossingen op andere — onderhandse — leningen zijn een belangrijke reden voor de nieuwe lening.

*****

EINDHOVEN — Philips Lighting treedt op als hoofdaannemer bij de uitbreiding van de verlichting in het sportstadion van de Universiteit van Port Elizabeth in Zuidafrika. Het is voor de eerste keer in Zuidafrika, dat Philips Lighting een dergelijk contract heeft afgesloten.

*****

LUTTELGEEST — In het opvangcentrum voor asielzoekers in Luttelgeest in Nederland zijn dinsdagavond 45 Somaliërs in hongerstaking gegaan. Ook in het centrum Schinnen is een nog onbekend aantal Somaliërs sinds dinsdag in hongerstaking. De drie Somaliërs hebben inmiddels tegen hun dreigende uitzetting een kort geding aangespannen.

*****

PEKING — China zal in het jaar 2000 70 miljoen inwoners meer tellen dan de 1,2 miljard waar de regering sinds 1980 vanuit gaat. De minister van Gezinsplanning, Peng Peiyun, erkende dinsdag dat de destijds met veel tamtam bekendgemaakte doelstelling om de bevolkingsgroei tot 1,2 miljard mensen te beperken „waarschijnlijk geen realistisch beeld van de werkelijke bevolkings- situatie gaf".

*****

JAKARTA — President Suharto van Indonesië heeft vandaag op het in 1975 ingelijfde oost-Timor een aantal ontwikkelings- projecten in werking gesteld. Uit regeringsbron in Jakarta is vernomen dat de Indonesische autoriteiten de vroegere Portugese kolonie spoedig dezelfde status wensen te geven als andere provincies van het land.

*****

WASHINGTON — Ondanks de ramp met de kerncentrale van Tsjernobyl in april 1986 is de Sovjetunie van plan voor het einde van deze eeuw het aantal kerncentrales flink uit te breiden. Ondanks deze protesten en bedenkingen van de bevolking zal de Sovjetunie, die nu voor 11,2 procent van haar elektriciteits- behoefte van kernenergie gebruik maakt, dit percentage tegen het einde van deze eeuw verdrievoudigd hebben. In 2010 zal de Sovjetunie meer dan 65 procent van haar elektriciteit uit nucleaire energie betrekken.

*****

SHAMIR EEN ZETEL MEER IN PARLEMENT ISRAEL

Peres: 'Alles is nog niet verloren'

Likud vormt wellicht regering rechtse en religieuze partijen

JERUZALEM — Bij de parlementsverkiezingen in Israël heeft de Likud-partij van premier Yitzhak Shamir na telling van 98 procent van de stemmen één zetel meer veroverd in het Nationale parlement dan de Arbeiderspartij van minister van Buitenlandse Zaken, Shimon Peres. Het Likud-blok krijgt volgens deze uitslag 37 (was 43) van de 130 parlementszetels tegen de Arbeiderspartij 38 (was 41).

Enkele minuten nadat deze cijfers bekend waren, sloot Shamir de vorming van een nieuwe regering van nationale eenheid uit. "Likud heeft nu de mogelijkheid een regering te vormen met de rechtse en de religieuze partijen, die zich voor het merendeel kunnen vinden in onze standpunten", zo legde hij uit. In een kort interview met de Israëlische televisie zei Shamir dat hij de nieuwe premier van Israël zou worden en sloot hij de deelneming van de Arbeiderspartij aan de regering uit.

MOED

Tijdens de verkiezings- bijeenkomst van de Arbeiderspartij in een groot hotel in Tel Aviv wees Peres erop dat de religieuze partijen "geen eenheid vormen, de Likud kan niet rekenen op de steun van hen allemaal" [illegible] **les is nog niet verloren", zo hield hij zijn toehoorders voor.** Toen hij echter de zaal verliet schreeuwde een soldaat "daar gaat de nieuwe leider van de oppositie". En ook volgens de secretaris- generaal van de partij, Ouzo Baram, "is het zeker dat wij de nieuwe regering niet zullen leiden".

Vier streng- religieuze partijen spelen nu een doorslaggevende rol bij het bepalen van wie de nieuwe regering zal leiden. Uit de voorlopige uitslagen blijkt dat de Agudat, de Degel Tora, de Shas en de Nationale Religieuze Partij samen goed zijn voor zeventien of achttien zetels (was twaalf) in het parlement. Daarmee vormen ze de derde grote politieke macht in Israël na de Likud en de Arbeiderspartij.

BIJ ISRAEL

De vier partijen lijken het meest te voelen voor de Likud; de meeste religieuze kiezers willen dat de bezette gebieden bij Israël blijven en zijn tegen een internationale vredesconferentie over het Midden-Oosten. Geen van de partijen heeft echter op de voorhand een coalitie met de Arbeiderspartij uitgesloten.

Volgens onderzoekers en politici is de winst van de reli[illegible] partijen toe te schrijven **aan de "mobilisatie" van de orthodoxe joden die door hun rabbijnen werden opgeroepen toch vooral te gaan stemmen.** Een deel van hen zou teleurgesteld zijn in het beleid van de Likud en de Arbeiderspartij en een ander deel van de kiezers zou zich vorig verkiezingen hebben geboycot door niet te gaan stemmen.

Conform de Israëlische wetgeving moet president Chaim Herzog de partijleider die op de meeste steun in het parlement kan rekenen, vragen een nieuwe regering te vormen.

Het officiële Sovjet- persbureau Tass verklaarde vandaag te vrezen dat Shamir een regering zal formeren "die een nog harder standpunt zal innemen ten aanzien van een regeling in het Midden-Oosten.

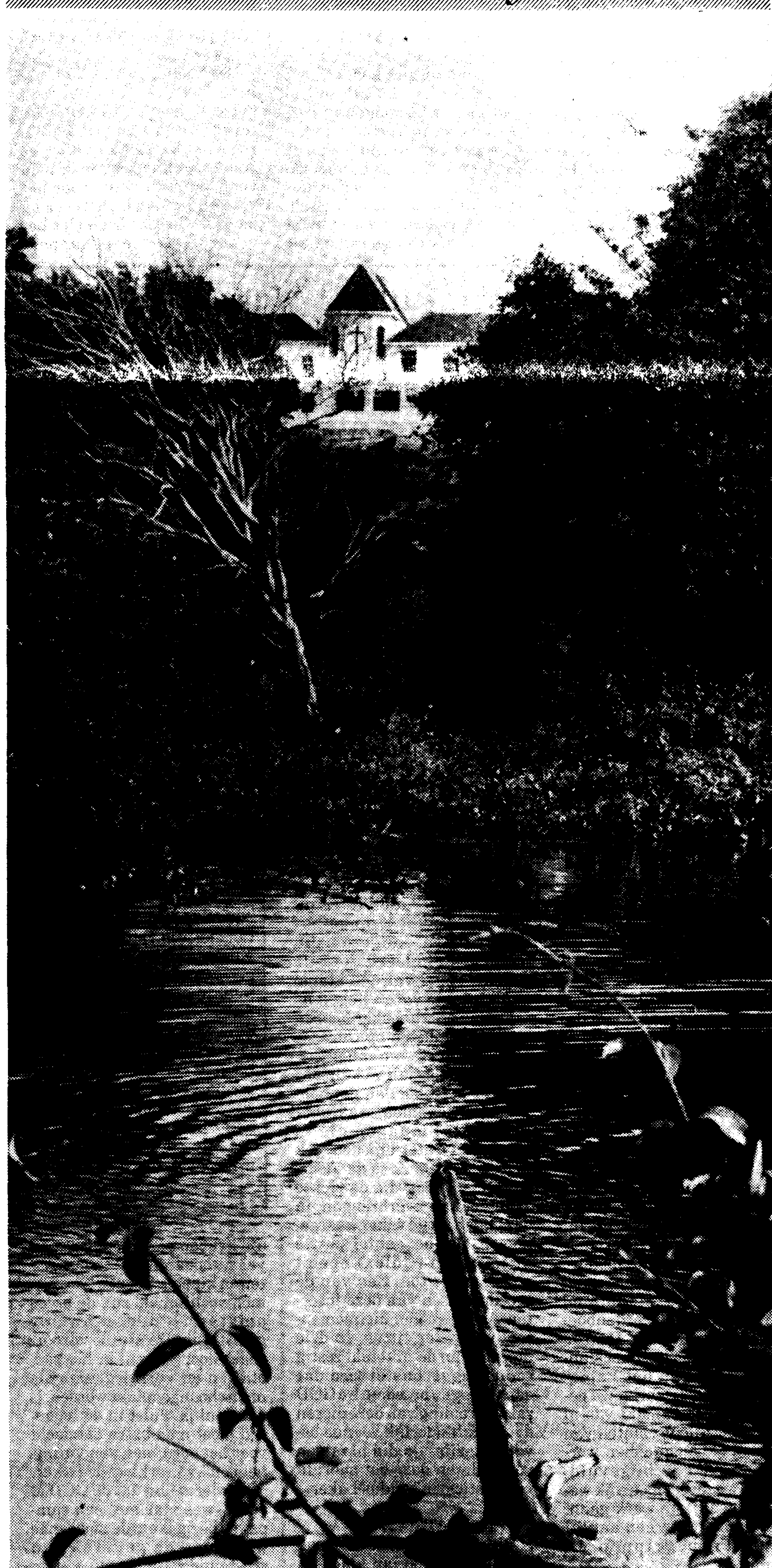
De Israëlische oud-premier Menachem Begin zei dat de uitslag getuigt van de "vitaliteit" van de Israëlische bevolking. "De Arbeiderspartij heeft op alle punten verloren en het resultaat is duidelijk: de Likud is de sterkste". Begin, die de Likud in 1977 voor het eerst naar een verkiezings- overwinning leidde, voorspelde overigens wel "lange en moeilijke" coalitie- onderhandelingen.

VS: olie niet meer als wapen mogelijk

LONDEN — De Verenigde Staten en hun bondgenoten hebben voldoende strategische oliereserves om beschermd te zijn tegen het aanwenden van de olie als wapen.

Dit zei de Amerikaanse minister van Energie- zaken John S. Herrington op een internationale conferentie over olie- kwesties. "De mogelijkheid van een onderbreking in de olievoorziening is natuurlijk nog steeds aanwezig, maar de strategische reserves doen het gebruik van de olieleveranties als politiek of economisch wapen grotendeels te niet", zo stelde hij vast. Hij wees verder ook op de diversificatie in de energie- bronnen die de industrie- landen hebben nagestreefd sedert het dramatische olie- embargo in 1973, dat door de Organisatie van olie- exporterende landen (OPEC) indertijd werd afgekondigd.

Curaçao, wat ben je mooi!

WILLEMSTAD — Waterplassen zijn tegenwoordig een gewoon verschijnsel op Curaçao. Behalve het genoegen die deze aan kinderen bieden om in te spelen, kan stilstaand water ook een gevaar voor de volksgezondheid betekenen. Dit water vormt ondermeer een broedplaats voor muskieten die de omwoners niet alleen veel overlast bezorgen, maar ook ziektes zoals 'dengue' kunnen overbrengen. Het aantal muskieten is de laatste tijd aanzienlijk toegenomen. Het is dan ook zaak om stilstaand water in plantenbakken te verwijderen en plaatsen waar regenwater in bewaard wordt te behandelen met 'abate'. Dit om uitbreiding van de muskietenplaag te voorkomen.

Op de foto ziet men een grote waterplas bij Scherpenheuvel die daar in de droge tijd niet is. (Foto: Ken Wong, Amigoe).

Opdracht van drugshandelaren

Moorden uit wraak in gevangenissen Brazilië

RIO DE JANEIRO — De gevangenissen in en rond de Braziliaanse hoofdstad Rio de Janeiro worden getroffen door een serie moorden uit wraak. Gevangenis- bewakers hebben dinsdag opnieuw verminkte lichamen van vijf gevangenen gevonden, zo hebben overheids- functionarissen gezegd. Hiermee zijn de laatste vier dagen in vier gevangenissen in totaal dertien gevangenen vermoord door medegevangenen, op bevel van een groep veroordeelde drugshandelaars.

De moorden worden toegeschreven aan een groep 'Rode Falangisten' die in gevangenissen de opdrachten uitvoert van een aantal onder gevangenen populaire drugshandelaren. De handelaren, die worden vastgehouden in de zwaar bewaakte Bangu-1 gevangenis, eisten twee weken geleden overplaatsing. Veel van hun aanhangers gingen in hongerstaking om die eis kracht bij te zetten.

Volgens ambtenaren van de Staat Rio weigerden de vermoorde gevangenen aan de hongerstaking mee te doen. De drugshandelaren in Bangu-1 mogen 50 dagen geen bezoek ontvangen in een poging de communicatie met de Rode Falangisten onmogelijk te maken.

In drie andere gevangenissen werden het afgelopen weekeinde en maandag acht gevangenen vermoord. De drugshandelaren worden als een soort Robin Hoods beschouwd in de sloppenwijken waar zij opereerden omdat ze voedsel en gezondheidszorg gaven in ruil voor het stilzwijgen van de bevolking. Hun invloed is zo groot dat een kandidaat voor de Gemeenteraads- verkiezingen, die 15 november worden gehouden, geen campagne kan voeren zonder de goedkeuring van de drugshandelaars.

PLO-commantaar:

Zege Likud rampzalig

TUNIS — De verkiezings- overwinning van het Likud-blok in Israël is een "rampzalige slag voor de vrede". Dit staat vandaag in het politiek commentaar van het persbureau WAFA van de Palestijnse Bevrijdings- organisatie, PLO, dat een eerste reactie gaf op de voorlopige uitslag van de algemene verkiezingen die gisteren zijn gehouden.

"Wij verwachten meer onbuigzaamheid, haat en terrorisme", aldus de commentaar vanuit Tunis, waar WAFA zetelt.

De Jordaanse minister van Buitenlandse Zaken, Taher Al-Masri, verklaarde in Amman dat de overwinning van Likud de hoop op vrede in het Midden-Oosten "heeft vernietigd". "Het vredesproces in het gebied is het eerste slachtoffer" van de uitslag van de verkiezingen. "De negatieve repercussies zullen onvermijdelijk in een nabije toekomst tevoorschijn komen", zei de minister.

Masri betreurde dat de Israëlische kiezers hun kans voorbij hebben laten gaan, de verkiezingen aan te grijpen "om die krachten aan de macht te helpen die oproepen tot vrede, begrip en ruil van grondgebied tegen vrede en erkenning van de rechten van het Palestijnse volk". De Israëlische kiezer heeft "een mandaat" aan premier Shamir — de leider van Likud — gegeven waardoor deze "het vredesproces kan afbreken" en kan doorgaan met geweld in de strijd tegen de Palestijnse opstand. Geweld leidt tot geweld, aldus Masri die zei geen rustigere situatie te verwachten in de bezette gebieden.

Introductie Asian Tigers Fund

Nieuw aandelenfonds ABN mikt op Verre Oosten

AMSTERDAM — DE ABN Bank introduceert op de Amsterdamse Beurs het Asian Tigers Fund, dat gaat beleggen in aandelen van ondernemingen in de zogeheten Tijgerlanden in zuidoost-Azië en richt zich daarbij in eerste aanleg op Hongkong, Singapore, Malaysia en Thailand.

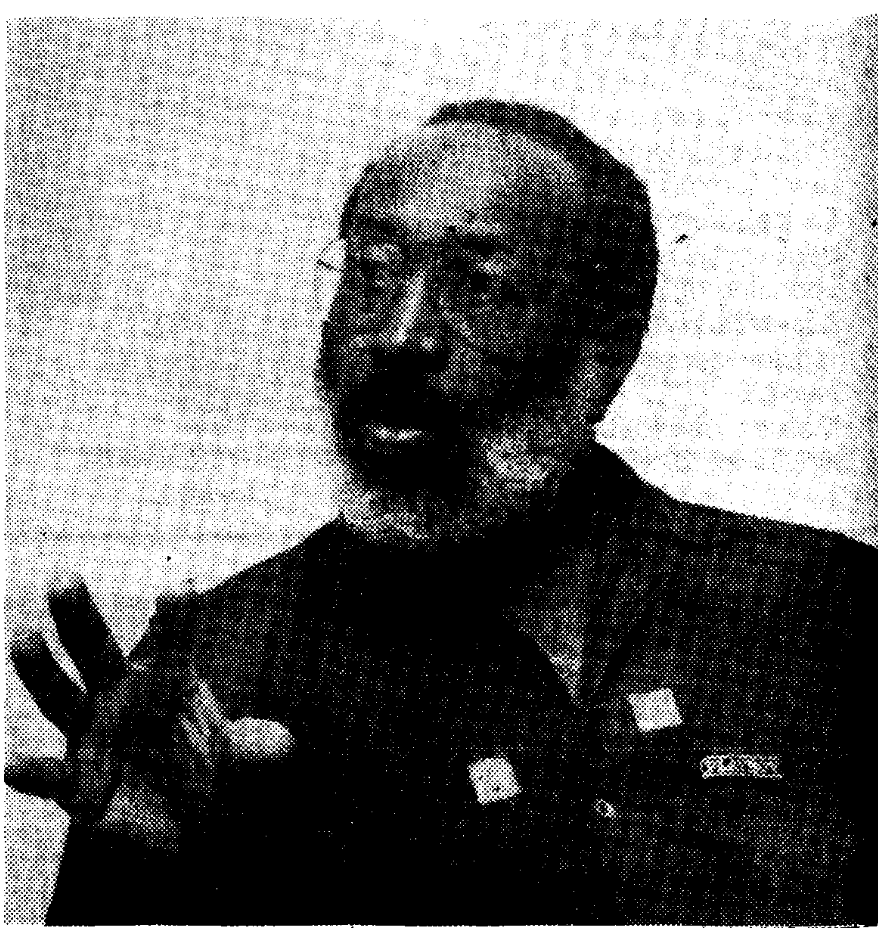
Beleggers kunnen tot 16 november inschrijven op aandelen tegen een koers van vijftig gulden. Het beleggings- fonds speelt in op de sterke economische groei in landen in het Verre Oosten, maar belegt niet in Japan, waar de verhoudingen tussen de koersen en de winsten per aandeel al zeer hoog zijn. Het fonds acht koerswinst op lange termijn belangrijker dan het rendement uit dividenden.

Het nieuwe fonds wordt een zogenoemd 'open end fund', hetgeen inhoudt dat door in- en verkoop van eigen aandelen de koers gelijke tred houdt met de waarde van de beleggings- portefeuille. Het Asian Tigers Fund valt onder het nultarief van de Vennootschaps- belasting en moet alle inkomsten (na aftrek van kosten) binnen acht maanden na afloop van het boekjaar uitkeren aan de aandeelhouders in de vorm van dividend. Daarover moeten particulieren dus Inkomensten- belasting betalen, maar de vrijstelling voor Nederlandse dividenden is voor dit nieuwe fonds van toepassing.

INVOERING PAPIAMENTS POLITIEKE BESLISSING GEWEEST

Dandaré: Voertaal Nederlands op scholen grondslag onderwijs-problematiek

Regering moet lef hebben om situatie te verbeteren

...Ramon Todd Dandaré...

WILLEMSTAD — Op Curaçao heeft men een politieke beslissing genomen om het Papiaments niet in te voeren als voertaal, maar als vak. Dit zet echter geen zoden aan de dijk voor de huidige taalproblematiek in het onderwijs. Want het Nederlands blijft behouden als voertaal, waardoor onze landskinderen gelimiteerd worden in hun emotionele, taalkundige en psychologische ontwikkeling. Om het zesjarige kind de kans te geven zijn taal verder te ontwikkelen moet het Papiaments als voertaal ingevoerd worden. Het is echter niet de bedoeling om het Nederlands helemaal af te schaffen. Het Nederlands heeft namelijk nog steeds een belangrijke plaats in onze samenleving en men kan niet van de ene dag op de andere dag het onderwijssysteem veranderen. Daarom moet men overgaan naar een bilinguaal onderwijssysteem.

Ramon Todd Dandaré, hoofd van het Arubaans Talen Instituut en lid van de standaardisatie-commissie voor het Papiaments heeft uitgesproken ideeen over de plaats van het Papiaments in het onderwijs. Volgens hem geeft het systeem dat men op Curaçao heeft ingevoerd, het kind de kans niet om zijn taal verder te ontwikkelen. "Hij krijgt een half uurtje per week Papiaments als vak en waarom? Omdat de regering het lef niet heeft om te zeggen, we gaan het Papiaments als voertaal invoeren. De invoering van deze taal als vak biedt geen oplossing voor het probleem, waarvoor het zesjarige kind nu geplaatst wordt: zijn normale ontwikkeling wordt van de ene dag op de andere, zodra hij de eerste klas van de basisschool binnenstapt, afgekapt. Hij kan zijn eigen taal, zijn eigen cultuur niet verder ontwikkelen".

DRAGER

"De belangrijkste drager van de cultuur is namelijk de taal. Taal is één van de grootste cultuur-symbolen. Uiteraard kan men zo'n grote stap als het invoeren van Papiaments als voertaal niet van de ene op de andere dag nemen. De regering heeft in 1979 duidelijk gesteld dat men voor een bepaalde spelling is, welke reeds gepubliceerd is. Veel mensen hebben er les in gevolgd. Maar het kan gebeuren dat men de officiële spelling niet aanhoudt. Dat gebeurt in het Nederlands ook. Toen in Nederland de nieuwe spelling in de vijftiger jaren werd ingevoerd, bleven een aantal mensen het woord 'vis' toch als 'visch' schrijven. Maar er is een officiële spelling, zowel op Aruba als Curaçao. De lessen die de kinderen momenteel op Curaçao krijgen zijn in die spelling".

"Een andere kwestie is dat er problemen zijn voor bepaalde begrippen. Het is onmogelijk om van de ene dag op de andere voor alle begrippen gelijk een Papiaments woord te hebben. Dat is met geen enkele taal gebeurd. Het is zelfs zo dat het Nederlands heel veel woorden van het Engels en Frans gebruikt. Er zijn talen die veel puristischer zijn zoals het Spaans. Men probeert daar welk woord dan ook aan te passen aan de eigen spelling".

"Hoe groot is dan de Papiamentstalige woordenschat? Ik denk toch wel zo'n vijftigduizend woorden. Frank Martinus-Arion komt slechts tot tienduizend woorden, omdat hij gebruik maakt van woordenlijsten. De oudste woordenlijst die we kennen dateert uit 1875: Papiaments, Nederlands en Spaans. Daarna kennen we een heleboel woordenlijsten zoals van Antoine Maduro en Henry Guda en woordenboeken zoals van Jansen. Daarna zijn we begonnen met het standaardiseren van het Papiaments in 1984, waarbij we gebruik hebben gemaakt van al die lijsten. Alle varianten van woorden en synoniemen worden bekeken en bijgevuld, waarbij we zoveel mogelijk wetenschappelijk te werk gaan. Zo komen we tot een aantal standaardbegrippen en woorden".

BELEMMERING

"Ook al is het standaardisatie werk nog niet klaar, dit hoeft geen belemmering te zijn voor het invoeren van het Papiaments als voertaal. Je moet gewoon beginnen. Toen het Nederlands als voertaal in het onderwijs ingevoerd werd, was het ook nog niet zover ontwikkeld. Het was zo dat men simpelweg Latijnse termen letterlijk vertaalde om bepaalde dingen aan te geven. En het is zo dat bepaalde termen niet eens kloppen. Bijvoorbeeld een term als 'lijdend voorwerp'. Lijdt dat voorwerp? Nee, dat voorwerp lijdt niet. En wat denk je van de term 'meewerkend voorwerp'? Dat 'meewerkend voorwerp' werkt niet mee. Het is gewoon een letterlijke vertaling".

"Een taal is nooit rijp genoeg tot je het gebruikt. Heel belangrijk is gewoon te beginnen. Als je niet begint kom je nooit klaar! Het is niet alleen een kwestie van het maken van lesboekjes, ook mensen voorbereiden en standaardiseren van de grammatika, vocabulaire en orthografie vormen een onderdeel hiervan. Dat is logisch. Maar je moet niet wachten tot de standaardisatie-commissie klaar is met het standaardiseren van honderdduizend woorden. Standaardiseren is slechts een klein onderdeel. De beslissing om door te zetten moet op een bepaald moment genomen worden. We moeten de taal de plaats geven die zij verdient. Als men als Curaçaoenaar zich behorend tot één volk, één natie voelt, doe dan iets voor je eigen natie. Zeg als zodanig: we moeten de taal de plaats geven die zij verdient".

IDENTIEK

De taal heeft de bijzondere belangstelling van Dandaré, een linguist, die naar zijn zeggen met name hart heeft voor het Papiaments, de gemeenschappelijke taal van beide eilanden. "We zitten op dit moment met geweldige problemen in het onderwijs, zowel op Aruba als op Curacao. Die problemen zijn op beide eilanden identiek. De verschillen in het Papiaments op Aruba, Bonaire en Curaçao zijn zo klein, daar komen we nu pas achter door het werk van de standaardisatie-commissie. Dus we hebben echt één taal".

"De beslissing om deze taal in te voeren als voertaal moet het volk nemen. Die kiest uiteindelijk de regering. Een regering heeft als taak in de staatsregeling zorg te dragen voor het onderwijs, voor het volk en het land. De regering moet beslissen. Die moet het onderwijsprobleem aanpakken. Elke regering op zijn eigen wijze. Ons land en de Antillen hebben een heleboel mensen die kennis hebben van de zaak, mensen die door het volk betaald worden om te kunnen studeren en deze mensen met kennis en expertise laat men nu verloren gaan doordat de politici weigeren de onderwijsproblematiek aan te pakken en degenen met kennis van zaken om advies te vragen".

"Het is echt niet een kwestie van verandering op de ene op de andere dag. Ik heb uitgerekend, dat wanneer we het Papiaments invoeren, we zowat 26 jaar bezig zijn. Dat is niet zo erg. Die tijd heb je nodig. Maar het is beter om de beslissing te nemen om het nu te gaan doen, zeg in 19 zoveel, maar die beslissing is dan genomen in het belang van het onderwijs. We moeten iets doen voor ons onderwijs, voor onze kinderen, maar de vraag is altijd: het kost zoveel geld. Maar hoeveel geld kost het onderwijs nu niet? En hoeveel van dat geld gaat simpelweg verloren, omdat er weinig rendement in ons onderwijssysteem is".

LEF

"De beslissing om het onderwijssysteem te verbeteren wordt niet genomen, omdat helaas het lef ontbreekt. Er zijn een heleboel machten, krachten in deze maatschappijen die gewoon een normale ontwikkeling van het onderwijssysteem tegenwerken, omdat die kleine groep bang is gedupeerd te worden. Zij denken misschien dat door de invoering van het Papiaments als voertaal op de scholen zij misschien hun macht verliezen".

Over de toekomst is Dandaré toch optimistisch gestemd. "Op Aruba hebben we een nota aan de regering gepresenteerd hoe wij het onderwijssysteem veranderd willen zien met als stelregel dat het Nederlands in het onderwijs moet blijven. Daarom hebben wij een bilinguaal onderwijssysteem voorgesteld, waarin de hele basisschool in twee talen gegeven wordt. Op de middelbare scholen zoals VWO en HAVO en misschien ook MAVO zal het Nederlands als voertaal gehandhaafd blijven. LTS en Huishoudschool kunnen misschien beter in het Papiaments gegeven worden".

"Op Curaçao voelt de regering toch ook wel dat er problemen zijn, anders was het seminar in de UNA over taal, onderwijs en nationale ontwikkeling niet georganiseerd. Dus ik ben optimistisch gestemd, want de mensen met kennis zijn ermee bezig. Er is een soort hoop dat uit dit seminar iets zal komen, waaruit de regering kan concluderen dat men inderdaad het Papiaments moet invoeren als voertaal, niet alleen als vak. Het woord is nu aan de heren politici".

Papiamentse taal ontwikkeld door slaven

WILLEMSTAD — Het Papiaments heeft een heel andere ontwikkeling doorgemaakt dan de andere talen van gekoloniseerde volken. Op de Nederlandse Antillen is Papiaments de voertaal van 80 procent van de bevolking, terwijl 92 procent van de bevolking het Papiaments spreekt en verstaat, het is de nationale taal.

In Spanje is op zeker moment de taal van de sterkste economische macht, Castilië, de taal van het land geworden. Daar werd het Castiliaans de belangrijkste taal. Bij de Nederlandse kolonisatie van de Antillen is dit anders gegaan dan bij bijvoorbeeld de Engelsen en Spanjaarden die hun taal en cultuur op de gedomineerde landen hebben gedrukt.

De Nederlandse kolonisators hebben de zaak anders aangepakt. Op Curaçao bestond een slavenmaatschappij. Er waren drie soorten slaven: de plantage-, tuin- en huisslaven. Juist de huisslaven hebben een bijzonder belangrijke rol gespeeld in de ontwikkeling van het Papiaments. De Nederlanders brachten namelijk een bepaalde cultuur en onderwijs, maar de taal van de slaven was noodzakelijk niet alleen in het huis van de Nederlander, maar ook om met de Joods-Portugese groep van de bevolking, die heel belangrijk was in de toenmalige samenleving, te kunnen communiceren.

Daardoor is het Papiaments zo'n belangrijke taal geworden, verschillend van bijvoorbeeld het Haitiaans creools. Het Papiaments werd vanaf het begin van de kolonisatie door de Nederlanders, binnen honderd jaar, de taal van alle bevolkingslagen. Het was de enige taal die men gemeenschappelijk kon spreken, omdat de Portugese Jood niet in contact kon komen met de Nederlandse protestant, aangezien de een alleen Portugees en de ander alleen Nederlands sprak.

Het Papiaments, de taal van de slaaf, is daarom niet te vergelijken met welke minderheidstaal dan ook. **Deze oorspronkelijke slaventaal is uiteindelijk de nationale taal geworden die nu ook op de scholen als vak is ingevoerd.**

GGD wijst bevolking op eigen verantwoording

Aantal vliegen en muggen in regentijd sterk toegenomen

WILLEMSTAD — Het aantal vliegen en muggen op Curaçao is door de vele regens van de afgelopen maanden aanzienlijk toegenomen. De Geneeskundige Gezondheidsdienst (GGD) heeft aldus Sixto Laker van deze dienst, maatregelen genomen om de overlast van deze dieren in buurten waarvan klachten zijn ontvangen, te bestrijden. Hij wijst evenwel op de eigen verantwoordelijkheid van de bevolking die stilstaand water in plantebakken en regenbakken zoveel mogelijk moet voorkómen. Ook wordt aangeraden huisvuil in drums en mest op het erf op te ruimen, aangezien dit, mede gestimuleerd door de recente regenval, een ideale broedplaats voor vliegen is.

Volgens Sixto Laker hebben bepaalde buurten op Curaçao altijd te lijden van muggenoverlast. "Sinds juli van dit jaar is meer neerslag dan gewoonlijk waargenomen, waardoor het aantal muggen die in stilstaand water broeden, ook is toegenomen. Zo is de 'Aedis egypti', de mug die de ziekte 'dengue' kan overbrengen, in **de afgelopen tijd vaker waargenomen. Ook het aantal zwarte bijtmuggen (Culex) neemt steeds meer toe. Eén van de broedplaatsen van deze insecten zijn de rooien die momenteel vol water zitten. In drie procent van de in totaal zestig rooien is geconstateerd dat daar muggen broeden. De GGD zal uitbreiding van deze dieren die vaak hinderlijk voor de bevolking zijn, op die plaatsen verhinderen door het gebruik van pesticiden", aldus Laker.**

ABATE

Hij zei verder dat de GGD ook in buurten waarvan klachten over toegenomen overlast door muggen zijn ontvangen, deze insecten met pesticiden te lijf zal gaan. Verder zal aan de bewoners van de betrokken percelen 'abate' voor drums en planten uitgereikt worden. "Steeds moet de bevolking echter op de eigen verantwoording worden gewezen. De mensen zetten zelf de planten neer en zij plaatsen zelf waterbakken", zo sprak Laker die hieraan toevoegde dat het aantal ratten op Curaçao door de regens in de afgelopen tijd niet veel hoger is dan in de droge tijd.

"Maar vliegen zijn wel sterk in aantal toegenomen, want die hebben als broedplaats afval van paarden, varkens, geiten en kippen. Door de toegenomen vochtigheid zijn de broed omstandigheden nu nog gunstiger. De stank veroorzaakt door vliegen in hokken, stallen en vuilnisdrums die niet schoongemaakt worden, is aanzienlijk. Juist in de regentijd moet men extra aandacht voor het opruimen van vuilnis hebben", zo verklaarde Laker.

Verder zei hij dat de GGD al ruim twee jaar met een campagne bezig is om de mensen te wijzen op de gevaren van stilstaand water en huisvuil in de tuin. "Je vraagt je soms af waar je mee bezig bent. De mensen willen geen handje helpen om de overlast door vliegen en muggen op ons eiland te verminderen. De enige manier is volgens mij effectieve sancties in de vorm van boetes die niet zoals nu, na twee jaar geïnd worden, maar die bijvoorbeeld een vervaldatum hebben"

NETTER

"Het probleem is echter de tijd na die vervaldatum. De overheid heeft momenteel niet genoeg mankracht en middelen om effectief sancties te nemen. De bevolking weet gewoon dat het politie-apparaat overbezet is en dat over het innen van geldboetes lange tijd heengaat. Voorlopig zullen we het moeten hebben van regelmatige voorlichtings-campagnes. Hopelijk zullen de toegenomen muggebeten de bevolking helpen om netter op hun omgeving te zijn", aldus Laker.

In een persbericht doet de overheid enige aanbevelingen voor de volksgezondheid. Dit ter voorkoming van schadelijke gevolgen door muskieten en stank, wat volgens de GGD na veel regenval altijd geconstateerd wordt. De dienst raadt aan al het overtollige stilstaande water dat mogelijkerwijs besmet is met water uit rooien en beerputten, te verwijderen. Verder wordt aangeraden de veelgebruikte dweil goed te reinigen met een ontsmettings-middel, zoals creoline, lysol, pine-sol, pine-tree, chlorox en savlon.

Verder wordt aangeraden in gezinnen met huisdieren, de ontlasting van deze dieren en etensresten op te ruimen in plastic zakken die men bij de supermarkten krijgt en deze vervolgens in de zakken van Selikor te deponeren. Daarnaast wordt aanbevolen de drums voor huisvuil goed schoon te houden. Mest van paarden, varkens, geiten en kippen moet op plaatsen gelegd worden waar dit snel kan drogen. Vervolgens moeten de overblijfselen circa een halve meter onder de grond begraven worden of naar de vuilnisstortplaats gebracht worden. Het erf moet gereinigd worden met creoline of lysol om stank te vermijden. Mest waarin beesten zitten dient met kerosine of benzine overgoten te worden en minstens een halve meter diep in de grond begraven worden. Mensen die veel overlast door muskieten ondervinden kunnen contact opnemen met de GGD, telefoon 625800.

Tip

WILLEMSTAD — Gooi oude uitgedroogde kokosnoten niet weg. Zij kunnen nog van pas komen bij het wegjagen van vliegen, muggen en andere stekende insecten die het gezellig samenzijn op de porch en in de tuin de laatste tijd vrijwel onmogelijk maken. Leg de droge kokosnoten op de barbeque, steek ze aan en door de rook zijn binnen een mum van tijd alle vliegende insecten in de omgeving verdwenen.

WILLEMSTAD — In een plaatselijke nachtclub werd een vrouw aangevallen door een man, die haar bedreigde met een mes.

Hij zei daarbij dat hij haar dood zou steken. Omstaanders konden door het mes van de man af te pakken, erger voorkomen. Bij nader onderzoek bleek de man van Dominikaanse afkomst en illegaal op het eiland te verblijven. Zelf was hij reeds verdwenen toen de politie arriveerde. De recherche onderzoekt de zaak.

BEGELEIDENDE RECLAME: 'THE LOWEST IN THE CARIBBEAN'

Don Werdekker: afwachten wat de resultaten zijn

Tax en duty free systeem is verre van optimaal

WILLEMSTAD — Het systeem om Curaçao 'tax en duty free' te maken, is "verre van optimaal", zo reageerde directeur Don Werdekker van de Downtown Management Organisation (DMO) die belast is met de uitwerking van dit systeem. Van de verschillende adviezen die minister Gilbert de Paula van Financiën kreeg, heeft hij voor de goedkoopste weg gekozen. "Wij wilden dat de markt helemaal open gegooid zou worden en dat de toeristen overal vrijelijk drank, sigaretten en electronische apparatuur zouden kunnen kopen. De minister heeft nu voor een ingewikkeld systeem gekozen, waarvan in de praktijk moet blijken of dit zoden aan de dijk zal zetten", aldus Werdekker.

Er blijken nogal wat haken en ogen aan het systeem te zitten. Zo wordt de 'Willemstad Taxfree Shop' (die momenteel een vestiging op de luchthaven heeft) de enige winkel die aan de toeristen op de cruiseterminal kan verkopen. Alle winkeliers werken voor deze zaak en krijgen tien procent van de verkopen. Omdat men Curaçao wil gaan verkopen als 'the lowest in de Caribbean', moet deze zaak zich aan een zo laag mogelijke winstmarge houden. Alleen bij een zeer grote omzet, wordt dit systeem aantrekkelijk.

Een ander nadeel is dat de prijzen op de cruiseterminal en die op de luchthaven zullen verschillen. Door de hoge kosten van Willemstad Taxfree Shop op Hato, kunnen de prijzen daar niet even laag liggen als die op de cruiseterminal.

In afwachting van de officiele afkondiging van de regering, zijn de verschillende instanties al bezig met de voorbereidingen om het nieuwe systeem zo optimaal mogelijk te laten functioneren. De algemene indruk is dat de regering de 'goedkoopste oplossing' heeft gezocht — hetgeen overigens door de minister wordt erkend — en dat dit niet de aantrekkelijkste oplossing is.

ALLEEN TOERISTEN

De Amigoe berichtte al eerder over de beslissing van de Antilliaanse regering: meerdere electronische produkten — die voor toeristen aantrekkelijk zijn — zullen het zogenaamde nultarief krijgen. Deze produkten worden veertig procent goedkoper, ook die voor de lokale bevolking. Dit is voor de toeristen zeker aantrekkelijk, vooral omdat Curaçao langzaam maar zeker al een goede naam begon te krijgen voor wat betreft de sortering van electronische apparatuur. Indien die lijn goedkoper wordt, zal dat zeker aanslaan, zo verwacht men.

Voor wat betreft drank en sigaretten, zullen deze alleen voor toeristen belasting- en invoerrechtenvrij gekocht kunnen worden. Dat kan op de luchthaven en in de toekomst voor cruisetoeristen bij verschillende zaken op het eiland. Dan krijgen de cruisetoeristen een bon en op vertoon daarvan kan de bestelling afgehaald worden bij een mobiele eenheid op de cruise-terminal.

Het verlies aan inkomsten voor de regering is door deze oplossing minimaal. Of de resultaten voor Curaçao goed zullen zijn, is evenwel nog afwachten. De Downtown Management Organisation is belast met de praktische uitwerking van het systeem en meent dat er het beste van gemaakt moet worden.

Het zal nu in ieder geval mogelijk worden om Curaçao in het buitenland als 'tax en duty free' eiland te verkopen en de DMO wil daar de slogan 'the lowest in the Caribbean' aan toevoegen.

DUURDER

Don Werdekker erkende dat er wat problemen aan dit systeem zitten. Zo heeft de Willemstad Taxfree Shop op Hato dermate hoge kosten, dat de drank en sigaretten daar duurder zullen blijven dan die van de mobiele eenheid op de cruiseterminal. Dat heeft tot gevolg dat toeristen die met het vliegtuig naar Curaçao zijn gekomen, de produkten niet zo goedkoop kunnen krijgen als de cruise- toeristen. Voor hen geldt dus kennelijk niet 'the lowest in de Caribbean'.

De Willemstad Taxfree Shop krijgt met dit systeem een monopolie- positie voor wat betreft het belasting en invoerrechtenvrij verkopen van drank en sigaretten. Dat is volgens Werdekker geen probleem. Hij meent bovendien dat er weinig anderen geinteresseerd zullen zijn in deze 'business' omdat de winstmarges zeer laag moeten liggen om te kunnen concurreren met de andere eilanden in het Caribisch Gebied. De winkeliers die opgenomen willen worden in het systeem, zullen in hun winkels een aantal van de produkten die belasting en invoerrechten- vrij gekocht kunnen worden, tentoon stellen. De winkeliers krijgen tien procent van hun verkoop. De voorraden worden echter door de Willemstad Taxfree Shop aangelegd, daarin behoeven de winkeliers niet te investeren.

GEEN RISICO

Dat is aantrekkelijk voor hen, meent Don Werdekker. Die kosten zijn er dan niet meer en bovendien lopen de winkeliers geen risico. Dat risico is er voor de Willemstad Taxfree Shop wel omdat het voor deze zaak alleen interessant wordt als er grote omzetten worden gemaakt. "We moeten afwachten hoe dit gaat uitpakken. Dit seizoen zullen we zien of het aanslaat." Belangrijk is volgens Werdekker de begeleidende reclame: Curaçao moet in het buitenland duidelijk maken dat het eiland een nieuwe attractie heeft gekregen."

Alhoewel Werdekker de beslissing van de regering verre van optimaal vindt, zegt hij wel begrip te hebben voor het feit dat de regering de 20 miljoen gulden aan belasting en invoerrechten- opbrengsten uit de sigaretten en drank, niet wil laten schieten. Er waren echter voorstellen gedaan, om dit geld elders vandaan te halen. Aruba heeft bijvoorbeeld gekozen voor het nultarief en heeft tegelijkertijd zeveneneenhalf procent 'handling charges' ingevoerd. Een ander voorstel was om de accijnzen op benzine te verhogen, of de invoerrechten op andere produkten te verhogen. "Dat zou een offer zijn die de bevolking moet brengen, maar we moeten het in de toekomst toch van het toerisme hebben", aldus Werdekker.

Zodra de regering de wetswijziging officieel afkondigt, kan de Downtown Management Organisation de noodzakelijke maatregelen op "heel korte termijn" treffen. Het vermoeden is dan ook dat komend toeristenseizoen (dat op 15 december begint) Curaçao zich kan gaan profileren als 'the lowest in the Caribbean' en toegevoegd kan worden aan de lijst van eilanden waar het goedkoop winkelen is.

Brief aan gezaghebber:

Minister Knoppel tevreden over politie

WILLEMSTAD — "Ik betuig hierbij mijn tevredenheid over de wijze waarop het politie- personeel op Curaçao de laatste tijd opeenvolgend intensief, vakkundig en langdurig dienst heeft verricht en vele goede zaken tot stand heeft gebracht", dat schrijft minister mr Ivo Knoppel van Justitie in een brief aan de gezaghebber.

De minister spreekt in zijn brief zijn bijzondere waardering uit voor de wijze waarop de politie op Curaçao zich de laatste tijd van haar taak heeft gekweten. Vooral met het oog op het feit dat de politie op Curaçao zich kort achter elkaar gesteld zag voor een aantal niet eenvoudige taken, aldus de minister.

"De vakkundige wijze waarop zij haar werkzaamheden rond de berechting en uitlevering van de zogeheten 'Drie Fransen' heeft verricht, haar grote slagvaardigheid en teamgeest zoals aan de dag gelegd bij de opvang van de effecten van de storm 'Joan' gevolgd door de aanzienlijke regenoverlast op Curaçao, de plichtgetrouwe en loyale stemming die de maatregelen rond de begrafenis van de ex- gezaghebber Casseres hebben gekenmerkt, hebben mij alle nochtans tot bijzondere voldoening kunnen stemmen", aldus de minister.

Hij spreekt in zijn brief waardering uit voor het politie- personeel, de politiechefs en het Vrijwilligers Korps Curaçao die "uitstekende bijstand" heeft gegeven aan de politie en andere instanties.

Schietende inbrekers

WILLEMSTAD -- Rond kwart voor vier vannacht werd de politie gedirigeerd naar een woning aan de Pto. Cabelloweg. Aldaar troffen de agenten de 62-jarige man O.M. liggend op de porch van zijn woning aan. Hij klaagde over hevige pijn in de buikstreek en bleek enkele schotwonden ter hoogte van deze plek te hebben.

De man verklaarde dat hij wakker werd en drie onbekende mannen in zijn woning aantrof. Toen bedoelde mannen verrast werden, lostten zij twee schoten op hem. Daarna vluchtten zij weg. Het slachtoffer werd ter behandeling overgebracht naar het ziekenhuis, alwaar operatief moest worden ingegrepen. Zijn toestand is nog steeds ernstig.

Van de daders is nog geen spoor ontdekt. De recherche onderzoekt de zaak.

Op uitnodiging ALM en Curinde

Vereniging kooptoeristen Jamaica bezoekt Curaçao

WILLEMSTAD — De bestuursdelegatie van de United Vendors Association van Jamaica tesamen met de ALM-delegatie waarmee besprekingen werden gevoerd. Geheel links ALM-president directeur Kitland Chong.

WILLEMSTAD — Een bestuursdelegatie van de United Vendors Association (de Jamaicaanse vereniging van kooptoeristen) heeft op uitnodiging van de ALM, Curinde en de vereniging van de in de Vrije Zone van Curaçao gevestigde bedrijven, Frezacur, onlangs een bezoek gebracht aan Curaçao.

Het doel van dit bezoek was om zich te orienteren en de faciliteiten die het eiland deze toeristen, met name in de Vrije Zone, biedt in ogenschouw te nemen. Daarnaast zijn er besprekingen gevoerd over het verbeteren van de dienstverlening van de Vrije Zone.

De delegatie bestond uit de dames Brenda Christine, Mary Johnson, Marily Burke en de heren Victor Reed en Eric Clement, secretaris generaal van de vereniging. De gasten verbleven in het Las Palmas hotel die de kamers gratis ter beschikking had gesteld.

Er is met verschillende instanties gesproken. Zo heeft men met de Kamer van Koophandel de mogelijkheden besproken van invoer van Jamaicaanse produkten op Curaçao. De delegatie heeft tevens de 'incheck'- faciliteiten van de ALM, die speciaal voor deze kooptoeristen op de luchthaven zijn gecreeërd, bezocht. Ook werden de verschillende pensions waar deze toeristen gebruikelijk verblijven, geinspecteerd.

De gedeputeerde van Toerisme, Ruben Page, heeft de delegatie op zijn kantoor ontvangen en ondermeer toegezegd dat de overheid zal trachten meerdere verblijfs- faciliteiten te scheppen en eventueel de bestaande faciliteiten te verbeteren.

Eerder dit jaar zijn vertegenwoordigers van de ALM en Curinde naar Jamaica geweest, waar besprekingen hebben plaatsgevonden met de United Vendors Association. Door middel van deze directe manier van aanpak, wordt getracht de bestaande kopers te behouden en uiteraard waar mogelijk dit aantal uit te breiden.

De besprekingen vonden plaats in een aangename sfeer, waarbij zeer open door de partijen werd gesproken. Van beide zijden zal intern de follow-up worden verzorgd. Dit bezoek kan in ieder geval als succesvol worden bestempeld, aldus de ALM in een persbericht. Het ligt in de bedoeling ook vertegenwoordigers van kopers uit andere belangrijke afzetmarkten op een meer directe, persoonlijke manier te benaderen.

Verdachte gepakt na moord op Antilliaan

EINDHOVEN — Een arrestatieteam van de Eindhovense Gemeentepolitie heeft dinsdagavond een 32-jarige man uit Eindhoven aangehouden.

De man wordt ervan verdacht dat hij anderhalve week geleden B.M. Melaan uit Veldhoven (geboren in de Nederlandse Antillen) heeft doodgeschoten. Sedertdien was de verdachte spoorloos. Een woordvoerder van de politie heeft dit dinsdag meegedeeld.

Dinsdag signaleerde de politie de auto van de verdachte. Een speciale eenheid van de politie volgde de wagen onopvallend. Toen de verdachte in Asten een snackbar bezocht, kon hij worden aangehouden.

Tentoonstelling in Akademia di Arte

WILLEMSTAD — Op zondag 6 november wordt in de aula van de 'Akademia di Arte' om elf uur 's morgens een tentoonstelling geopend van tekeningen van kinderen die een cursus hebben gevolgd gedurende 1987/1988.

Belangstellenden zijn van harte welkom voor deze officiele openingen van de tentoonstelling die gedurende een week te bezichtigen is tijdens de openings- uren van de Akademia di Arte. Die tijden zijn van maandag tot en met vrijdag 's morgens van acht tot twaalf uur en op dinsdag, woensdag en donderdagavond van zeven tot tien uur.

Motie ingetrokken:

Gedeputeerde Page mag van oppositie blijven

WILLEMSTAD — Gedeputeerde Ruben Page van Toerisme 'mag blijven' nu hij gisteren in de eilandsraads- vergadering heeft aangekondigd dat hij deze week nog zijn toeristische beleid op papier zal zetten. Dat was voor de oppositie- partij DP voldoende om de motie waarin gevraagd werd Page zijn portefeuille te ontnemen, in te trekken. De andere vijf moties leverden weinig problemen op: drie werden er unaniem aangenomen, één motie werd afgewezen en de vijfde motie is voor 'pre-advies' naar het Bestuurscollege doorgestuurd.

Gistermiddag werd de openbare eilandsraads- vergadering over het toerisme afgesloten met de behandeling van de zes moties die door de oppositie- partijen DP en MAN waren ingediend.

KRITIEK

Dat gebeurde nadat de verschillende gedeputeerden namens het Bestuurscollege de vragen uit de tweede ronde hadden behandeld. Gedeputeerde Ruben Page van Toerisme kon het daarbij niet nalaten om — evenals hij in de eerste ronde had gedaan — fel te laten weten hoe hij denkt over de voorgaande gedeputeerden van Toerisme. De oppositie- partijen zouden de hand in eigen boezem moeten steken, alvorens kritiek te uitten op hem, zo meent Page.

Zijn pleidooi in de tweede ronde, was kennelijk voor de oppositie- partij DP overtuigend genoeg om de motie in te trekken waarmee men Page's portefeuille wilde afnemen. Deze motie was overigens — in tegenstelling tot de andere vijf moties — niet door de oppositie- partij MAN medeondertekend.

COMMISSIES

De eilandsraad ging unaniem akkoord met het voorstel om een commissie te benoemen die de toepassing van de reglementen voor de eilandsraad moet interpreteren. Dit ondermeer op basis van 'gewoontes' in de eilandsraad die inmiddels gebruik zijn geworden.

Akkoord ging de eilandsraad ook met de instelling van een commissie — onder voorzitterschap van gedeputeerde Page — die het Bestuurscollege moet bijstaan bij de uitstippeling van het toeristisch beleid. Daarbij zal men de aanbevelingen van één masterplan gaan volgen. Welk masterplan dit zal zijn, is nog niet bepaald. Het Bestuurscollege heeft immers een grote keuze uit de verschillende rapporten en 'masterplans' die in het verleden gemaakt zijn.

De eilandsraad heeft tevens middels een motie, de steun gegeven aan het Bestuurscollege voor wat betreft de realisering van de twee hotels bij het ITC. Het BC zal alles in het werk moeten stellen om de komst van die twee hotels te garanderen.

Een discussie onstond over de motie waarin de oppositie- partijen voorstellen om de sociale partners deel te laten nemen in de op te richten 'Curaçao Tourism Development Foundation'. De coalitie- partners staan hier niet negatief tegenover, maar wilden in de motie specifiek aanduiden in welke structuur de sociale partners opgenomen zullen worden. Dit terwijl de oppositie- partijen willen dat de sociale partners zitting krijgen in wat voor structuur dan ook. Toen de partijen elkaar niet konden vinden, werd de motie weggestemd.

De motie over de prijzen in de Willemstad Taxfree Shop is voor 'pre- advies' naar het Bestuurscollege gestuurd. De oppositie- partijen hadden in de motie hun bezorgdheid uitgesproken over de hoge prijzen in deze winkels die de produkten toch juist goedkoop aan de toeristen zou moeten aanbieden. De prijzen blijken echter veel en veel hoger te liggen dan elders in het Caribisch Gebied. Dat is volgens informatie die de oppositie- partijen hadden gekregen, te wijten aan de hoge huur die door Curinta wordt berekend en door de tien procent winstmarge die de eigenaren aan de prijs toevoegen.

De informatie van gedeputeerde Ruben Page was evenwel dat de huurprijzen helemaal niet zo hoog zouden zijn. Het Bestuurscollege zal deze zaak nu verder onderzoeken en met de uitslag terugkomen bij de eilandsraad. Indien dat nodig blijkt te zijn, zal de motie dan alsnog worden behandeld.

Vuilnis containers

ORANJESTAD — ...

[redacted]

AGENDA ARUBA

KANTOORUREN AMIGOE: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333.

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316.
Pageboy: 127-743.

Bankrek. nr. 10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER
I: 20.15 uur *White of the eye* (thriller, 18 jr.).
II: 20.45 uur *Mac & Me* (adventure, alle leeft.).
DRIVE-IN: 20.30 uur *Triumphs of a man called Horse* (adventure, 14 jr.).

*****

BOTICA'S (nachtdienst)
Pabao brug: Oduber, tel.: 21780.
Pariba brug: San Lucas, tel.: 45119.

*****

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter J. van Veen, Tanki Flip 24, tel.: 27100.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter C.E. Zaandam, via Centro Medico San Nicolas, tel.: 48833.
Kinderarts: dokter Croes, tel.: 27591/24300 (hospitaal).

*****

DOKTER HART KINDER-POLIKLINIEK (Shakespearestraat 13, tel.: 27263/24300): spreekuren maandag t/m vrijdag van 08.30-11.30/14.30-17.30 uur; zaterdag van 08.30-12.00 uur.

*****

CENTRO MEDICO CARABOBO (L.G. Smith Boulevard 34, tel.: 21777): dra L.G. Beke-Martinez, Engelandstraat 7, tel.: 24696.

*****

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

*****

TELEARUBA
WOENSDAG: 18.00 Heman & The Masters of the universe; 18.30 The eleventh hour: «The forest»; 19.00 Soccer School: «Defensive play»; 19.30 Salud pa un y tur: «The living body»; 20.00 Telenoticias; 20.30 Bista ariba..... (live); 21.15 Quest for healing: «The balanced body»; 22.00 CNN international news; 22.40 75 Jaar welvaart; 23.30 Sports tonight (CNN); 24.00 Sluiting.

*****

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTER: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTER (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45/18.30-19.30 uur.

KONINGIN WILHELMINA FONDS (tel.: 24652/22817): informatiecentrum woensdag geopend van 08.30-12.00 uur - Paardenbaaistraat 8 (boven).

SPORT
BASKETBAL: 19.30 uur start A-klasse competitie - Sporthal.

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere maandagavond I-A beginners en III conversatie, iedere dinsdagavond I-A beginners en iedere woensdagavond I-B semi-gevorderden en II gevorderden. Aanvang is 19.30 uur in het Colegio Arubano, lokaal 60, 61 en 62.
Voor informatie inzake lidmaatschap e.d.: Lilian Eilers, presidente (tel.: 24953).

KIWANIS **(afd. Oranjestad)**: 19.30 uur dinner meeting - Bushiri Beach Hotel.

DE NIEUW APOSTOLISCHE KERK (Schubertstraat 12): 19.00 uur kerkdienst.

*****

DONDERDAG
DIVERSEN
MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKS- MOEILIJKHEDEN (Layex Building, Wilhelminastraat 19): iedere werkdag van 07.30-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 of 25111).

CENTRO KIBRAHACHA **(dagverblijf voor bejaarden)**: openingsuren dagverblijf: 08.00-12.00 uur; kantooruren: 07.30-12.30/14.00-17.00 uur - Piedra Plat 23 (tel.: 28159).

BEGELEIDINGSCENTRUM GEESTELIJK GEHANDICAPTEN «MAN NA OBRA»: elke maandag en donderdag van 09.00-12.30 uur gelegenheid om producten te kopen in het oude gebouw van «Bibito Pin», t/o Protestantse kerk, Piedra Plat.

SPORT
ZWEMVERENIGING 'ARUBA MARLINS' **(dinsdag + donderdag)**: 17.30-18.30 uur zwemlessen - Golden Tulip Aruba Caribbean Hotel.
(zaterdag): 14.00-16.00 uur zwemlessen (dipl. A, B, C, D, E en F) voor kinderen en volwassenen - POVA-zwembad.

*****

PREMIER EMAN BIJ EERSTE STEENLEGGING FISHERMANBEACH HOTEL:

'Weer meer arbeidsplaatsen op Aruba'

ORANJESTAD — Premier mr Henny Eman bedankte gistermiddag bij de eerste steenlegging van het 460 kamers tellend Omni Hotel, dat hierdoor wederom voor velen werkgelegenheid wordt geschapen. Het Fisherman Beach Hotelproject werd destijds mede door de directie van de Bouwmaatschappij Aruba op gang gebracht, die hiervoor Italiaans kapitaal wist te interesseren — ruim vijfenvijftig miljoen dollar — en unaniem van de Staten hiervoor een garantie kreeg. Het wordt een vijfsterren hotel — beheerd door Omni — dat over twee jaar in bedrijf gaat.

Voor de eerste steenlegging van het nieuwe hotel bestond grote belangstelling. Aanwezig waren onder meer gouverneur Felipe Tromp, premier mr Henny Eman met zijn ministers, vertegenwoordigers van de Italiaanse maatschappij, de directie van Bouwmaatschappij Aruba, Ru Fijnje namens Carnival Cruises Lines, voorzitter van de Staten mr Hector Gonzalez, Statenleden en vele anderen.

Voordat minister voor Toerisme, Don Mansur, de eerste steen legde, hield premier Eman een toespraak. Na erop gewezen te hebben, dat met de bouw en straks met de opening van het hotel velen weer werk zullen vinden — haalde hij aan dat vele Arubanen uit Nederland weer naar Aruba kunnen terugkeren om op hun eiland te komen werken.

"Het leggen van deze eerste steen is niet zo maar een steen voor het fundament van het hotel, maar vooral voor de hechte basis van een 'Aruba Nobo', waardoor mede de toekomst van Aruba met vertrouwen tegemoet kan worden gezien", aldus de premier.

"We hebben de afgelopen jaren van onze regering vele eerste steenleggingen of beginwerkzaamheden gekend, doch de grote emotie is steeds weer dat onze mensen aan het werk kunnen en aan het werk blijven", zo zei hij.

FAMILIEKRING

"In vele gezinnen zal ook vreugde heersen, omdat een gezins- of familielid dat jaren geleden zijn geluk elders moest zoeken weer in de familiekring op Aruba kan terugkeren".

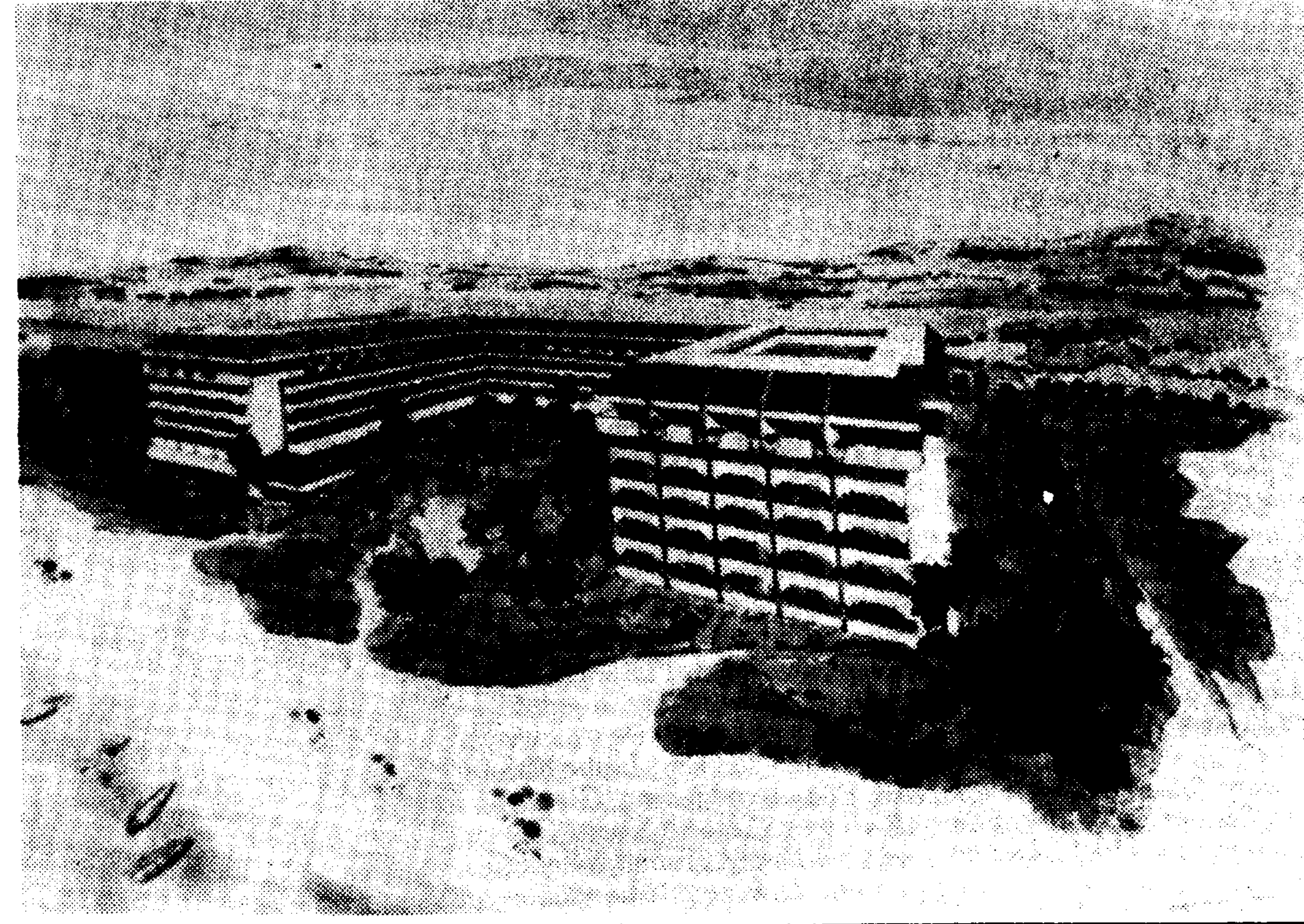
De premier besloot met de investeerders en de initiatiefnemers dank te brengen voor het vertrouwen in Aruba: "Jullie dragen niet alleen bij aan de uitbreiding van ons toerisme, niet alleen zullen jullie betere toeristen naar Aruba brengen, maar ook hebben onze mensen dankzij jullie werk en geluk gevonden. Onze droom is werkelijkheid geworden".

...onder grote belangstelling vond gistermiddag de eerste steenlegging plaats van het nieuwe Omni Hotel door minister Mansur...

...premier Eman tijdens zijn toespraak...

ORANJESTAD — Minister Don Mansur legde gistermiddag op het terrein ten noorden van Holiday Inn Aruba de eerste steen voor het vijfsterren Omni Hotel — 460 kamers tellend — van de Beta Hotel Enterprises, een joint-venture van Carnival Cruise Lines en The Continental Companies. Het hotel wordt over twee jaar in gebruik genomen.

Voor het eind van dit jaar vindt ook nog de eerste steenlegging plaats van het vijfsterren hotel van Plantation Bay.

'ON TIME PERFORMANCE': 99 PROCENT

Volgende maand ook naar Santo Domingo

Aantal passagiers Air Aruba met 64 procent toegenomen

ORANJESTAD — Air Aruba heeft in oktober 6.384 passagiers vervoerd, een stijging van 64 procent vergeleken met september. Het luchtvaartbedrijf had ook nog een 99 procent 'on-time performance', een bijzondere prestatie in de luchtvaart. September en oktober zijn gewoonlijk "slappe" periodes. In november wordt het weer druk en in verband hiermee zal Air Aruba ingaande 1 december haar vluchtproduktie met 48 procent verhogen. Punto Fijo komt er als nieuwe bestemming bij.

Ingaande 10 december zal het aantal bestemmingen uitgebreid worden naar Santo Domingo en zullen de vluchten Aruba/Curaçao worden verhoogd tot vijf per dag. Passagiers, die tussen Aruba/Curaçao en Aruba/Caracas reizen en dezelfde dag terugkeren, krijgen van Air Aruba een nieuwe 'check-in'- service. De passagiers worden voor deze retour-reizen één keer 'ingechecked' (inbegrepen de airport-tax voor Aruba en Curacao).

Voorts zal Air Aruba binnenkort het 'frequent flyer'- systeem introduceren: passagiers en bedrijven die een set van tien retour-tickets kopen, betalen voor negen tickets.

OP TIJD

Gedurende oktober hadden de Air Aruba- vluchten vanuit Aruba een 'on-time performance' van 99 procent gemiddeld. In de luchtvaart- wereld is dit een exceptionele prestatie. Dit percentage daalde echter naar 95 procent vanwege enkele vertragingen op de terugvluchten, in het bijzonder vanuit Curaçao.

Deze maand hoopt Air Aruba over tien piloten (vijf captains en vijf co-pilots) te beschikken, van wie acht lokale piloten en twee buitenlandse. Het kabine- personeel (tien personen) bestaat uitsluitend uit Arubanen.

Aruba seaworld

ORANJESTAD — In een gesprek met Karel Arends, directeur van Arends Construction, vertelde deze de Amigoe dat zijn bedrijf op 8 november aanstaande een aanvang zal maken met de ruïne van de Aruba Seaworld — destijds een initiatief van Luidens/Ruiz — langs de Boulevard vlak voor Concorde Hotel, af te bouwen. Hiermede is een bedrag van twee miljoen florin gemoeid. De Nederlandse groep heeft de ruïne van de overheid voor een ton gekocht en gaat daar nu een visrestaurant, vleesrestaurant, museum en achttien winkels bouwen. Het geheel wordt omringd met twaalf soorten aquaria.

Studie voor opleiding tot ontvanger

ORANJESTAD — Twee overheids- functionarissen zijn met een studie-opdracht naar Nederland vertrokken voor de opleiding tot Ontvanger der Belastingen. Dit zijn Cesar Angela en Filomena Croes die gedurende tweeënhalf jaar in Den Haag zullen studeren. Angela en Croes waren werkzaam bij respectievelijk Belasting- accountantsdiensten Inspectie der Belastingen. Zij werden voor het vertrek toegesproken door minister van Financiën Armand Engelbrecht, de directeur der Belastingen mr Ronny Tchong en een functionaris van directie Belastingen Victor Geerman.

Bij Lotto-baseball zeges voor Joeys

ORANJESTAD — In de Lotto League baseball- competitie voor kinderen behaalde Joey's een 5-4 overwinning op Arends Construction. Winnende pitcher: Emile Chundro, verliezer: Edrick Oduber.

De andere uitslagen: Serlimar - Aruba Caribbean Casino 5-1, winnaar: Junior Mohamed, verliezer: Rendall Silva; Rockets - Serlimar 2-1, winnaar: Richard Simon, verliezer: Dyron Wouters; Joey's - Piedra Plat Baseball School 7-2, winnaar: Neville Every, verliezer: Gregory Geerman.

De competitie wordt in het komende weekeinde op het Rocketsveld voortgezet.

Ook huisnummer van Eman

Ruim tweeduizend telefoons afgesloten

ORANJESTAD — Ingevolge de waarschuwing van Setar dat tot afsluiting van telefoon en telex zou worden overgegaan indien op 1 november de achterstallige rekeningen niet waren betaald, werden gisteren ruim tweeduizend personen en bedrijven de dupe van het Setar optreden.

Opmerkelijk was het dat daarbij bedrijven en personen — waaronder het huisnummer van premier Eman — werden afgesloten, waarbij geen sprake van achterstallige betaling was. De Setar had dit bij vergissing gedaan en herstelde spoedig de fouten.

Inmiddels was het bij het Setar een drukte van belang van niet alleen personen die wilden betalen, maar ook van personen die hun woede niet onder stoelen of banken staken omdat de Setar hen had afgesloten, terwijl er geen reden toe was.

De Setar- directie bood de verontschuldigingen aan voor het ongemak met de mededeling dat bij Setar gewerkt wordt aan beter betalings- systeem. In de toekomst zal tot afsluiting worden overgegaan wanneer een abonnee zijn rekening niet op tijd betaalt.

Radio Victoria bestaat 30 jaar

POS CHIQUITO — Radio Victoria bestaat vandaag dertig jaar. Dit feit wordt zaterdag herdacht met een 'open house' van half één tot halfdrie's middags. In deze twee uren wordt een 'live' programma uitgezonden, waarbij het publiek de gelegenheid krijgt om gebruik te maken van de microtoons.

Radio Victoria-AM en The sound Experience-FM zijn radiostations van The Evangelical Alliance Mission. Het hoofdkwartier is gevestigd in de staat Illinois in de Verenigde Staten.

NOG GEEN CONTRACT GETEKEND

Commissie bestudeert offertes

Aruba dringend behoefte aan nieuwe waterfabriek

ORANJESTAD — Minister voor het WEB, Don Mansur, begrijpt niet wie de berichten verspreidde dat de regering dinsdag een contract zou tekenen voor aankoop van een nieuwe waterfabriek. Mansur stelde dat op 21 oktober de regering had beslist dat er een nieuwe waterfabriek moest komen met een capaciteit van 6.000 kubieke meter per dag omdat Aruba anders in 1990 met een watertekort zal kampen.

Reeds in juli heeft de regering aan zeven maatschappijen offertes gevraagd, die door een commissie, bestaande uit ing. Chenco Yarzagaray (WEB), Felix Croes (Financiën en Josy Figaroa (Economische Zaken) werden bestudeerd. Deze commissie deed de aanbeveling de aanbieding van Aquachem aan te nemen.

Minister Mansur wees erop, dat de stukken nu klaar gemaakt worden om naar de Staten te sturen.

De bewindsman sprak als zijn overtuiging uit, dat de Staten in het belang van Aruba hun verantwoordelijkheid zullen tonen. Met de aankoop is een investering van ruim dertien miljoen florin gemoeid. Op de vraag wat er gebeurt indien de Staten geen beslissing nemen, antwoordde de bewindsman kort maar duidelijk dat wanneer in 1990 — de levertijd is één jaar en de bestelling moet nu gedaan worden — Aruba hierdoor niet over voldoende water beschikt uiteindelijk de Staten de verantwoordelijkheid zullen dragen.

Centro Hubenil Tebenki

PARADERA — Voor waarnemend notaris mr Farida Tjon Ajong had de oprichting plaats van de Fundacion Centro Hubenil Tebenki van Paradera.

De stichting staat reeds bekend als Club Tebenki en is een gevolg van de activiteiten van de damesgroep Pegasaya. Toen deze damesgroep in 1985 begon met aandacht te schenken aan de ontspanning voor bejaarden werd ook een commissie gevormd voor de sociale, educatieve en sport- ontwikkeling van de jeugd van Paradera. In juni 1986 begon Club Tebenki met wekelijkse activiteiten en telt nu ruim negentig leden tussen vier en vijftien jaar.

Eén van de eerste plannen is dat de club een eigen onderdak krijgt. Het bestuur bestaat uit: Rafael Blum voorzitter, Buchi Lue secretaris, Ronald van Tright penningmeester, en leden Mena Erasmus- Emerencia en Winny Webb.

ORANJESTAD — Op de eerste avond van het Aruba International Theatre Festival '88 werd Nena Vrolijk gehuldigd voor de vele jaren dat zij vrijwillig ten dienste staat van het toneelleven op Aruba.

Foto: de voorzitter van het Cultureel Centrum Aruba, Siem Frank, overhandigt een plakkaat van verdienste aan Nena Vrolijk.

Andere foto: een scène uit 'Unico Testigo', welk stuk op de planken werd gebracht door de lokale groep Extenshon '87, die samen optrad met de toneelvereniging Mamio (Suriname) en Rietwood Studio (Nederland).

Minister Croes bij lustrum Pasa bon

Wettelijke regeling voor speelscholen hard nodig

DAKOTA — Ter gelegenheid van het tien-jarig bestaan van de Hofi Infantil Pasa Bon in het Buurtcentrum Dakota organiseerde de Oudercommissie een seminar om te spreken over kinderen van één tot vier jaar.

Minister van Welzijnszaken mr Mito Croes bood de gelukwensen aan met het tweede lustrum, maar vooral ook met het idee om dit seminar te houden. De minister stond stil bij de rapporten die werden opgesteld over de buurtcentra en het beleid ten aanzien van het herstructurering van het onderwijs op Aruba. Hij noemde het één van de grote fouten die in het verleden werden gemaakt, dat de juridische regeling voor speelscholen, waarvoor wetten werden opgesteld nimmer door de Staten zijn aangenomen.

Dit betekent dat deze wetten nog steeds niet van kracht zijn.

De bewindsman zette uiteen dat de regering thans de beschikking heeft over een jurist uit Nederland, gespecialiseerd in onderwijs en één van de prioriteiten die hij bekijkt, zijn de regels voor de jeugdcentra op Aruba.

Basis van het project is dat er een soort vergunning voor een persoon moet bestaan die een speelschool of jeugdcentrum wil beginnen. Deze vergunning is gebonden aan bepaalde voorwaarden, wat onder meer gebouw en hygiëne betreft ten aanzien van personen die er werken.

BUURTCENTRUM-NOTA

Na een korte uiteenzetting hierover zette minister Croes uiteen, dat de regering voorstander is van buurtcentra in verschillende districten van Aruba. Ook zal er op het gebied van deze instellingen een soort coördinatie-commissie komen.

Deze kan adviezen geven aan de overheid en diverse centra. Minister Croes verwacht dat volgende maand de nota met diverse betrokken instanties kan worden besproken. Deze nota is beschikbaar bij de Nationale bibliotheek.

Minister Croes sprak de hoop uit dat iedereen hiervan goede nota zal nemen.

FTA wint geding

ORANJESTAD — Rechter mr E.J.E. Mohamed heeft vanmorgen in zijn vonnis in de zaak die de FTA, bijgestaan door mr Arie Swaen aanspande namens de ontslagen werknemers van General Air Services (GAS), tegen de GAS, bijgestaan door mr Caspar Hese, de FTA in gelijk gesteld.

De rechter was van mening dat door de houding die GAS aannam, dat GAS duidelijk te kwader trouw is en niet loyaal met de FTA heeft onderhandeld en daarbij de belangen van haar werknemers zodanig heeft veronachtzaamd dat onder deze omstandigheden de actie van de werknemers — daargelaten of deze rechtmatig is of niet — in elk geval niet een zodanige dringende reden oplevert om een ontslag op staande voet te rechtvaardigen.

De vordering van de FTA om loon door te betalen en het ontslag ongeldig te verklaren, werd dan ook toegewezen. De verwachtingen zijn dat de directie van GAS de rechter thans zal verzoeken de arbeidsovereenkomst te ontbinden.

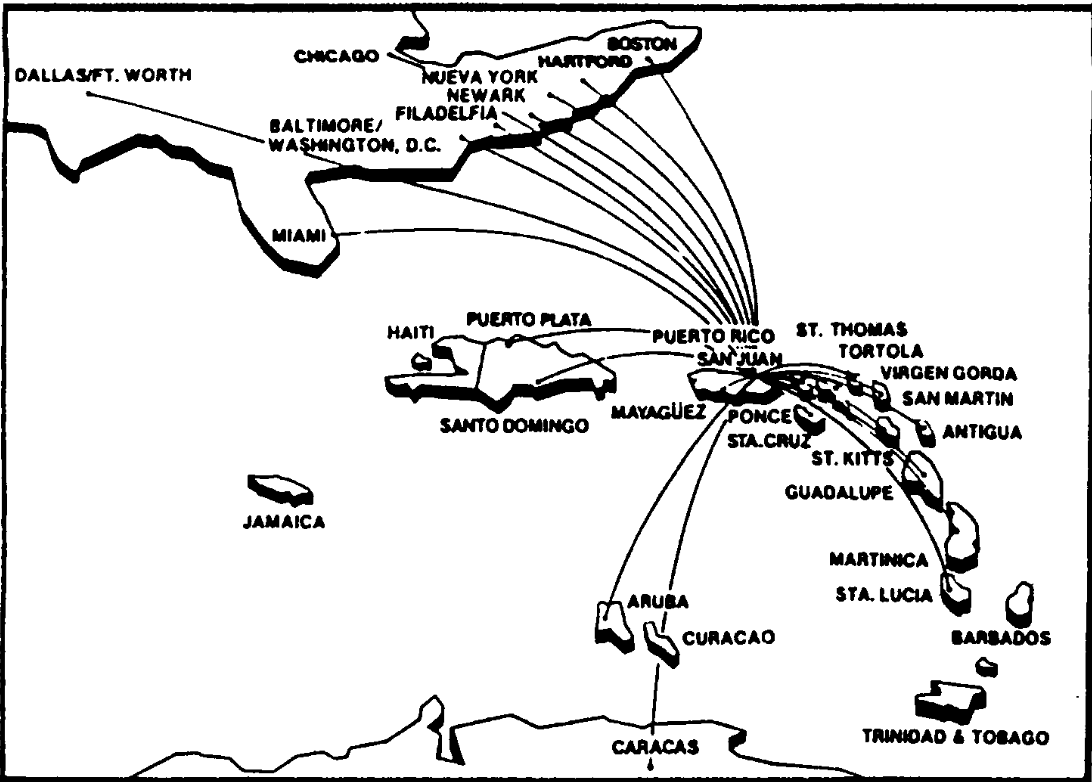
GAS-directeur Ciro Pietersz verklaarde dat de GAS tegen het vonnis van de rechter in eerste aanleg beroep zal aantekenen. Inmiddels heeft de GAS-directie gistermiddag het stakende personeel laten weten dat het loon kan worden afgehaald, maar dat het niet aan het werk kan gaan.

GAS-directeur Pietersz wees erop niet te geloven dat het vonnis de oplossing is, want het vertrouwen tussen beide partijen is volgens hem volkomen zoek. Inmiddels heeft de directie reeds zeventien man nieuw personeel in dienst genomen. Morgen zullen nog enige nieuwe mensen worden aangenomen.

FTA-voorzitter Anselmo Pontilius verklaarde dat hij één van de directieleden (Muyalé) van de GAS heeft laten weten dat de FTA bereid is de zaken te bespreken.

Chando Pietersz SIMAR-voorzitter

ORANJESTAD — De leerkrachten van de SIMAR hebben tijdens een 'happening' met vergaderen, eten, drinken en dansen een nieuw bestuur gekozen. Chando Pietersz is nu de nieuwe voorzitter in plaats van Burny Every. De overige bestuursleden zijn: Jaime Mata, Eddy Goedgedrag, Glenda Kelly en Arlène Kock. Het nieuwe bestuur is niet volledig en de aanwezige leden deden een beroep op Madonna Stephens, die vele jaren voorzitster was, om in het bestuur terug te keren.

ORANJESTAD — Het judoseminar voor geestelijk en lichamelijk gehandicapten werd afgesloten met de uitreiking van certificaten. Bij die gelegenheid sprak de voorzitster van de stichting, Christina van den Berg, een dankwoord uit aan het adres van alle personen en instanties die medewerking aan het seminar verleenden, zoals de Aruba Judobond en de instructeurs.

Flamingo

ORANJESTAD — Op het strand voor de Aruba Beachclub trok vanmorgen een flamingo — vermoedelijk afkomstig uit Bonaire — de aandacht van velen. Als een toerist wandelde de flamingo op en neer op het Arubaanse strand. Getracht zal worden de flamingo terug te brengen naar Bonaire.

MIAMI — De Britse wapenhandelaar Breeze is in Miami tot 7 jaar veroordeeld wegens zijn poging nelicopters aan Iran te verkopen. Er was 5 jaar geeist.

Hopelijk formulering van visie op toekomst

Workshop over godsdienstige vorming van kleuters Aruba

ORANJESTAD — De Arubaanse Pedagogische Akademie (APA) zal op 7 november, 9 december en 16 januari drie workshops organiseren die in het teken staan van de godsdienstige vorming van de Arubaanse kleuters. De workshops richten zich in eerste instantie op allen die op een of andere wijze betrokken zijn bij de praktische vorming van de studenten van de kleuterleidster- opleiding.

In tweede instantie richten de workshops zich echter tevens op allen die in het kleuteronderwijs werkzaam zijn. Doel is een discussie op gang te brengen tussen de opleiding en het "veld" over de huidige praktijk van de godsdienstige vorming van de Arubaanse kleuter.

De hoop is dat uit deze discussie een toekomstige visie ontwikkeld kan worden over doel, inhoud en werkvormen ten behoeve van de godsdienstige vorming van de kleuter op Aruba.

De workshops worden op de hierboven genoemde dagen van vier tot zes uur gehouden in het APA-gebouw. De inhoudelijke leiding van de workshop is in handen van zuster Juliette, docente Godsdienstvorming op de APA. Dr Amado Römer van Curaçao zal tezamen met zuster Juliette verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van het programma.

Dr Amado Römer zal onder meer spreken over 'Ken mi ta?' en 'Ken Hesus ta?' en zuster Juliette over 'Con ami ta trece e mucha den contacto cu Hesus?'

Renovatie van orgel Protestantse kerk voltooid

ORANJESTAD — In de loop van deze week zal het orgel in de grote Protestantse kerk geheel gerenoveerd worden opgeleverd.

Vanaf 1 oktober is M. Spaan, orgelbouwer van de bekende firma Flentrop uit Zaandam, hier aan het werk geweest. Er zal binnen afzienbare tijd een concert worden gegeven, waarbij het orgel officieel in gebruik wordt genomen. Vanaf zondag 6 november zullen de kerkdiensten echter weer in de grote kerk worden gehouden, zodat de gemeente het orgel reeds vanaf die datum kan horen.

De zondagse diensten beginnen om tien uur. Na de dienst op 6 november zal tijdens een koffie-uur afscheid worden genomen van Spaan, die op 11 november weer naar Nederland vertrekt.

Kleuren bij verkiezingen

ORANJESTAD — Bij beschikking van de minister van Algemene Zaken is bepaald dat als kleuropdruk van de op het stembiljet voorkomende lijsten van kandidaten voor de komende verkiezingen slechts de volgende kleuren mogen worden gebruikt: bruin, goudbruin, blauw, geel, groen, grijs, oranje, rood, rose, violet en wit.

Eerste onderzeeboot (470 miljoen gulden) Walrusklasse naar zee

Spanning bij de proefvaart van de Zeeleeuw

KOORTSACHTIG BEREIDT de bemanning van de onderzeeboot 'Zeeleeuw' zich momenteel voor op de proefvaart die vrijdag begint. De eerste van de Walrus-klasse die kan gaan bewijzen dat zijn kwaliteit even fabelachtig is als zijn prijs — 470 miljoen gulden — ligt nog afgemeerd bij de Rotterdamse Droogdok Maatschappij.

Als een zwart en glad zeemonster steekt het alleen met de rug boven water uit. Marinemannen met blauwe werktruien lopen af en aan over de loopplank. Na de training aan de wal moeten zij zich nu met de boot vertrouwd maken. In het grijze inwendige kruipen zij, behendig elkaar en de vele obstakels ontwijkend, voor een laatste inspectie van de torpedokamers in de boeg tot de schroefas in de achtersteven.

In het hart van de onderzeeboot, de halfduistere commandocentrale, gloeien op de beeldschermen van de computer-specialisten groene en amberkleurige cijferreeksen en grafieken. De rij schermen links van de centrale periscoop- schachten is voor de besturing, inclusief satellietnavigatie, en het aftrimmen van de onderzeeboot.

Er boven zijn twee afbeeldingen van de contouren van de onderzeeboot aangebracht. Rode lampjes geven daarin aan welke luiken en kleppen open staan. Als gedurende de proefvaart het de maag samentrekkende geluidsignaal 'klaar voor onder water' klinkt, zullen alle lampjes groen moeten zijn.

Rechts van de periscopen zijn de beeldschermen gegroepeerd voor de SEWACO: het Sensoren-, Wapen- en Commandosysteem. Daarmee kunnen vijandelijke schepen worden opgespoord en MK-48 torpedo's worden gelanceerd.

BRAND

Na alle politieke ellende rond de vier aanbestede onderzeeboten en de brand in augustus 1986, die de eerste, de Walrus, op een nog steeds niet beëindigde reparatiebeurt van 150 miljoen kwam te staan, hopen de werf en de onderzeedienst met de naar voren geschoven Zeeleeuw te kunnen laten zien wat ze waard zijn.

De ogen aan de wal zijn gericht op de eerste commandant, luitenant ter zee 1e klasse R. van Rooijen, die de spannende taak heeft gekregen om de gloednieuwe onderzeeboot tot aan de grenzen van zijn vermogen te testen.

Kapitein ter zee P.J. Weisfelt, de huidige projectleider, wijst er echter in zijn kantoortje aan de wal op dat de Zeeleeuw voorlopig formeel als koopvaardijschip de zee op gaat.

Getest wordt de leverantie door de RDM: het zogenoemde scheepsplatform. Voor de airconditioning bijvoorbeeld moet men zowel warm als koud water opzoeken; dit betekent dat de proefvaarten zich van het zuidelijk deel van de Atlantische Oceaan tot midden-Noorwegen zullen uitstrekken. Dat kan maximaal een jaar duren. Het SEWACO-systeem komt later aan de beurt. Na een 'aftimmerperiode' volgt dan pas de oifficiële overdracht aan de marine.

Het zal dus bij elkaar ruim twee jaar duren voor de Zeeleeuw operationeel gereed is. Door de ervaring die wordt opgedaan, zal die periode voor de volgende drie boten echter korter kunnen zijn.

"De kwaliteit van de Walrusklasse", zegt kolonel Weisfelt, "zit in de eerste plaats in de

...een wonder van techniek een efficiëncy, maar de privacy is nul komma nul...

snelheid en de grote duikdiepte. Die is geheim. Het internationale marinehandboek Jane's Fightingships vermeldt 'driehonderd meter plus'. De vier X-vormige geplaatste roeren moeten voor een grote manoeuvreerbaarheid zorgen en lopen minder kans in de zeebodem vast te raken. Voorts is de vergaande automatisering belangrijk, zowel wat betreft het platform als de SEWACO. De machinekamer is bijvoorbeeld onbemand. Die wordt bestuurd vanuit de commandocentrale. Daardoor kunnewn we het met vijftig man af. Zeventien minder dan aan boord van oudere onderzeeboten.

VEILIGHEID

Als een ouder type onderzeeboot vast komt te zitten op de zeebodem moeten de zeventig bemanningsleden één voor één — via een ontsnappingsluik in het voorste compartiment — naar de oppervlakte zien te komen. Iedereen moet onder de hoge atmosferische druk, die ontstaat door het instromende water, zijn beurt afwachten.

Weisfelt: "De Walrussen bestaan uit drie waterdichte compartimenten. In het voorste bevindt zich een éénpersoons ontsnappings- toren, een soort sluis die met perslucht op de juiste druk kan worden gebracht, en in het achterste nog een die door twee man tegelijk kan worden gebruikt. Daar bestaat ook de mogelijkheid voor koppeling met een reddingsonderzeeboot, zoals de Amerikanen die hebben".

In het lijstje pluspunten hoort volgens Wiesfelt ook de moderne accommodatie voor de bemanning. Dat laatste is een relatieve zaak, zo leert het bezoekje aan boord. Wie de oude driecylinder onderzeeboten kent, ziet wel veel onbekende high tech-apparatuur, maar het blijft ook in de technologische ingewanden van de Walrusachtigen angstig benauwd. Op sommige plaatsen kan men beter zijdelings door een gang gaan.

De boten zijn 68 meter lang, 8,5 meter breed en steken zeven meter diep. Ook voor 'maar' vijftig mensen blijft er heel weinig ruimte over. De bemanning van een onderzeeboot wordt dan ook zorgvuldig geselecteerd: men moet er zowel lichamelijk als geestelijk tegen kunnen. Is dat niet het geval, dan kunnen kleinigheden tijdens de soms weken lange reizen over de oceaan grote spanningen doen ontstaan.

Alleen de commandant heeft een eigen hut van ongeveer twee bij twee meter, waarin z'n kooi en schrijftafeltje een ganzepad overlaten. De bemanning slaapt in smalle kooien, vier boven elkaar, met een halve meter tussenruimte. Rechtop zitten is er niet bij. De nieuwe luxe bestaat uit een regelbare ventilatie- opening naast het hoofdeinde en een oormicrofoontje voor de radio. Privacy: nul komma nul. "Nee, dit is niks voor oudere heren", grinnikt kolonel Weisfelt.

Verder schuilt de verbetering van het comfort voornamelijk in een meer praktische indeling, bijvoorbeeld van het roestvrij stalen keukentje, en het extra dagverblijf voor de korporaals. Hoezeer men aan boord van een 'O-boot' ook op elkaar is aangewezen, de rangenscheiding blijft tot in de douche gehandhaafd. Officieren, onderofficieren en manschappen hebben van ouds aparte dagverblijven van luttele vierkante meters. Nu kunnen de korporaals ook onder elkaar blijven als ze dat willen.

De onderzeedienst telt thans zeshonderd personeelsleden en beschikt over zes (tijdelijk vijf operationele) onderzeeboten, waarvan de oudste al bijna dertig jaar zijn: de Dolfijn en de Zeehond (Dolfijn-klasse) werden 1961 in dienst gesteld. De Potvis en de Tonijn (Potvisklasse) dateren uit 1965 en 1966. De Zwaardvis en de Tijgerhaai (Zwaardvis-klasse) beide uit 1972.

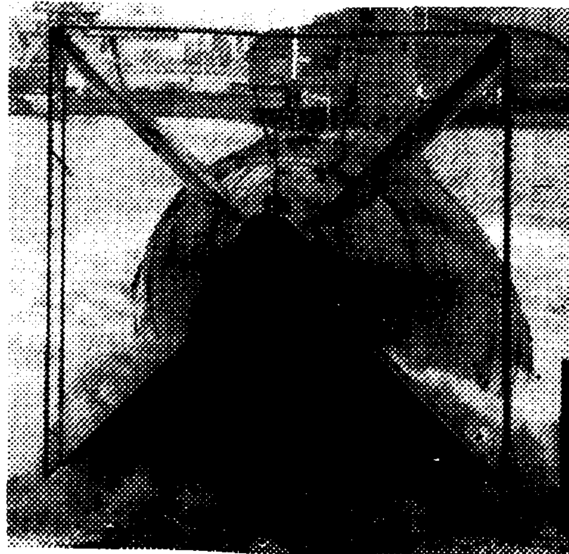
De Walrussen moeten successievelijk de oudste vier gaan vervangen. De bouw van de derde boot is nu een eind op weg en de kiel van de vierde is gelegd. Omdat er behoefte is aan standaardisatie was het aanvankelijk de bedoeling de serie van vier met nog twee boten uit te breiden. In de toelichting op de begroting 1989 wordt daar geen geld voor uitgetrokken.

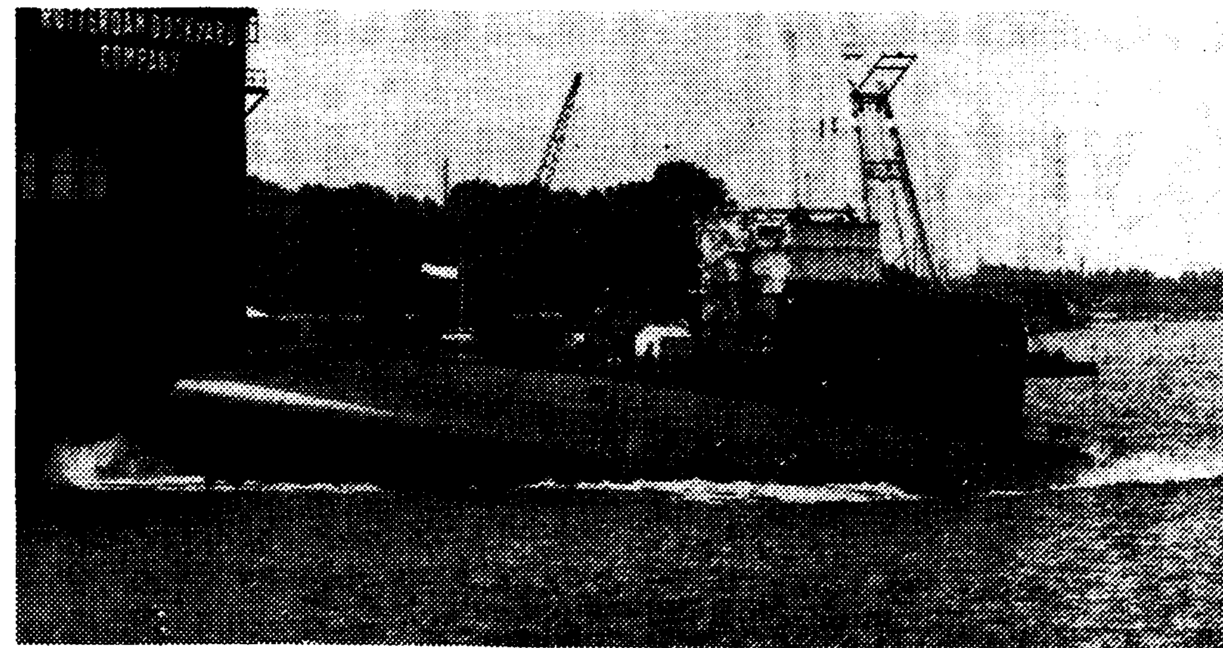
De schrikbarende kosten worden niet als reden opgegeven: "Door technologische ontwikkelingen op het gebied van onderzeeboten is echter twijfel ontstaan over het verder bouwen aan deze serie, waarvan het ontwerp uit de jaren zeventig stamt".

In plaats daarvan zullen de Zwaardvis en de Tijgerhaai na het geplande 'levensverlengend' onderhoud zo lang mogelijk in de vaart worden gehouden. De eerder geopperde mogelijkheid om bij de RDM twee kleinere onderzeeboten naar het Moray-ontwerp te laten bouwen, die ook meer kans op de exportmarkt zouden maken, wordt niet meer genoemd.

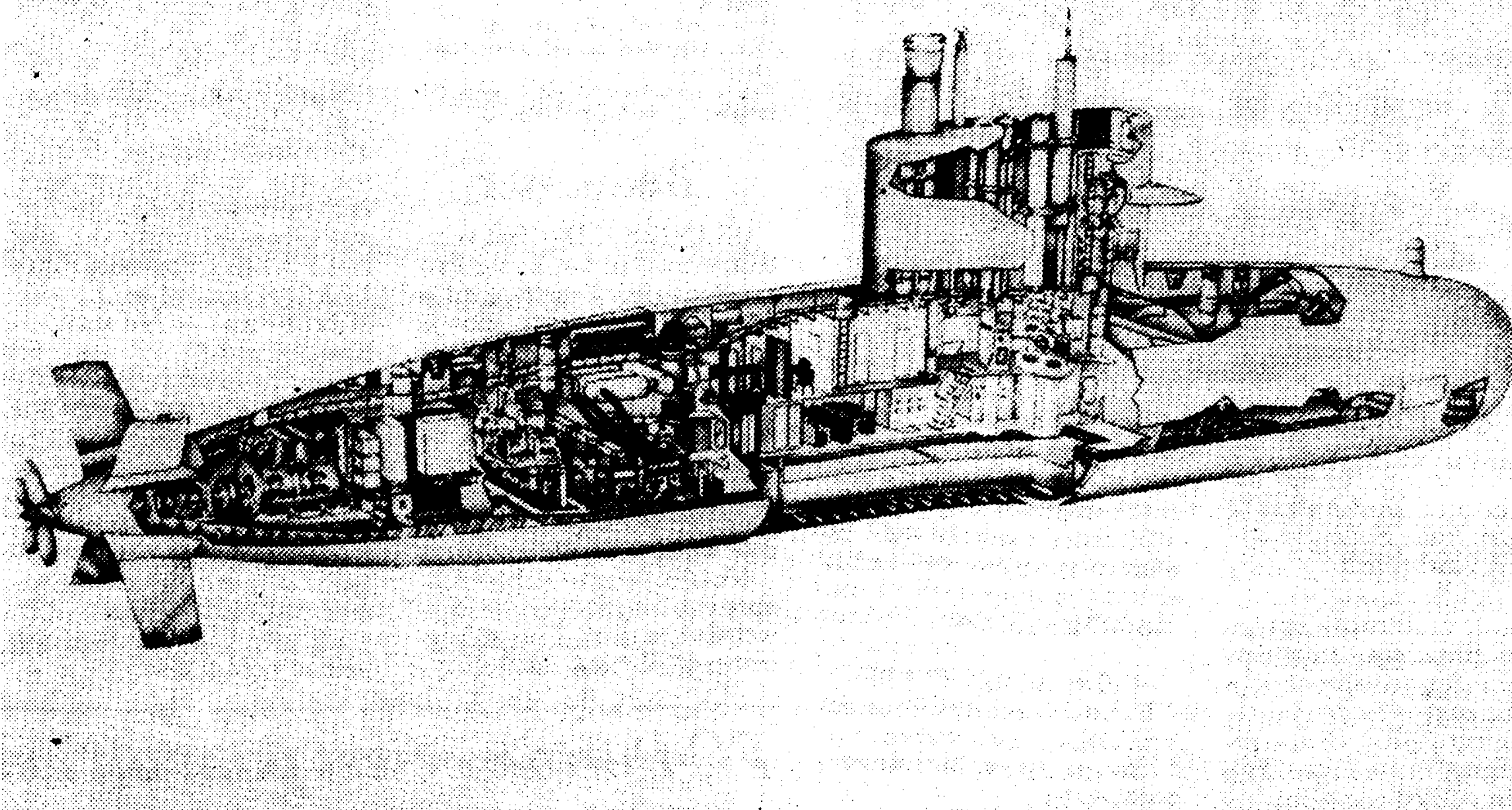
Het hoofdstuk 'onderzeedienst' in de toelichting op de begroting wordt besloten met een zinnetje waar lang over moet zijn nagedacht: "Een en ander neemt niet weg dat zo mogelijk in internationaal verband, met inbreng van Nederlandse technologie, een nieuwe klasse conventionele onderzeeboten zal worden ontwikkeld".

Met de vier Walrussen en de opgeknapte Zwaardvis en Tijgerhaai hoeft de onderzeedienst echter tot jaar 2000 niet voor opheffing te vrezen.

...als een zwart en glad zeemonster duikt de Zeeleeuw het water in...

Meer winst Philips

EINDHOVEN — De omzet van Philips is in het derde kwartaal van dit jaar ten opzichte van dezelfde periode van 1987 gestegen van 12.580 miljoen gulden tot 13.565 miljoen. De nettowinst ging van 134 miljoen naar 161 miljoen.

Over de eerste negen maanden komt de omzet uit op 39.027 miljoen tegen 36.741 miljoen in dezelfde periode van vorig jaar. De winst bedroeg 499 miljoen tegen 554 miljoen in 1987.

Philips zal donderdag 8 december in de namiddag bekendmaken welk interimdividend over dit jaar zal worden betaald.

Per gewoon aandeel kwam de nettowinst in het derde kwartaal uit op ƒ.0,63 (vorig jaar 0,51) en in de eerste negen maanden op 1,95 (vorig jaar 2,29) gulden.

Succes VU-ziekenhuis Amsterdam

Loop-hulpmiddel voor half verlamde kinderen

AMSTERDAM — Het academisch ziekenhuis Vrije Universiteit (VU) in Amsterdam heeft met succes een hulpmiddel ontwikkeld waardoor zeer jonge kinderen die vanaf hun middel verlamd zijn zonder hulp van anderen kunnen lopen. Dit heeft het ziekenhuis vrijdag in een persbericht meegedeeld.

Het hulpmiddel is gebaseerd op de al bestaande reciprocator, een kunststof beugelapparaat dat patiënten met een blijvende verlamming in de benen in staat stelt een loopbeweging te maken. Het beugelapparaat wordt onder de kleren gedragen.

Door een scharnier- mechanisme in de rug wordt het ene been naar voren geschoven als de patiënt op het andere been staat. De reciprocator werd in 1985 in Nederland geïntroduceerd door het VU ziekenhuis en het Academisch Ziekenhuis in Groningen, maar werd tot nu toe slechts toegepast op kinderen vanaf zes jaar.

In samenwerking met een orthopedisch instrumentmakerij is de afdeling Revalidatie van het ziekenhuis er nu in geslaagd de reciprocator aan te passen voor kinderen die wat hun ontwikkeling betreft aan staan en lopen toe zijn.

Het nieuwe hulpmiddel is succesvol uitgetest bij twee kinderen in de leeftijd van anderhalf en twee jaar. Zij zijn vanaf hun middel verlamd en kunnen niet zelfstandig staan of lopen. Met behulp van de reciprocator lukt dat wel.

Behalve dat kinderen met het nieuwe hulpmiddel weer kunnen lopen, heeft het gebruik van de reciprocator ook gunstige effecten voor de bloedcirculatie en worden vergroeiïngen in de gewrichten tegengegaan. Bovendien is aangetoond dat kinderen zich in het algemeen beter ontwikkelen wanneer zij zich vrijer kunnen bewegen, aldus het VU ziekenhuis.

EERSTE HOOGLERAAR TRANS-SEKSUOLOGIE TER WERELD

Professor Gooren: 'Het is een ernstige handicap'

Iedere veertien dagen wordt in het AVU-ziekenhuis iemand 'omgebouwd'

AMSTERDAM — De Vrije Universiteit in Amsterdam heeft als eerste universiteit in de wereld een hoogleraar transseksuologie: dr. L.J.G. Gooren is met ingang van 1 november benoemd tot bijzonder hoogleraar op de leerstoel transseksuologie. De VU heeft dit dinsdag bekend gemaakt.

Gooren werkt sinds 1976 op de polikliniek andrologie die in 1973 binnen de afdeling interne geneeskunde van het academisch ziekenhuis van de VU werd opgezet. Andrologie houdt zich bezig met de leer van de voortplantings- en seksuele functies van de man. In het jaar dat Gooren op de kliniek begon werd de belangrijkste doelgroep van de kliniek de transseksueel, de persoon die het gevoel heeft tot het andere geslacht te behoren — in een verkeerd lichaam te zitten — en derhalve aansluiting zoekt bij dat geslacht. Gooren nam in 1977 de dagelijkse leiding van deze kliniek over van dr. G. Hellinga.

Hij verwierf grote bekendheid op het gebied van de behandeling van transseksuelen. Nagenoeg alle Nederlandse transseksuelen worden in het VU-ziekenhuis behandeld, waardoor de polikliniek uitgroeide tot een nationaal en internationaal centrum voor kennis en behandeling inzake transseksuelen.

Vroeger moesten transseksuelen hun lot bitter en in eenzaamheid dragen. Tegenwoordig wordt deze groep mensen erkend als een psychomedische categorie waarvoor behandeling met goed resultaat mogelijk is. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de disciplines plastische chirurgie, psychiatrie en foniatrie (die zich richt op aanpassing en verbetering van stem en spraak).

HANDICAP

Gooren beschouwt transseksualiteit als een "ernstige handicap". "De geslachtelijke behandeling moet in het licht daarvan worden gezien als een revalidatieproces. Maar dan op een manier die vergelijkbaar is met iemand die altijd in een rolstoel heeft gezeten en zich leert voortbewegen met krukken. Echt hardlopen zal hij nooit kunnen", zo verklaarde hij vorig jaar juni aan de vooravond van het tiende internationale symposium over transseksualiteit dat in Amsterdam werd gehouden.

De behandeling van transseksuelen is volgens Gooren zeer ingrijpend, maar vaak wel een bijdrage aan het levensgeluk van iemand die jarenlang in een "verkeerd lichaam" heeft moeten leven. Hij heeft daarbij echter steeds benadrukt dat het inderdaad alleen om een bijdrage gaat, want een deel van de problemen waarmee de transseksueel voor de behandeling te maken had, had niet alleen met die transseksualiteit te maken. Het leven van alledag blijkt na de behandeling volgens Gooren vaak ook lang niet zo makkelijk te gaan als werd gehoopt.

OMGEBOUWD

In het VU-ziekenhuis wordt iedere veertien dagen een man een vrouw, of een vrouw een man. Verhoudingsgewijs worden er 2,5 keer zoveel mannen tot vrouwen "omgebouwd" dan andersom. Vanaf 1975 — toen de eerste transseksueel werd geopereerd — tot vorig jaar kregen zo'n 750 transseksuelen na behandeling het geslacht waarmee ze zich altijd geidentificeerd hadden.

Een van de problemen waarmee de transseksueel te maken kan krijgen nadat hij of zij is behandeld, is de manier waarop familie, vrienden, kennissen, collega's en buren reageren op de ingreep. Weliswaar is homoseksualiteit sinds 1985 "wettelijk erkend", maar de samenleving kan er volgens Gooren nog maar tot op zekere hoogte mee overweg. De opvatting van velen is volgens hem dat ze het "allemaal best vinden, als het maar niet in mijn eigen omgeving is".

OMGEVING

Zet de transseksueel zelf vaak een dikke streep onder het verleden, de omgeving vergeet dat verleden vaak niet zo gemakkelijk. Dat is voor veel transseksuelen een reden om te verhuizen naar een plaats waar niemand ken kent, met de nodige problemen van dien. Ook blijkt het volgens Gooren voor transseksuelen na de behandeling vaak moeilijk een baan te vinden en al helemaal niet op het niveau waarop ze voorheen werkzaam waren. Zeker gezien alle problemen waar de transseksueel na de behandeling nog mee te maken krijgt, pleit hij voor een goede nazorg van deze groep mensen.

Voordat een transseksueel behandeld wordt, wordt hij of zij uitvoerig begeleid en gewezen op de problemen die zullen opdoemen. Het VU-ziekenhuis gaat pas tot behandeling over als de transseksueel duidelijk heeft kunnen maken "heel erg zeker te zijn van zijn of haar zaak", aldus Gooren.

De behandeling zelf neemt lange tijd — drie tot vier jaar — in beslag. Begonnen wordt met een hormoontherapie, waardoor de uiterlijke vormen zoals borsten, beharing, vetafzetting en dergelijke langzaam veranderen. De geslachts- veranderende operatie wordt pas uitgevoerd nadat de betrokkene voor de periode [illegible] half jaar als lid van het nieuwe geslacht heeft geleefd.

Amsterdam: subsidie doorzichtige rolluiken

AMSTERDAM — Met de bedoeling winkelstraten in de Amsterdamse binnenstad een wat prettiger aanzien te geven wil het college van B en W winkels subsidie gaan geven voor het aanbrengen van doorzichtige rolluiken.

Zij hopen daarmee na sluitingstijd een beter bedrijfsklimaat te scheppen. Thans heerste er na sluitingstijd van winkels en bedrijven met hun, vaak bekladde, neergelaten dichte rolluiken in de binnenstad een naargeestige sfeer.

Ondernemers kunnen een subsidie krijgen voor het aanbrengen van slagbestendig glas aan de voorzijde van het winkelpand, open rolluiken of schuikhekken en doorzichtige rolluiken van respectievelijk 55, 50 en 250 gulden per vierkante meter per rolluik. Deze bedragen worden echter alleen uitgekeerd als tenminste tachtig procent van de totale oppervlakte van rolluik of schuifhek uit doorzichtig of open materiaal bestaat.

Ook wordt een eenmalige premie van drieduizend gulden toegekend aan ondernemers die een gesloten rolluik met een minimale oppervlakte van tien vierkante meter in genoemde straten, die niet langer dan tien jaar bevestigd is geweest, verwijderen.

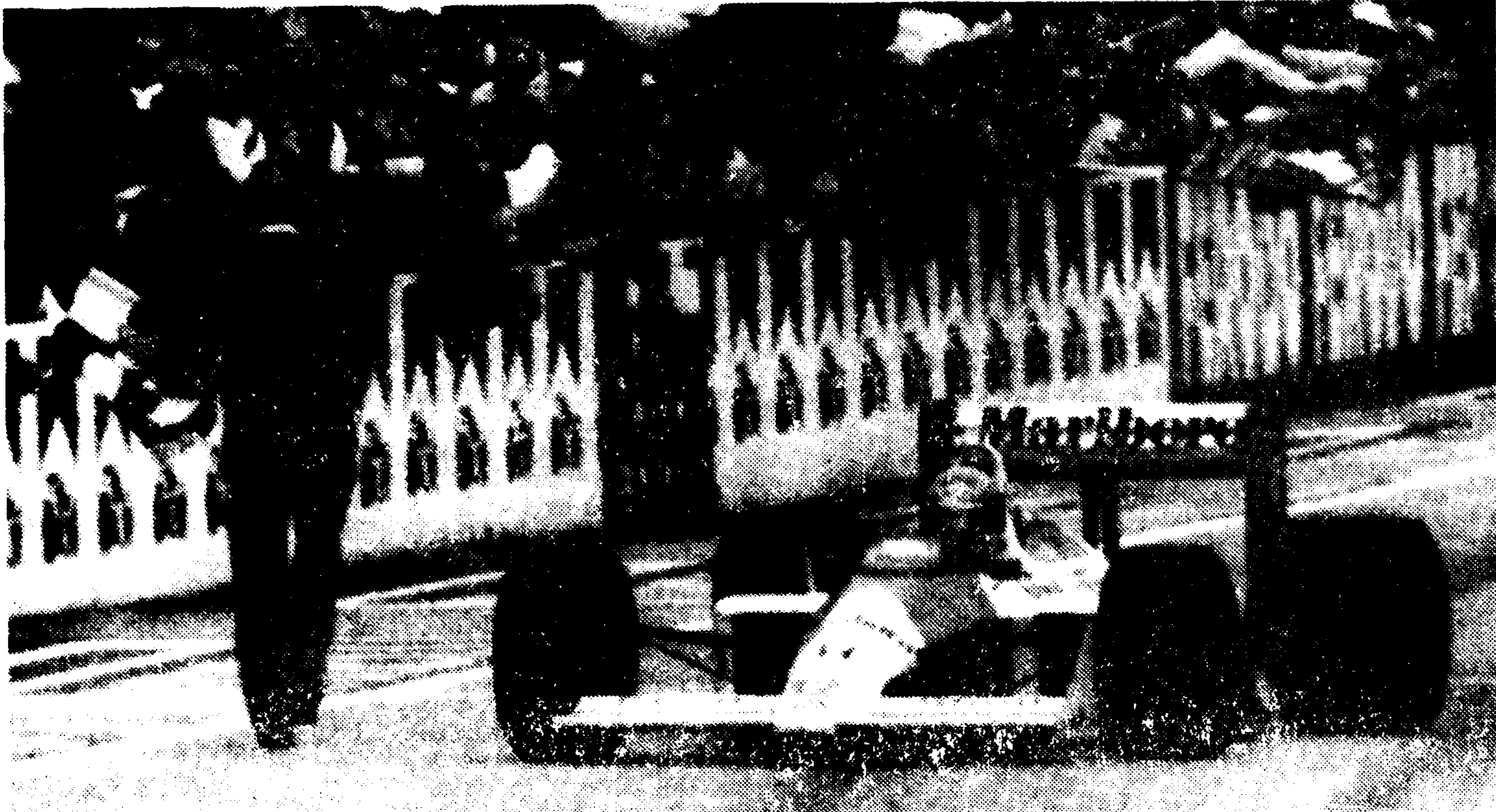
De maximale bijdrage uit de subsidie- regeling bedraagt vijftienduizend gulden per winkelpand. Voor de financiële dekking is 750.000 gulden beschikbaar gesteld.

Vorig jaar zomer ontstond in Den Haag en Amersfoort tussen de gemeentebesturen en de middenstanders hevig gekrakeel toen de gemeentebesturen plotseling een verbod van dichte rolluiken afkondigden.

BEGENADIGD TALENT, HUIVERINGWEKKENDE BROKKENPILOOT

Winst voor Braziliaan in GP van Japan

Eerste wereldtitel voor Ayrton Senna in Formule-1

... AYRTON SENNA: talent en brokkenpiloot ...

SUZUKA — Brazilië heeft de wereldtitel in de Formule-1 behouden. Op het huis-circuit van Honda in Suzuka ging de titel van Nelson Piquet over in de handen van McLaren-coureur Ayrton Senna. De 28-jarige in Sao Paulo geboren en in Monte Carlo wonende Braziliaan behaalde in Suzuka in de race op de Grote Prijs van Japan, de voorlaatste in het wereldkampioenschap, zijn achtste seizoenzege.

Door de overwinning werd Senna onbereikbaar voor zijn enige rivaal en stalgenoot Alain Prost. De Parijzenaar werd tweede, voor de zevende keer in deze jaargang naast zes victories.

McLaren beklemtoonde zijn dominante positie in de Formule-1 door op het door de Nederlander John Hugenholz ontworpen circuit van Suzuka zijn achtste dubbele zege in dit seizoen bij te schrijven. De Belg Boutsen werd op eerbiedwaardige afstand in een Benetton derde.

OBSESSIE

Voor Senna vormde de verovering van de wereldtitel in de Formule-1 een obsessie. Prost vertaalde de gedrevenheid van zijn teamgenoot met: "De dag dat Ayrton de wereldtitel wint, zal hij zich wellicht realiseren dat er nog andere dingen zijn in het leven dan de Formule-1." Senna gold bij zijn entree in de Formule-1 in 1984 als een zeer begenadigd talent en huiveringwekkend brokkenpiloot.

De Braziliaan leerde gevoel voor snelheid in de Formule 1600 en 2000 en werd in Groot-Brittannië wereldkampioen in de Formule-3.

Aanleiding voor de Toleman-renstal de vurige Zuidamerikaan in 1984 onder contract te nemen. In zijn eerste Formule 1-seizoen behaalde hij een tweede plaats, in de straten van Monaco, en eindigde hij als negende in het wereldkampioenschap. De overstap naar Lotus, dat meer mogelijkheden te bieden had, was een logische.

In 1985 behaalde hij in Estoril in Portugal zijn eerste Grand Prix-zege. Er volgde nog een, in Francorchamps, maar de brokken waren talrijker. Zeven keer stond hij op een pole-positie, slechts twee keer buitte hij zijn snelheid uit. Hij werd vierde in het WK. De twee daaropvolgende jaren verliepen identiek, twee overwinningen per seizoen, vele pole-posities en vierde en derde in de klassementen om de wereldtitel.

De wereldtitel kwam in zicht met de aanbieding van McLaren. De door Honda-turbo's aangedreven bolides waren met afstand de snelsten in de Formule-1. De professionele begeleiding door Honda, die de beste ingenieurs aantrok en alleen dit seizoen al veertig miljoen stak in de Formule-1, vormde de ideale voedingsbodem voor de ambitieuze coureur. Weerwerk had hij alleen te verduren van zijn ploegmakker Alain Prost, de koele rekenaar uit Parijs en ervaren routinier die met twee wereldtitels in de knip geen last van druk of stress kende.

Na de Grote Prijs van België, in Francorchamps, kon er eigenlijk voor Senna niets meer mis gaan. Van de elf races had er zeven, inclusief een serie van vier, gewonnen. Toch liet hij zich daarna op een dwaalspoor zetten.

In Monza viel hij uit in gewonnen positie, in Portugal en Spanje scoorde hij bij elkaar vier punten, terwijl Prost twee keer winnend over de streep scheurde en de kop heroverde in het WK-klassement.

Senna werd nerveus. Hij begon de ingenieurs van Honda verwijten te maken. Die zouden de wagen van Prost zuiniger afstellen. Hij verbruikte veel meer benzine dan de Fransman. Het gezeur begon Honda zo te vervelen, dat de Japanse teamleiding voor de race op het eigen circuit in Suzuka op aanraden van Formule 1-baas Ecclestone een officiële verklaring uitgaf, waarin het de gelijke kansen van Senna en Prost garandeerde. Het communiqué gaf Senna zoveel vertrouwen dat hij zijn twaalfde pole-positie in dit seizoen veroverde.

MISERABEL

De aantrekkelijkste startplaats vormde geen waarborg voor een vlekkeloze opening. Senna vertrok miserabel en kwam na de eerste van de 51 ronden van 5859 meter als achtste door. Prost, als tweede vertrokken, maakte geen fout en nam de leiding. De Fransman behield lange tijd zijn voorsprong, maar werd opgehouden door achterblijvers.

"Ik heb veel tijd verloren door achterblijvers te passeren", verklaarde de Fransman zijn nederlaag. "In Suzuka zijn eigenlijk maar twee korte stukken geschikt om in te halen. Dat betekent te vaak gas terugnemen en tijdverlies."

Na zijn mislukte start zette Senna een knappe inhaalrace in. Iets over de helft, in de 28e ronde, nam hij Prost te pakken. De Fransman had juist een inhaal-manoeuvre ingezet om Gugelmin en De Cesaris te dubbelen, toen Senna triomfantelijk voorbijstoof.

Prost zag Senna niet meer terug. In de resterende ronden nam de Braziliaan ruim dertien seconden voorsprong. Zijn achtste zege was de sleutel naar de wereldtitel. Over veertien dagen, in Adelaide, kan Prost in punten nog gelijk komen, maar zijn voorsprong in overwinningen (8-6) wordt in dat geval doorslaggevend.

De Oostenrijker Berger staat over veertien dagen op de derde plaats. De Ferari-rijder werd in Suzuka vierde. Hij was er in Japan niet helemaal met zijn gedachten bij. Hij overweegt zijn domicilie te zoeken in Monte Carlo. Niet zoals vele collega's uit belastingtechnische overwegingen, maar om de militaire dienst in Oostenrijk te ontlopen. Maar dan moet hij wel jaarlijks de GP op het Oostenrijkse Zeltweg laten gaan.

Het snelste rondje kwam op naam van de nieuwe wereldkampioen. Hij legde de 5859 meter in een tijd van 1 minuut en 46,326 seconden af. In snelheid vertaald is dat 198,735 km per uur.

UITSLAG EN STAND

De uitslag van de GP van Japan, 298,809 km lang, is:
1. Senna (Bra, McLaren): 1.33.26,173.
2. Prost (Fra, McLaren): 13,363; 3. Boutsen (Bel, Benetton): 36,109; 4. Berger (Oos, Ferrari): 1.26,714; 5. Nannini (Ita, Benetton): 1.30,603; 6. Patrese (Ita, Williams): 1.37,615.

Op een ronde:
7. Nakajima (Jap, Lotus); 8. Streiff (Fra, AGS); 9. Alliot (Fra, Larousse); 10. Gugelmin (Bra, March); 11. Alboreto (Ita, Ferrari); 12. Palmer (GBR, Tyrrell).

De stand in het WK, na aftrek: 1. Senna: 87; 2. Prost: 84; 3. Berger: 41; 4. Boutsen: 29; 5. Alboreto: 24; 6. Piquet: 16; 7. Nannini en Warwick: 15; 9. Capelli: 14; 10. Mansell: 12.

Minister keurt besluit af

Roma in beroep tegen uitspraak

ROME — AS Roma gaat in beroep tegen de beslissing van de tuchtcommissie van de Uefa.

Deze wees het protest van de Romeinse club tegen de gang van zaken in de Europa-Cupwedstrijd bij Partizan Belgrado af.

Twee minuten voor het einde van het duel (EC III), door AS Roma met 2-4 verloren, kreeg de Italiaanse voetballer Giannini een aansteker tegen het hoofd. Hij viel met een hoofdwond uit. Bovendien werd het duel enige tijd onderbroken door een brand op de tribune.

Roma wil dat het resultaat van het duel wordt omgezet in een reglementaire overwinning (3-0) voor de club uit de Italiaanse hoofdstad.

De tuchtcommissie dacht daar anders over. Partizan werd slechts gestraft voor de brand in de eerste helft en moet de volgende Europese thuiswedstrijd op 300 kilometer afstand van Belgrado spelen.

Franco Carraco, de Italiaanse minister van Sportzaken, heeft de beslissing van de Uefa reeds veroordeeld. Volgens de Italiaanse kranten kreeg AS Roma geen gelijk, omdat het had verzuimd een officiële medische verklaring over de ernst van de verwondingen van Giannini te geven.

SPORT AGENDA MALTA AMSTEL

BOWLEN
(Damacor Bowling Club, Chuchubiweg)
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00- 02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

SCHAAKVERENIGING JANWE
(Sentro di Bario Janwé)
elke zaterdag van 09.00-13.00 uur uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf 7 tot 23 jaar.

TAFELTENNIS
(CTTB)
dames-A
20.00 uur Tornado vs Donic/Canon 2;
20.00 uur KFC/Shot vs Amstel - Recreatiecentrum Irene Moreno, Suffisant.

VOLLEUBAL
(Federashon di Vòlibòl Kòrsou)
eredivisie
21.00 uur (dames) Green Socks vs SV De Xaverianen/Alesie;
21.00 uur (heren) Silver Blasters/Island Finance vs SV De Xaverianen/Noticiero - Sporthall Sentro Deportivo Kòrsou.

VOETBAL
(Federashon di Futbòl Kòrsou)
18.30 uur (eerste divisie) Indekor vs Deportivo Sta Rosa;
20.30 uur (eredivisie) Sithoc vs Centro Dominguito - Sentro Deportivo Kòrsou.

*****

Budweiser

ORANJESTAD — Het voetbaltoernooi in het kader van het Budweiser Sportfestival is geëindigd. Bij de veteranen is Atlantico Vets kampioen geworden na een 3-1 zege op Estrella. Bij de dames ging de titel naar Savaneta Stars, na een 2-1 overwinning op Brazil. Tenslotte werd in de categorie Commercieel ASA kampioen door winst op Real Corsow.

Na afloop reikte Aubrey Maduro van Playa Liquor de Budweiser-trofeeën uit aan kampioenen en subkampioenen.

Baseball Liga Vruminga:

Competitie-resultaten

WILLEMSTAD — De Little League Baseball-competitie is inmiddels ook weer begonnen en in het afgelopen weekeinde vonden in het kader daarvan verschillende ontmoetingen plaats. De resultaten van de partijen (in de liga Vruminga) waren als volgt:

Fatum - Fondo Empresarial: 6-4

Winnende pitcher werd Rignaldo Giterson van Fatum, terwijl zijn collega van de tegenpartij, Luthwig Wiel, verliezer werd. Fatum bracht met Sandrick Schoop en Marquered Petronia de beste slagmannetje op de plaat (3-2). Voor F.E. sloeg Rigenne Antonia 1 uit 1.

Rob Equipment - Daihatsu: 5-2

Met Hendrick Windster als winnende werper op de heuvel maakten de kleintjes van Rob Equipment 4 veldfouten en sloegen geen enkele honkslag. Toch wonnen zij met 5 runs, omdat de ploeg van werper Shairon Isenia 3 veldfouten beging en Isenia niet al te scherp wierp. Isenia sloeg wel de enige homerun van de ontmoeting en zelfs van het hele weekeinde en was tevens het beste aan slag met 3-2. Zijn clubgenoot Keith Lo A Tjong sloeg 1-1.

Marchena Hardware - Kroonvlag: 7-3

De ontmoeting met de minste veldfouten (1 voor Kroonvlag) leverde winst op voor werper Darrel Hansen. Voor M.H. sloeg Kursley Kuwas 2 maal raak in drie beurten. Dave Janga werd verliezende werper en zijn beste slagman was Mirioli Weger. M.H. sloeg vier hits en Kroonvlag produceerde er drie.

Fatum - Rob Equipment: 8-0

De ontmoeting met de meeste hits (16) werd gewonnen door pitcher Forstine Coenraad. Fatum- slagman Marquered Petronia sloeg wederom goed met 4-3 en werd in deze prestatie vergezeld van Rendley Sophia. Tien hits sloeg Fatum terwijl Humphrey Noor (verliezende werper) er twee sloeg en Germaine Felida hetzelfde deed voor R.B. In totaal was deze ploeg goed voor 6 runs, 6 hits en 6 veldfouten.

Kroonvlag - Holiday Beach: 8-1

Edris Hoek won voor Kroonvlag op de werpersheuvel en liet ondermeer 2 hits van Glenn Maria toe die daar drie slagbeurten voor nodig had. Holiday Beach beging vijf veldfouten. Kroonvlag sloeg zelf acht hits met een hoofdrol voor Hoek die tot 4-3 kwam.

Super Sport Shop - Marchena H: 2-0

Giswin Celestina presteerde voor M.H. het beste aan slag 3-1, maar verloor op de werpersheuvel en zag zijn ploeg 3 veldfouten begaan. Senny Petronella kon met de zege strijken en had in Jonathan Castillo (3-2) zijn beste slagman, die de helft van het aantal hits produceerde.

Daihatsu - Fondo Empresencial: 3-0

De tweede blanco overwinning van het weekeinde ging naar Clayton Genaro. Zijn ploeg sloeg 1 hit en beging geen veldfouten. Die ene hit kwam op naam van Shairon Isenia. Rigenne Antonia werd verliezende werper. Zijn ploeg ging drie maal in de fout in het veld. Shendel Ible produceerde voor de verliezers één honkslag.

FC Porto verliest punt bij hekkesluiter

Benfica met man meer niet verder dan 2-0 bij Leixoes

LISSABON — FC Porto heeft zich op de elfde speeldag van de Portugese competitie niet kunnen herstellen van de fiks uitgevallen nederlaag van 0-5 tegen PSV. De landskampioen bleef in de uitwedstrijd tegen hekkesluiter Fafe op 0-0 steken.

Fafe completeerde enkele maanden geleden het twintigtal ploegen in de competitie, toen Famaliçao na een omkoopschandaal uit de hoogste klasse werd gezet.

Porto heeft twee punten achterstand op Benfica, dat met 2-0 won bij Leixoes. Deze overwinning mag nog mager genoemd worden gezien het feit dat Benfica de gehele tweede helft met een man meer mocht voetballen. Moreira ging vlak voor rust na een grove overtreding tegen Neves een paar minuten eerder de kleedkamer in dan zijn collega's.

Het eerste Benfica-doelpunt viel vlak na rust na een spectaculaire knal van grote afstand door verdediger Veloso. In de 61e minut was het een andere verdediger die de eindstand op 2-0 bepaald. Pereira wees hiermee zijn aanvallers terecht, die **niet tot scoren konden komen** ondanks de numerieke meerderheid.

Sporting Lissabon, dat in Europees verband afrekende met Ajax, won thuis met 3-1 van Espinho en volgt op een punt van de koploper. Het moest wel eerst een in de 24e minuut opgelopen achterstand (Da Silva) wegwerken. Hij benutte een strafschop.

Mario Jorge kopte in de 36e minuut Sporting naar een gelijke stand. Na rust was het de Braziliaan Cascavel die de voorsprong binnen schoot, wederom vanaf de witte krijtstip elf meter van het doel. Vlak voor het einde van dit met veel zenuwen beladen duel (beide ploegen zagen een speler met rood vertrekken), schoot Manuel 3-1 in.

Vitoria Guimaraes, eerder tegenstander van Roda JC in het toernooi van de bekerwinnaars, verloor met 0-1 bij Estrela Amadora en blijft in de onderste regionen van de ranglijst.

UITSLAGEN EN STAND

De uitslagen en stand na de elfde competitieronde:

Leixoes - Benfica: 0-2; Setubal - Portimonense: 3-0; Beira Mar - Belenenses: 1-0; Chaves - Maritimo: 0-1; Braga - Farense: 4-2; Estrela Amadora - Guimaraes: 1-0; Nacional Funchal - Viseu: 5-2; Boavista - Penafiel: 1-0; Sporting Lissabon - Espinho: 3-1; Fafe - Porto: 0-0.

De stand:

1. Benfica	11	18
2. Sp. Lissabon	11	17
3. FC Porto	11	16
4. Setubal	11	13
5. Beira Mar	11	13
6. Boavista	11	13
7. Belenenses	11	11
8. Penafiel	11	11
9. Maritimo	10	10
10. Leixoes	11	10
11. Braga	11	10
12. Chaves	11	10
13. Nacional Funchal	10	9
14. Espinho	11	9
15. Estrela Amadora	11	9
16. Farense	11	9
17. Guimaraes	11	9
18. Viseu	11	7
19. Portimonense	11	6
20. Fafe	11	6

WERELDKAMPIOENSCHAP DAMMEN IN PARAMARIBO

Clerc ontsnapt aan nederlaag tegen Autar

Alexej Tsjizjov geruisloos wereld-kampioen dammen in Suriname

PARAMARIBO — Alexej Tsjizjov is dinsdagavond in Paramaribo geruisloos wereld- kampioen dammen geworden. Toen de Fransman Bonnave zijn partij tegen de 24-jarige Sovjetrus na 47 zetten opgaf behoefden de arbiters niet in te grijpen. De ongeveer honderd toeschouwers maakten geen aanstalten om de nieuwe titel- houder met applaus te begroeten. Integendeel. Nadat de Fransman zijn tegenstander de hand had geschud en ook een aantal deelnemers de opvolger van Alexander Dibman had gelukgewenst, wendde het publiek zijn aandacht op de andere partijen, alsof er niets aan de hand was.

Het was eenvoudig niet tot de omstanders doorgedrongen, dat Tsjizjov voor de concurrentie onbereikbaar was geworden. Door zijn zege in de voorlaatste ronde kwam hij op een totaal van 29 punten, drie meer dan zijn landgenoot Anatoli Gantwarg en Ton Sijbrands, die even eerder tegen elkaar tot remise hadden besloten.

GEEN EMOTIE

Tsjizjov zelf toonde ook geen uiterlijke emotie en verliet de speelzaal om daar even later weer terug te keren, zodat hij tegenstander Bonnave kon laten zien hoe deze vanuit een klassieke stand 'eenvoudig' remise had kunnen maken. De Fransman knikte, alsof hij het begreep,"maar heeft er nog niet de helft van gesnapt. Wat hij in de partij deed was helemaal funest", analyseerde Rob Clerc, die zelf ontsnapte aan een nederlaag tegen Autar. De Surinamer was echter niet zo fel op winst uit, zodat hij in een voor hem betere stand toch met remise instemde.

Toen Sijbrands en Gantwarg na ruim drie uur remise met elkaar waren overeengekomen kon Tsjizjov de wereldtitel eigenlijk niet meer ontgaan. Sijbrands had wel het initiatief maar koos in het middenspel, na bijna een half uur nadenken, toch voor een minder kansrijke voortzetting.

Gantwarg nam die gelegenheid onmiddellijk te baat en vereenvoudigde de posities, waarna de Nederlands kampioen met een remise aan bod kwam. "Ik heb het geprobeerd", vertelde Sijbrands, hoewel hij later bij analyses toegaf, dat hij misschien toch iets meer risico's had moeten nemen.

GEVAAR

De tweede plaats van Sijbrands is nog in gevaar, maar als zich geen dramatische ontwikkelingen voordoen in zijn slotpartij tegen Tsjizjov dan heeft hij in ieder geval het door hem gestelde doel, eindigen bij de eerste drie, bereikt. Dat dankte hij dan weer aan de Braziliaan Jose Maria, die vanuit een min of meer hachelijke situatie toch nog remise wist te maken tegen Baljakin. Deze kan daardoor een plaats bij de eerste drie vergeten.

De andere Nederlanders streden alleen nog voor een persoonlijk succesje. Gerard Jansen zat weer het langst achter het bord tegen Kemp, die echter kansloos was in het eindspel. Van der Zee stond binnen een half uur al weer aan de rand van het zwembad. De Malinees N'Diaye had hem na acht zetten remise aangeboden.

Uitslagen:

De uitslagen van de partijen voor de twintigste en voorlaatste ronde van het toernooi om het wereld- kampioenschap dammen luiden:

Wallen (Cos) - Sadiek (Sur) 0-2; Baljakin (Sov) - Jose Maria (Bra) 1-1; Autar (Sur) - Clerc (Ned) 1-1; Tsjizjov (Sov) - Bonnave (Fra) 2-0; Gantwarg (Sov) - Sijbrands (Ned) 1-1; Korenevski (Sov) - Leandro (Bra) 1-1; Kemp (Sur) - Jansen (Ned) 0-2; Valneris (Sov) - Issalene (Fra) 2-0; N'Diaye (Mal) - Van der Zee (Ned) 1-1; Alfaisie (Sur) en Van Aalten (Ned) waren vrij.

De stand:

1. Tsjizjov 29 2. Gantwarg en Sijbrands 26 4. Baljakin en Valneris 24 6. Clerc, Korenevski en N'Diaye 23 9. Jansen 22 10. Leandro 21 11. Van Aalten, Autar en Van der Zee 18 14. Jose Maria 16 15. Sadiek 13 16. Kemp 11 17. Alfaisie, Bonnave en Issalene 8 20. Wallen 3.

Platini bondscoach

PARIJS — Michel Platini wordt waarschijnlijk de nieuwe bondscoach van Frankrijk.

Dit is uit bronnen van de veotbalbond vernomen. Jean Fournet-Fayard, voorzitter van de Franse bond, heeft op een geheime plaats in Frankrijk een ontmoeting met de huidige coach, Henri Michel.

Als de 33-jarige Platini, de vroegere aanvoerder van de Franse ploeg, het baantje van Michel overneemt, wordt Gerard Houllier zijn assistent. Houllier is de vroegere trainer van Paris St. Germain. Hij is onlangs toegevoegd aan de technische staf van de nationale ploeg.

Frankrijk is de kwalificatiereeks voor het toernooi om het wereldkampioenschap '90 in Italië matig begonnen. De Europees kampioen van 1984 won thuis met moeite van Noorwegen (1-0) en kwam op en tegen Cyprus niet verder dan 1-1.

Softball Aruba

ORANJESTAD — Een 14-0 knockout-zege behaalde Nevada op Pepsi Cola bij de voortzetting van de dames-softbalcompetitie.

Nevada, met Rubia Ras als winnende pitcher, maakte acht runs, acht hits en één error, terwijl Pepsi Cola twee hits en vier errors had. De nederlaag kwam op naam van Jamila El Floris.

In de tweede dameswedstrijd klopte Plymouth/Coca Cola de dames van Carpet Center met 6-0. Het werd een 'no hit no run'- overwinning voor Mila Briezen. Plymouth had 6 hits, 1 error en Carper Center 0 run, 0 hit en 4 errors.

Bij de heren werden de volgende uitslagen geboekt: Caribe - Amstel Beers 10-3, SGS Barlock - Athletics Amstelito 6-3, Frisian Flag - Aruba Video Center 10-6, La Confianza - WRH Stars 18-9, Napa Auto Parts - Mansur 8-6.

Bucuti

ORANJESTAD — De Bucuti Yachtclub Aruba houdt van 3-6 november voor het zeventiende achtereenvolgende jaar zijn internationale 'Pez de Pico'- vistoernooi.

Op donderdag 3 november zijn de officiële bijeenkomsten en de welkomst- cocktailparty, terwijl het vissen zelf op vrijdag 4 en zaterdag 5 november gebeurt. De officiële resultaten van het toernooi worden op zondag 5 november om elf uur 's morgens gegeven. Hierna volgen de prijsuitreiking, buffet en viering van het twintigjarige bestaan van Bucuti Yachtclub.

Passages voor Hensley Meulens

WILLEMSTAD — Afgelopen zaterdag reisde de Curaçaose honkballer Hensley Meulens met zijn echtgenote naar St Domingo af, alwaar hij zal deelnemen aan de Dominikaanse prof-liga competitie. Meulens maakt een grote kans om de eerste Antilliaan te worden die beroeps- baseball speelt in de Amerikaanse Mayor Leagues.

Als bijdrage aan de carriere van Hensley Meulens en aan de sport, heeft de ALM de passagebiljetten naar St Domingo voor hem en zijn echtgenote beschikbaar gesteld.

Op de foto het moment waarop de ALM- onder- direkteur Juan Anasagasti de vliegtickets overhandigt aan Hensley Meulens en zijn echtgenote in het bijzijn van Walter Gomez (PR-ALM), Morty Meulens (vader van Hensley) en Morris Isenia (SDK-direkteur).

VOETBAL/ROTTERDAM — Sparta huurt voor de rest van het seizoen Michel Beukers van Den Bosch, die daar slechts bankspeler is. Bij Sparta gaat hij in de spits spelen op de plaats van Campbell, die terug mag naar zijn geboorteland Engeland.

Uitsluiting van OS dreigt

Wielersport straft te mild bij doping

BORLANGE — De wielersport loopt kans uit het programma van de Olympische Spelen geschrapt te worden als niet zwaarder wordt gestraft inzake doping.

Dit heeft de Zweedse professor Arne Ljungqvist verklaard tijdens het internationale dopings-congres in het Zweedse Boerlange.

Ljungqvist is lid van de medische commissie van het IOC. Hij stelde voor dat 'pakkers' in alle sporttakken bij de eerste overtreding twee jaar geschorst worden. "Niet een maand, zolas nu bij het UCI gebeurt", aldus de Zweedse professor. "Die milde houding kan het UCI uitsluiting van de Olympische Spelen kosten."

In Seoul werd overigens niemand in de wielersport op doping betrapt. Dit was wel - op grote schaal nog wel - het geval bij gewichtheffen, dat wellicht in Barcelona 1992 niet meer te zien zal zijn.

De Zweed sprak de hoop uit dat alle Olympisch sportbonden binnenkort dezelfde sancties voor doping zullen toepassen. "Iedere bond heeft nu nog zijn eigen regels. Dat is verkeerd."

*****

VOETBAL/ANKARA — Fenerbahce leidt na elf competitieduels de Turkse competitie. De club wordt op de hielen gevolgd door Ankaragucu dat twee punten minder heeft. Een andere door het EC-toernooi bekende club (oud-tegenstander van PSV), Galatasaray, staat zesde met 19 punten, vijf minder dan de koploper. Galatasaray heeft echter twee duels minder gespeeld.

PLAY-OFF HONKBAL COMPETITIE

Zes homeruns en 25 honkslagen

Royal Scorpions neemt 2-1 voorsprong op Wild Cats na derde ontmoeting

WILLEMSTAD — De vraag welke van de twee ploegen de winst zou pakken leek gisteravond snel beantwoord toen Royal Scorpions/Maduro & Curiëls Bank reeds vroeg in de wedstrijd en op relatief gemakkelijke wijze aan een grote 9-0 voorsprong kwam. De weerstand van opponent Wild Cats/Banco di Caribe bleek echter ondanks deze tegenslag niet gebroken. Met bewonderens- waardige 'fighting spirit' vocht Cats terug en slaagde er in de score een draaglijker aanzien te geven (12-8).

Het was gisteren de wedstrijd van honkslagen en runs die aan de lopende band werden geproduceerd en van falende werpers die de een na de ander de roemloze gang terug naar de dug-out moesten maken. Het was ook de grote avond van homeruns; een ongekend hoog aantal (6) werd geslagen door de beide ploegen.

Cats spande de kroon met vier. Rikkert Faneyte, die morgen naar Nederland terugkeert, nam er twee voor zijn rekening. Speler/coach Antonio Keller liet zijn tweede homerun in de best-of-five noteren terwijl Swendley Kleinmoedig vriend en vijand verraste met zijn eerste homerun in het AA-baseball. Bij Scorpion tekenden Raffy Josefa en Gustavito Senior voor een roundtripper.

BESLISSEND

De beslissende innings waren de eerste en de tweede waarin Scorpions niet minder dan negen lopers over de thuisplaat zond. In de eerste inning werden twee punten gemaakt op honkslagen van Lonte Balentin, Josefa en een sacrifice-fly van Orlando Nicolina.

Scorpions verdrie- dubbelde zijn slaggeweld in de tweede inning en forceerde niet minder dan drie wissels in deze ene inning bij de Cats. Starter Romert Monte werd gewisseld door Ciro Ricardo, Ricardo door Hector Francinet en deze op zijn beurt weer door Rodney Carolina, die uiteindelijk voor de laatste out zorgde.

Scorpions was intussen echter uitgelopen tot 9-0 dankzij honkslagen van achtereenvolgens Sandley Reina, Robelin Nicastia, Marlison Brigitha, Balentin, Nicolina en wederom Reina.

Cats bracht in de derde inning zijn eerste twee punten op het score-bord (homerun Kleinmoedig). Het scoreverloop was verder als volgt: 9-4 in de zesde inning na homeruns van Keller en Faneyte, 10-4 in de tweede helft van de zesde inning (homerun van Josepha), 11-4 in de zevende inning (homerun van Senior), 11-8 in de achtste inning (tweede homerun van Faneyte) en tenslotte 12-8.

EINDCIJFERS

De eindcijfers waren als volgt: 12-14-3 voor Scorpions en 8-11-0 voor Cats. Rignald Martina eindigde als winnende werper en Monte als verliezer. Martina werd in de zevende inning vervangen door Michel Victoria, die in de achtste plaats maakte voor Miguel Martina op de werpheuvel.

De stand in deze serie is thans 2-1 in het voordeel van Scorpions. De vierde wedstrijd wordt zaterdag- avond verspeeld. Daarvoor ontmoeten Pirates en Indians elkaar donderdag- avond.

VANWEGE HUN GESLACHT GEDOOD IN INDIA

Meisjes nog vaker slachtoffer van kindermoord in Rajasthan

NEW DELHI — Een rechterlijk onderzoek in de noordoostelijke deelstaat Rajasthan in India heeft aan het licht gebracht dat meisjes in dat gebied nog vaak het slachtoffer zijn van kindermoord. Het hooggerechtshof in Rajasthan heeft de plaatselijke regering verzocht een onderzoek in te stellen naar de kindermoord- praktijken binnen de familie van een afgevaardigde van de deelstaat, Brijendra Singh.

Eind vorige maand erkenden twee bedienden van de familie Singh dat zij opdracht hadden gekregen de lijkjes van twee meisjes te doen verdwijnen. Dezen waren in 1984 en 1987 door mevrouw Singh ter wereld gebracht. De meisjes zijn vermoedelijk vanwege hun geslacht het slachtoffer geworden van kindermoord. De twee getuigen hebben politiebescherming gekregen. De zaak zal worden behandeld door een politie- functionaris van hoge rang, die de resultaten van het onderzoek binnen twee maanden bekend moet maken.

Volgens een advocate die zich met de affaire bezig houdt, zijn binnen de uitgebreide familieklan van de Singhs 36 baby's van het vrouwelijk geslacht kort na hun geboorte vermoord. De zaak kwam in de publiciteit toen een afgevaardigde van de oppositie Singh, die lid is van de congres-I partij van premier Rajiv Gandhi, had beschuldigd zich zelf aan dergelijke praktijken te wijden.

Moord op kleine meisjes is een diepverankerde traditie in Rakasthan, waar men in sommige gebieden slechts 550 tot 750 vrouwen op 1.000 mannen telt, terwijl het nationale gemiddelde ligt op 938 vrouwen voor 1.000 mannen.

Volgens de lokale pers laten ouders baby- meisjes meteen na de geboorte stikken door hen onder een zak met zand te leggen. Anderen worden vergiftigd met opium en gewurgd als zij dat overleven.

Deze praktijken waren al wijdverbreid in het oude India, waar meisjes als een last werden beschouwd. Hoewel een strenge wetgeving ervoor heeft gezorgd dat aan moorden op meisjes op grote schaal een einde is gekomen, komen deze nog steeds voor — vooral in afgelegen gebieden.

Volgens verdedigers van de rechten van de vrouw in India wordt de traditie echter ook nog in grote steden voortgezet, waar vrouwen abortus laten plegen nadat aan het begin van de zwangerschap het geslacht van de vrucht is vastgesteld door middel van chromosomenonderzoek, of amniocentesis.

De vrouwenorganisatie heeft een campagne gelanceerd voor een officieel verbod op dergelijke onderzoeken. Abortus is in India een legaal middel voor geboortebeperking en een van de manieren om de sterke bevolkingsgroei in te dammen. India telt ongeveer 800 miljoen mensen.

Ook komt nog voor dat meisjes in een gezin minder te eten krijgen dan de jongens en daardoor lijden aan ondervoeding.

Ontvoerde baby Renee

DORDRECHT — Een briefje 'Baby: f.7.500,-' is gevonden bij de identiteits- papieren van de vorige week aangehouden 33-jarige verdachte in de ontvoeringszaak van baby Renée. Hij werd zaterdag weer vrijgelaten. Dat heeft een woordvoerder van de Dordtse politie vandaag bevestigd.

De woordvoerder zei ook dat de identiteits- papieren van de 33-jarige man gevonden waren in de buurt van de plaats waar de baby verdween. De man had deze papieren ver voor de verdwijning en de geboorte van de baby verloren en daarvan ook aangifte gedaan. Het briefje en de papieren werden de maandagochtend na de verdwijning van de baby gevonden.

Uitbreiding van het rechercheteam, nu dertig personen, wordt (nog) niet overwogen, zo zei hij. Het team zou dan ook te groot kunnen worden, met als gevolg dat de mensen niet meer op de hoogte zijn van elkaars werkzaamheden.

Sinds een aantal dagen wordt ook een psychiater door het recherche- team geconsulteerd. Een daderanalyse heeft de psychiater niet opgesteld.

Barometer van economie VS zakt 0,1 procent

WASHINGTON — De Amerikaanse "index of leading indicators", die geldt als barometer voor de economische ontwikkeling in de Verenigde Staten, is in september met 0,1 procent gedaald. Het cijfer voor augustus is bijgesteld van plus 0,4 tot plus 0,5 procent. Dit heeft het Amerikaanse ministerie van handel dinsdag bekendgemaakt.

De daling in de maand september komt voor de deskundigen onverwacht. De meeste economen gingen vorige week uit van een stijging van circa 0,2 procent. De daling van 0,1 procent is een teken te meer dat de groei van de Amerikaanse economie vermindert, mede onder invloed van de hogere rentetarieven in de VS. Vorige week maakte het Amerikaanse ministerie van handel al melding van een groei van het bruto nationaal produkt in het derde kwartaal van slechts 2,2 procent op jaarbasis. De economische groei in het tweede kwartaal bedroeg nog drie procent.

Presidentskeuze El Salvador 19 maart 1989

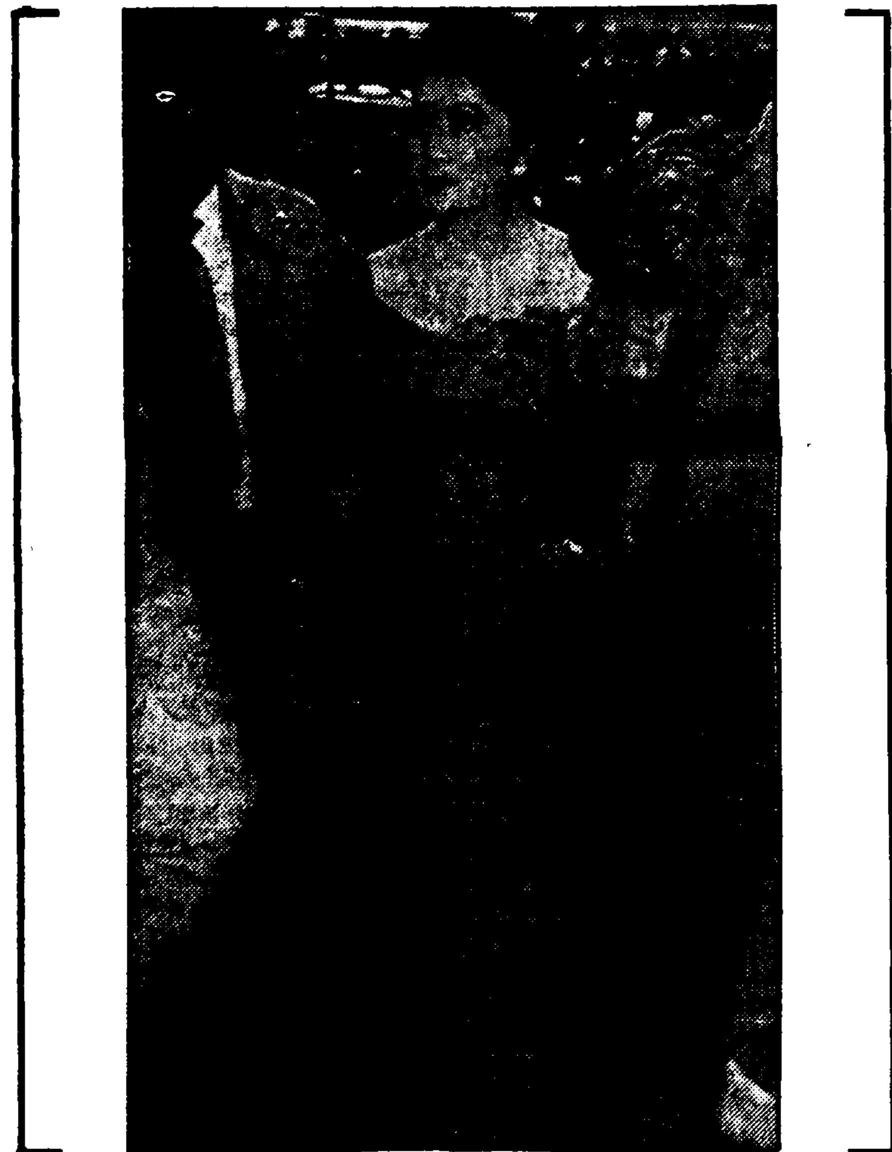
SAN SALVADOR — Op 19 maart worden in El Salvador presidents- verkiezingen gehouden. Zo werd bepaald door de Centrale kiesraad.

Op alle politieke partijen is een beroep gedaan door deze raad om aan de verkiezingen deel te nemen. Voorzitter Mario Samayoa van de Kiesraad hield voor radio en tv een toespraak over deze kwestie. De vijfjarige ambts- termijn van de zittende president Jose Napoleon Duarte loopt op 1 juni af. Zoals bekend lijdt president Duarte aan kanker aan de lever.

BORGSOM VAN VIJF MILJOEN DOLLAR GEVRAAGD

Duurste suite - 1800 dollar per nacht - Waldorf Astoria voor Imelda Marcos

NEW YORK — Terwijl haar advocaten proberen de borgsom van vijf miljoen dollar bijeen te krijgen, brengt Imelda Marcos haar dagen door in het Waldorf Astoria hotel in New York. De voormalige Filipijnse "first lady" vertrouwt erop dat zij de borgsom kan 'ophoesten', zelfs al zijn alle rekeningen van haar en haar echtgenoot, ex-president Ferdinand Marcos, geblokkeerd.

** Imelda Marcos in New York.*

Mevrouw Marcos had aanvankelijk tot dinsdag de tijd gekregen van rechter John Keenan om de borgsom in te zamelen. Zij verklaarde maandag dat zij onschuldig is aan de haar ten laste gelegde feiten. Het echtpaar wordt ervan beschuldigd 103 miljoen dollar Filipijns overheidsgeld in eigen zak te hebben gestoken en Amerikaanse banken voor 165 miljoen gulden te hebben opgelicht voor de aankoop van onroerend goed in Manhattan.

De 59-jarige ex-schoonheidskoningin logeert in de duurste suite in het Waldorf Astoria, waar zij volgens een bediende, Willie Paderon, meest bijkomt van de vermoeienissen. De suite haalt het niet bij het Malacanang, het presidentiële paleis in Manila, maar te klagen heeft mevrouw Marcos niet. Er zijn vier uit marmer opgetrokken badkamers, een eetkamer en een televisiekamer.

BLOEMEN

Bewonderaars bedelven haar bovendien onder bloemen. Volgens de bloemist van het hotel, Klaus Breamer, krijgt de voormalige presidentvrouw vooral rozen, haar lievelingsbloem. "Het verbaast me dat zij zoveel bewonderaars heeft", zei hij. Mevrouw Marcos, die vroeger **vaak in het Waldorf Astoria logeerde, is zeer gezien bij het hotelpersoneel.** Vreemd is dat echter niet: fooien van 100 dollar waren meer regel dan uitzondering.

Imelda Marcos, die maandag bij het verlaten van het gerechtsgebouw door tientallen demonstranten werd uitgejouwd, is sindsdien haar suite niet uit geweest. Ex-president Marcos is niet voor de rechter verschenen. Volgens zijn artsen is zijn gezondheids- toestand zo slecht dat een reis naar New York vanuit Hawaii, het ballingsoord van het echtpaar, niet verantwoord was. De Amerikaanse regering heeft een onafhankelijke arts gelast Marcos te onderzoeken zodat hij eventueel toch nog moet voorkomen.

De voor donderdag aangekondigde zitting is een dag vervroegd en vindt vandaag plaats, zo heeft een woordvoerder van de officier van justitie in Manhattan bekendgemaakt. De partijen hebben onderhandeld over de kwestie van de borgsom maar geen van beide wilde zeggen wat de uitkomst was. Mevrouw Marcos mag New York niet verlaten zolang de geëiste borg niet is gestort, al heeft zij die tijd niet achter tralies door te brengen.

Haar suite in het Waldorf Astoria hotel, die ook al eens is gebruikt door president Reagan met wie de Marcossen goed bevriend zijn geweest, kost 1.800 dollar per nacht. De vraag is wie dat betaalt. Volgens een advocaat van het echtpaar, John Bartko, hebben de Marcossen sinds hun vertrek uit de Filipijnen begin 1986 geld moeten lenen van vrienden om rond te komen.

Het echtpaar riskeert een gevangenisstraf van maximaal 50 jaar als de aanklacht van verduistering en oplichting wordt bewezen.

** Protest tegen Imelda Marcos.*

PRAAG — Een grote politiemacht heeft zaterdag verhinderd dat in het centrum van Praag gedemonstreerd zou worden voor vrijheid. Men had zaterdag een "open discussie" willen houden over "een vrij en waardig leven".

*****

Winst Nissan stijgt met bijna 20 procent

TOKYO — De Japanse autoproducent Nissan Motor heeft over de eerste helft van het in april begonnen boekjaar 1988/89 een niet- geconsolideerde nettowinst geboekt van 28,35 miljard yen, 27,7 procent meer dan in dezelfde periode vorig jaar. De omzet in deze eerste zes maanden ging echter met 4,4 procent achteruit tot 1,64 biljoen yen. Dit heeft de op **één na grootste autoproducent** van Japan bekendgemaakt.

Het bedrijfs- resultaat nam toe met 34,9 procent ot 31,6 miljard yen. Factoren die dit resultaat veroorzaakten, zijn volgens Nissan "onze sterke verkoop op de binnenlandse markt en de omvangrijke kosten- besparingen". Het concern schrijft de kleinere omzet toe aan het moeilijke exportklimaat en het interen op de voorraden door de Amerikaanse dealers in verband met de introductie van nieuwe modellen. De export bedroeg in de eerste zes maanden 39,4 procent van de totale omzet tegen 55,3 procent vorig jaar.

ORANJESTAD — De eerste groep personeelsleden, die gedurende twee maanden in Nederland een trainings- programma volgde in verband met het nieuwe Huis van Bewaring op Aruba, is dinsdag teruggekeerd.

De groep, bestaande uit de personeelsleden Jeandor, Keteldijk, Odor, Maduro en Grovell, werd bij terugkeer begroet door minister van Justitie Watty Vos, Urbano Maduro (hoofd sector Openbare Orde en Veiligheid), en Tijdemann en mevrouw Patricia Hassell (Huis van Bewaring).

Maxwell nu ook in VS

NEW YORK — De Britse uitgever Robert Maxwell is erin geslaagd voet aan de grond te krijgen op de Amerikaanse markt. Zondagavond liet hij weten voor 750 miljoen dollar het grootste deel te kopen van de Official Airlines Guides (OAG), een divisie van Dun and Bradstreet die zich bezighoudt met de elektronische publicatie van vliegtarieven, vluchtschema's en vertrektijden van vliegtuigen. OAG geeft ook tijdschriften uit over de reiswereld, waaronder 'Frequent Flyer', 'Pocket Flying Guide' en 'Travel Age'.

Het is voor het eerst dat Maxwell erin is geslaagd een vrij grote transactie in de VS af te sluiten. Eerdere pogingen om de uitgever Harcourt Brace Jovanovich over te nemen strandden. Maxwell heeft eveneens zijn oog laten vallen op de uitgeverij MacMillan, maar die heeft de rechter ingeschakeld om de overneming te voorkomen.

Maxwell heeft verder de mogelijkheid om Thomas Cook Travel USA te kopen, het op drie na grootste reisbureau in de VS. Thomas Cook is ook onderdeel van OAG. Dun and Bradstreet nam in 1985 de Amerikaanse activiteiten van Thomas Cook over van de Britse Midland Bank.

Geavanceerd Amerikaans wapen

Egypte en VS gaan samen tanks bouwen

CAIRO — Egypte en de Verenigde Staten hebben dinsdag officieel besloten gezamenlijk de M-1A1 Abrams, een geavanceerde Amerikaanse tank, in Egypte in productie te nemen. De meeste onderdelen voor het wapen zullen uit Egyptische fabrieken komen.

"Het is de beste tank ter wereld", zei de Amerikaanse minister van defensie, Frank Carlucci, na ondertekening van het akkoord met de Egyptische minister van defensie, Veldmaarschalk Abdel-Halim Abu Ghazala. Onder contract van General Dynamics Corp zullen in Egypte 555 M-1A1 Abrams-tanks worden geproduceerd.

Egypte is een van de belangrijkste bondgenoten van de VS. Het land ontvangt jaarlijks een groot bedrag aan militaire en economische hulp. Minister Abu Ghazala acht de overeenkomst een "enorme stap voorwaarts" voor de Egyptische militaire industrie. De eerste tank dient volgend jaar gereed te zijn.

Leden van het Amerikaanse congres hebben kritiek op het militair akkoord. Zij zijn bezorgd dat hierdoor militaire geheimen in de openbaarheid komen. Egypte stelt de overeenkomst nodig te hebben ter vervanging van versleten Sovjetrussische tanks en om de vrede in het Midden-Oosten te kunnen waarborgen.

In maart gaf de Amerikaanse regering Egypte op het gebied van contracten voor wapenaankoop een zelfde status als Israel en de bondgenoten binnen de NAVO. Egypte is het enige Arabische land dat met Israel op voet van oorlog leeft.

Brochure over kunstmatige toevoegingen in voedsel

DEN HAAG — Konsumenten Kontakt heeft de **"additievenwijzer"** en een televisiespotje over kunstmatige toevoegingen in voedsel gepresenteerd. In de brochure worden de meest voorkomende toevoegingen zoals kleur- en smaakstoffen en conserveermiddelen behandeld, waarbij via een kleurcode wordt aangegeven of er twijfels of verdenkingen zijn tegen deze stof.

Konsumenten Kontakt vindt dat er — ondanks een verbod via de warenwet van sommige van deze stoffen — in Nederland nog teveel additieven zijn toegelaten die schadelijke gevolgen kunnen hebben. Het gaat dan met name om intolerantieverschijnselen (bij voorbeeld migraine na sulfiet in wijn en verergerde klachten door conserveer- middelen van astmapatiënten), allergische verschijnselen en gedragsstoornissen, wat bij zowel kinderen als volwassenen voorkomt.

TARTRAZINE

KK maakt vooral bezwaar tegen de gele kleurstof tartrazine en de rode kleurstof erythrosine. Deze laatste stof kan storend werken op het zenuwstelsel en beïnvloedt de schildklier- stofwisseling. Beide stoffen kunnen ook leiden tot hyperactiviteit.

Op de etiketten van Nederlandse produkten staat wel dat deze kunstmatige middelen zijn toegevoegd, maar niet precies welke. In het buitenland gaat de regelgeving verder, daar moeten middels E-nummers de toevoegingen precies op het etiket staan. In de additievenwijzer staat welke stoffen hierbij horen. Volgens KK zullen de E-nummers pas over een jaar ook in Nederland ingevoerd zijn.

KK heeft ook een rapport samengesteld "uit je bol door voedseladditieven?" waarin 160 ouders en kinderen vertellen over hun ervaringen met gedrags- stoornissen door voedseladditieven. Het rapport wordt binnenkort aan het ministerie van WVC aangeboden met het verzoek het additievengebruik kritisch te bekijken.

DEFENSIE IN CARACAS ZWIJGT

Generaal meldt eerste gevecht met Colombiaanse guerrilla

Venezolaanse militairen doden vijftien landgenoten

CARACAS — Het bericht dat bij een militaire operatie in het grens- gebied met Colombia zestien doden zijn gevallen onder wie een Colombiaan heeft veel vraagtekens opgeroepen in Venezuela. Volgens het leger ging het om een aantal guerrilla-strijders. Dit is echter later officieel tegengesproken.

Volgens de eerste berichten welke door het leger werden verspreid waren het strijders van de Colombiaanse guerrilla. Zij werden gedood bij een gewapend treffen met militairen van het Jose Antonio Paez regiment. De guerrilla- strijders werden verrast met plannen om belangrijke installaties op te blazen. Ook wilden zij kennelijk landgoed- eigenaren ontvoeren. Informatie uit het gebied zelf wees uit dat het ging om vissers die als zodanig in die streek ook bekend stonden.

Toen stond minister van Binnenlandse zaken Simon Alberto Consalvi geen andere weg open dan mee te delen dat er sprake was van verwarring en "dat de doden geen guerrilla-strijders zijn en ook geen Colombianen". Minister Consalvi deelde mee dat president Jaime Lusinchi die op rondreis is in het binnenland van Venezuela, opdracht had gegeven een diepgaand onderzoek in te stellen. De feiten zouden zo zo snel mogelijk bekend worden gemaakt, aldus Consalvi.

Uit berichten uit de pers in de grens- streek werd duidelijk dat generaal Humberto Camejo Arias als commandant van de tweede leger- divisie aanvankelijk had meegedeeld dat er zich een gewapend treffen had voorgedaan in La Colorada dat vlakbij El Amparo ligt op zeshonderd kilometer ten zuidwesten van Caracas. Het gevecht, aldus de generaal, duurde de ongeveer drie kwartier. Daarbij kwamen zestien opstandelingen om van de Colombiaanse guerrilla- groep ELN.

WAPENS GEVONDEN

Aan de kant van het leger waren er slechts twee lichtgewonden. De generaal onthulde ook nog dat men op de guerrilla- strijders een lichte mitrailleur van het merk Madsen had aangetroffen, een repeteer- geweer, een geweer dat bij het Colombiaanse leger wordt gebruikt, verschillende revolvers, fragmentatie- granaten, dynamiet- ladingen en een hoeveelheid van het product G.4 dat erg explosief is.

De divisie- commandant maakte toen ook bekend dat er op de gedode mannen ook een kaart was aangetroffen van de olie- installaties in het betrokken gebied en een lijst waarop ook enige namen van veeboeren voorkwamen, wat doet vermoeden dat de subversieve groep kennelijk sabotage- daden op zijn programma had staan evenals het ontvoeren van veeboeren.

CATEGORISCH ONTKEND

Wat generaal Camejo Arias allemaal heeft beweerd is categorisch ontkend door de prefect van El Amparo, Griselda de Marquez, die in een telefoongesprek met AP vertelde dat "wat er gebeurd is iets verschrikkelijks is. Er waren geen guerrilla- strijders, er waren allemaal mensen die hier geboren en getogen zijn, behalve één.

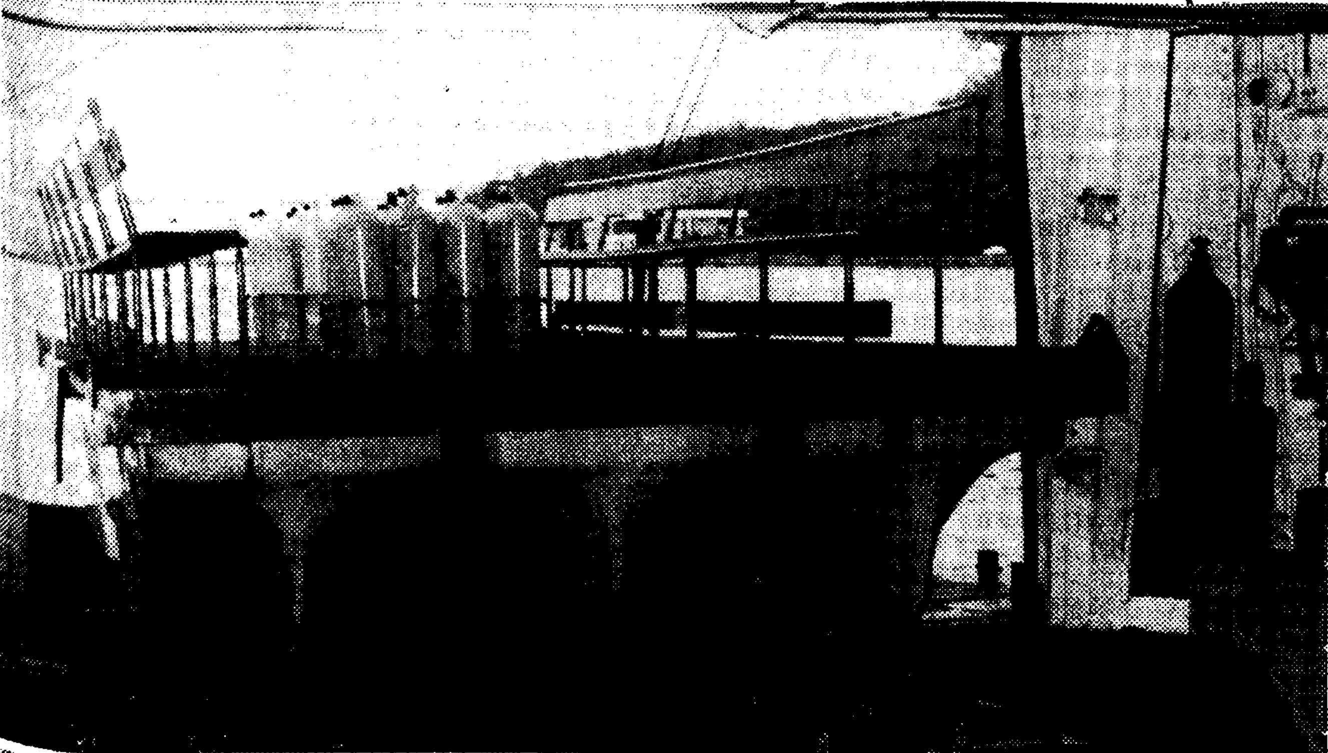
De overlevenden, de ooggetuigen van dit feit, zeggen dat het een echte slachting was. Alle stoffelijke resten zijn verminkt, aldus de prefect. De prefect is de vertegenwoordiger van de regering ter plaatse. Het is niet zeker of de groep gewapend was. Tot heden toe zijn er slechts een paar messen boven water gekomen, zoals vissers die altijd bij zich hebben voor hun werk. Zij vertonen kogel- gaten.

PLOTSELING BESCHOTEN

De overlevenden Jose Augusto Arias en Vollmer Gregorio Pinilla zijn beiden lid van de Vissers- cooperatie. Zij zouden allebei militante leden van de regeringspartij AD zijn. Zij hebben tegenover de prefect verklaard dat zij zoals zij steeds deden naar La Colorada waren gegaan om er te vissen en om er wat eten te kopen, in geval een kip. Toen zij de boot verlieten- deze had een buitenboordmotor - werden zij plotseling met vuurwapens beschoten. Zij waren toen in het water gesprongen en waren niet aan de oppervlakte gekomen. Zij konden later alarm slaan waarna de politie van El Amparo hen kwam ophalen. Zo vertelt de prefect.

De beide mannen zijn naar San Cristobal overgebracht, samen met hun advocaten en het Copei- congreslid Walter Marquez. Hun verklaringen zijn cruciaal voor het onderzoek in deze zaak welke de gemoederen bezig houdt. Ondertussen heeft de voorzitter van de congres- commissie voor de mensen- rechten, Jose Curiel, een lijst vrijgegeven van de vijftien Venezolanen en een Colombiaan die zijn omgekomen. Het ministerie van Defensie en het commando van de Venezolaanse strijdkrachten houden de kaken op elkaar geklemd.

Luxueus duikschip M/S Aquanaut Holiday

WILLEMSTAD — Aanstaande vrijdag start de eerste cruise van de Aquanaut Holiday. Over dit schip is in de Amigoe van 6 oktober reeds uitvoerig bericht. Het drijvende resort biedt aan alle liefhebbers van watersport een unieke vakantie- mogelijkheid. De kamers die luxueus zijn ingericht bieden plaats aan 80 passagiers. Men kan kiezen uit ondermeer windsurfen en snorkelen, terwijl de liefhebbers van aerobics gebruik kunnen maken van de gymnastiek- faciliteiten en het jacuzzibad op het sportdek. Voor de duikliefhebbers staan verschilende vlotten ter beschikking die de duikers naar de verschillende duikplaatsen vervoeren.

De vaste standplaats van de Aquanaut Holiday is Willemstad. Elke vrijdag begint een nieuwe cruise naar Klein Curaçao, Bonaire en Klein Bonaire. De kapitein van het schip is Gerry Hytha en de internationale bemanning staat gereed om aan de wensen van de passagiers zoveel mogelijk tegemoet te komen.

Op de ene foto ziet men één van de duikvlotten en op de andere kapitein Hytha (l) en de eigenaar van de Aquanaut Holiday (r).

WILLEMSTAD—In een woning te Klein St Michiel brak gisteren een brand uit. De bewoner kon het vuur nog zelf blussen, maar verloor wel het plaffond van een van zijn slaapkamers. Bij onderzoek bleek dat vermoedelijk kortsluiting van een electrische fan in bedoelde slaapkamer de oorzaak was van deze brand.

Aanrijdingen

WILLEMSTAD — De verkeers- afdeling van de politie meldde gisteren zeven aanrijdingen. Hierbij raakten drie personen licht gewond en was de materiële schade *f*14.150,-.

BEVERLY SOMACH: mooie momenten

LIEFHEBBERS van klassieke muziek zijn maandagavond j.l. ruim aan hun trekken gekomen. In Centro Pro Arte concerteerde voor de tweede maal op Curaçao violiste Beverly Somach, aan de piano begeleid door Harriet Salerno.

Het programma was dit keer minder eenzijdig, hoewel de romantische noot overheerste.

Begonnen werd met Mozart's Sonate in G, uitgevoerd in volwaardig en begripvol samenspel, hoewel het vioolspel hierin wat braafjes klonk. Beverly Somach voelt zich kennelijk beter thuis in het romantisch repertoire, wat bleek uit de hiernavolgende Sonate van Cesar Franck. Het tempo van het eerste deel werd wat rustiger dan "normaal" genomen — "Ben Moderato" schrijft Cesar Franck voor — en dat klinkt eigenlijk best goed. Heel mooie momenten waren te beluisteren in het derde deel Recitativo Fantasia, gevolgd door de meeslepende Canon finale. Op het programma waren de Sonate-onderdelen niet vermeld. Niet netjes, volgende keer beter.

De klank van de prachtige Guarneri die Beverly Somach bespeelt, draagt bijzonder goed. Veelvuldig nastemmen tussen de delen blijkt in dit klimaat voor zo'n gevoelig instrument onvermijdelijk. Haar intonatie is perfect, het vibrato naar mijn mening wat zwabberig, maar dat is een kwestie van smaak.

Wat minder zware kost kwam na de pauze aan de beurt, met het Moto Perpetuo van Paganini en een Spaanse Dans van De Falla als hoogtepunten. Uit Grootvader's kastje kwam nog wat suikergoed en marsepein: Méditation van Massenet en twee werkjes van Dvorak.

De, voor een (zeldzaam) klassiek concert, redelijk bezette zaal, liet violiste Beverly Somach en voortreffelijk begeleidende pianiste Harriet Salerno slechts gaan na een toegift: "Melodie" uit Orfeo van Von Gluck.

IMAN LANDHEER

Buitenlanders in Nederland in overheidsdienst

DEN HAAG — Met ingang van vandaag is het buitenlanders toegestaan in overheidsdienst te treden. Het ministerie van Binnenlandse Zaken heeft dit gisteren bekendgemaakt. Op die datum wordt namelijk de wet van 4 juni 1858 ingetrokken, die de benoembaarheid van vreemdelingen tot landsbediening regelt.

Door de intrekking van deze wet wordt bereikt dat — behoudens wettelijke beperkingen — iedere functie in de openbare dienst voor buitenlanders openstaat. De wettelijke beperkingen gelden bijvoorbeeld voor de krijgsmacht, de politie en de rechterlijke macht, aldus het ministerie.

*****

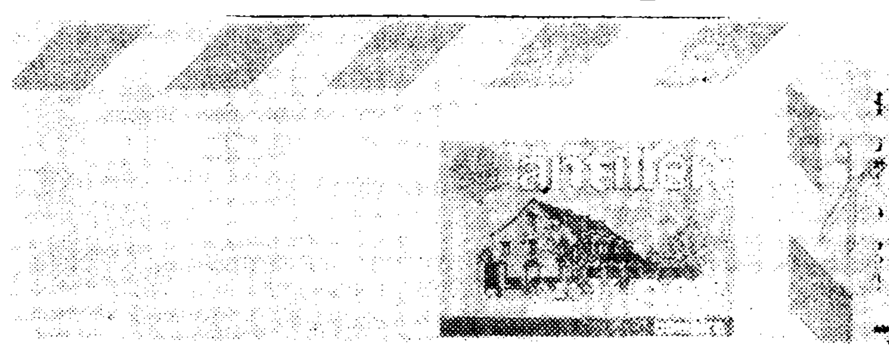
LOS ANGELES — Volgens Reagan kan het jaar 1988 wel eens een keerpunt worden in de koude oorlog door de SU- stappen naar democratische hervormingen en de VS- successen op Buitenlands gebied. Het echtpaar Reagan heeft zaterdag zijn stem uitgebracht voor de 8 november- stembus. Zij droegen hun stem over aan een familie- vriend. Op de verkiezingsdag bevinden de Reagans zich in Washington, maar zij zijn ingezetenen van Californie. Reagan neemt op het ogenblik actief deel aan de stembus- campagne voor zijn vice- president Bush.

*****

WARSCHAU — De sluiting van de Lenin- werf, bakermat van Solidariteit, is volgens Walesa, een politieke provocatie van premier Rakowski tegen Solidariteit. Hij wordt gesloten omdat hij niet rendabel zou zijn. Er werken zo'n 12.000 mensen onder wie Walesa. De werf werd al jaren bedreigd door sluiting evenals een aantal andere verlies- gevende bedrijven. De Centrale bank deelde de werf al eerder mee dat er geen overheidssteun of kredieten meer zouden worden verleend. Bij Solidariteit zei men dat men het bedrijf meteen wil overnemen om het wel rendabel te doen draaien. Directeur Tolwinski legde, zo zei hij, het sluitings- besluit naast zich neer. De sluiting is per 1 december. Degenen die afvloeien kunnen in Gdansk kiezen uit 30.000 vacatures.

*****

Speciale uitgifte luchtpostblad

WILLEMSTAD — Onlangs heeft de Dienst der Posterijen een geillustreerd luchtpostblad uitgegeven ter gelegenheid van de 'Filacept' internationale postzegel- tentoonstelling.

Op dit blad staat een afbeelding van de ingang van de Sint Annabaai met het zicht op de Handelskade. Het blad heeft een drieërlei doel: briefpapier, envelop en postkaart en is voorgefrankeerd voor alle bestemmingen van de wereld voor slechts negentig cent.

Foto: de afbeelding op het luchtpostblad.

AGENDA CURAÇAO

NACHTDIENSTARTSEN: Patiënten van de artsen van Bandabao (3e distrikt) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren.
De patiënten van de andere medische distrikten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

*****

THORAX CENTER (Jan Noorduynweg naast UNA, tel.: 85544): openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor spoedgevallen tel.: 85917.

*****

WIT GELE KRUIS PRINSES MARGRIET (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947/81078; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; na 17.00 uur kunt u de zuster van de wacht bellen: zuster Wever, tel.: 87181, pageboy 027-360.

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

*****

NEUTRALE WIJKVERPLEGING (voorheen Wijkverpleging Curaçao): Kantoor Rio Canario-/Gosieweg, tel.: 44231/44232; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-18.00 uur; de wacht heeft zuster Concencion, tel.: 84761.

*****

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

*****

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU: voor meer informatie kunt u de volgende nummers bellen: 75628, 672289 en 55504.

*****

LUCHTPOSTSLUITING (Postkantoor Groot Kwartier)
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag 11.30 uur; woensdag 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag 17.30 uur en zaterdag 10.45 en 17.00 uur.

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera, tel.: 614000.

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00/14.00-18.00 uur, tel.: 54300.

*****

BOTICA BANDABAO: dagelijks geopend van 08.00-19.00 uur.

BOTICA'S (nachtdienst)
Otrobanda
del Pueblo, Breedestraat 82, tel.: 625333/625444.
Punda
Vredenberg, Socratersstraat 3, tel.: 613300/54492.

*****

DIVERSEN
ANTILLIAANSE GNOSTISCHE BEWEGING
Brievengat: iedere maandag- en woensdagavond om 19.30 uur te Jirajaraweg 8, Centrum Devi Kundalini.
iedere woensdag- en vrijdagavond om 19.30 uur te **Openbare Basisschool Brievengat.**
Bandabao: iedere donderdagavond om 19.30 uur gebouw Credit Union San Pedro.
Kanga: iedere woensdag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Centrum Abraxac, achter Kooyman.
Santa Rosa: iedere maandag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Aloëstraat 12.

BON BINI CLUB: 20.00 uur contactavond - De Tamarijn (spr.: mevr. Sanchez; ond.: 'Crèches op Curaçao').

*****

DONDERDAG
DIVERSEN
TENTOONSTELLING
DIENST DER POSTERIJEN **(i.v.m. 35-jarig bestaan FAJ):** t/m 11 november gelegenheid tot bezichting expositie van de tot nu toe uitgegeven Kinderzegels vanaf 1941 tot 1948 - hal Postkantoor Groot Kwartier.

GALLERY EIGHTY-SIX (Bloksteeg, Punda): dagelijks geopend van 09.00-12.00 14.30-17.30 uur.
t/m 4 november expositie tekeningen, olieverven en acrylschilderingen van Herman van Bergen.

AKADEMIA DI ARTE KORSOU (Roodeweg): openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00; dinsdag, woensdag en donderdag van 19.00-22.00 uur.
t/m 4 november expositie van schilderijen en tekeningen van de afdeling Vrij Tekenen/Schilderen in de aula.

CULTUREEL CENTRUM CURAÇAO (Koninginnelaan, tel.: 73682): openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.30-12.00/14.30-17.00 uur.
tot 11 november expositie aquarellen van kunstschilder Nildo Marchena.

TOERISTENSCHEPEN
07.00-15.00 uur 'Regent Star';
08.00-22.00 uur 'Rotterdam';
07.00-12.00 uur 'Sitmar Fairwind';
08.00-17.00 uur 'Royal Princess'.

*****

MENSEN

Afgelopen weekeinde vond in het Penthouse van het Curaçao Plaza Hotel de viering plaats van de 'Dia del Cuerpo Consular'. Bij deze gelegenheid werden de minister-president, Maria Liberia- Peters, de gezaghebber van het eilandgebied Curaçao, drs Elmer Wilsoe en de heer Rene Maduro, oud-Consul van de Republiek Panama ONDERSCHEIDEN met de 'Medalla al Merito Consular'. Deze onderscheiding werd namens de leden van het Corps Consulair door de deken dr Aldemar Mosquera Lara (Consul van de Republiek Colombia) uitgereikt. Op de foto het moment waarop de premier wordt onderscheiden. Verder is vlnr zichtbaar Rene Maduro, Eduardo Ribeiro, lid bestuur Corps Consulair en Consul van de Republiek Portugal, Marlene Wilsoe Prens en de deken dr Aldemar Mosquera Lara.

*****

Winkelen in Amsterdam is vergeleken met andere grote steden in Europa vrij GOEDKOOP. Dat blijkt uit het driejaarlijkse prijsvergelijkend onderzoek in 52 steden verspreid over de hele wereld uitgevoerd door de Union Bank van Zwitserland. De VVV in Amsterdam heeft dit dinsdag meegedeeld. De onderzoekers hebben een pakket samengesteld van ruim honderd verschillende produkten en diensten, waaronder kleding, voedsel, drank, huishoudelijke apparaten en vervoer. In Amsterdam moesten zij daarvoor 1.120 dollar betalen. In andere grote Europese steden moest voor datzelfde pakket aanzienlijk dieper in de buidel worden getast: tussen de tachtig dollar en de 770 dollar meer. Alleen Luxemburg en Athene bleken goedkoper te zijn, aldus de VVV Amsterdam. Het Zwitserse onderzoek wordt volgens de VVV Amsterdam beschouwd als het meest toonaangevende op dit gebied.

*****

Koning Husayn, die al meer dan tien jaar rookt, is de laatste recruut in een landelijke campagne tegen het ROKEN in Jordanië. Het dagblad 'Sawt A-Sha'B' meldde dat de koning zondag tijdens een bezoek aan de burelen van de krant heeft gezegd per ingang van 1 november "voor eens en altijd" te stoppen met roken. Een functionaris van het paleis bevestigde vandaag het bericht en zei dat de bijna 53-jarige koning een uitstekend humeur heeft ondanks zijn zelfopgelegd verbod. Vorige maand besloot het Jordaanse ministerie van Gezondheid het roken in openbare gelegenheden te verbieden, zoals in bibliotheken en bioscopen en bij het openbaar vervoer.

*****

De Westdeutsche Hilfsverein AMOC vindt anderhalve ton subsidie voor de exploitatie van een nachtopvang voor Westduitse verslaafden in Amsterdam te weinig. AMOC denkt minstens het dubbele bedrag nodig te hebben. De Westduitse minister van Volksgezondheid R. Syssmuth maakte onlangs in Den Haag bekend dat haar regering anderhalve ton subsidie wil uittrekken voor nachtopvang van Westduitse verslaafden in de hoofdstad. AMOC is een hulpverlenings- instantie die Westduitse verslaafden in de hoofdstad hulp biedt bij hun terugkeer naar de Bondsrepubliek. De nachtopvang moet als eerste adres dienen om allerlei zaken te regelen omdat terugkeer mogelijk is. B en W van de hoofdstad hebben hun medewerking voor een dergelijke opvang al eerder toegezegd onder het voorbehoud dat de Westduitse regering voor de kosten opdraait. Het is voor het eerst dat de Westduitse regering geld ter beschikking stelt voor de opvang van Westduitse drugsverslaafden in Nederland.

*****

Bossen nemen meer stikstof en in het bijzonder ammoniak op uit de lucht dan lage vegitatie, rivieren en meren. De verzuring in het zuidwesten en oostelijk deel van Nederland door STIKSTOF is ernstiger dan gedacht. De kustgebieden zijn in dit opzicht het schoonst. Daar is de neerslag van stikstof het laagst. Dat blijkt uit een onderzoek van Anneke Houdijk en Jan Roelofs van het Laboratorium voor Aquatische Oecologie aan de Katholieke Universiteit van Nijmegen. Hoe het komt dat er tussen de onderscheiden natuurgebieden zoveel verschillen zijn in de neerslag van stikstof, weten de onderzoekers niet. Jan Roelofs vermoedt dat dit iets te maken heeft met atmosferische omstandigheden. Het Rijksinstituut voor de Volksgezondheid en Milieuhygiëne gaat dit nader onderzoeken.

*****

De nieuwe General Manager van Banco de Venezuela NV, JEANETTE HAGEN Ph.D., maakte gisteren haar opwachting bij de gouverneur van de Nederlandse Antillen. Mevrouw Hagen volgde van 1974 tot 1978 een studie aan de UNA en studeerde daarna verder in de Verenigde Staten. Zij was voorheen Toezichthouder Offshore Banken bij de Centrale Bank van de Nederlandse Antillen. Deze jonge Antilliaanse vrouw is met haar benoeming een opvallende verschijning in de voornamelijk door mannen gevormde top van het bankwezen.

*****

Oktober was evenals september een SOMBERE MAAND. Gemiddeld over heel Nederland scheen de zon circa 85 uur tegen normaal honderd uur. Kustbewoners kwamen er met 95 uur zonneschijn nog het beste af. De gemiddelde temperatuur was met elf graden Celsius 06 graad hoger dan normaal waarmee oktober aan de zachte kant was. Gemiddeld werd 68 millimeter neerslag afgetapt, hetgeen vrijwel normaal is voor oktober. Dat heeft het KNMI meegedeeld.

*****

KAREL DE GROTE, die leefde van 742 tot 814, ontleende zijn naam niet aan zijn morele kwaliteit. Westduitse wetenschaps- mensen hebben vastgesteld dat de Frankische koning 1 meter 82 lang was, voor die tijd een reuzenlengte. De graftombe van de keizer met weelderige baard, die zich in de Kathedraal van Aken bevindt, is in 1983 geopend in verband met renovatiewerkzaamheden. Aken, in het Noordwesten van de Bondsrepubliek was de hoofdstad van het Karolingische Rijk. Voordat de tombe weer dichtgemaakt werd, kregen medische deskundigen van de deelstaat Nordrhein-Westfalen toestemming de botten te analyseren. Hierbij kwam vast te staan dat keizer Karel een zeer rijzige gestalte gehad heeft.

TELECURAÇAO
WOENSDAG: 16.30 Ora pa mucha; 18.00 Indonesia; 18.30 Informe deportivo met Hector Rosario; 18.45 Nieuws in het Nederlands; 18.56 Tempu pa Dios; 19.00 Kas di Beibel; 19.30 Moda ku Mylène; 20.00 Notisiero Tele-8; 21.00 Miniserie: «Vida Privada» (deel 2); 22.00 Wega di Number Kòrsou; 22.10 Planeta 3; 23.00 Sluiting.

DONDERDAG: 16.30 Ora pa mucha; 17.15 Kwis met Tante Irma; 18.00 Filatelie; 18.30 Informe deportivo met Hector Rosario; 18.45 Nieuws in het Nederlands; 18.56 Tempu pa Dios; 19.00 Rikesa Universal met Mavis Albertina; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.55 Agenda; 21.00 Serenada; 22.00 Wega di Number Kòrsou; 22.10 Actividat; 23.00 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden)

*****

Wega di Number CURAÇAO
4605
0296
7748

AMIGOE Tel: 672000

UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank nv
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank nv

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
Ingrid de Maayer-Hollander.
Antillean News Holding NV
Hoofdredactie:
Ard Horvers (hoofdredacteur)
Hanneke van Kouwen (wnd. hoofdredactrice)
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Yvonne van Es, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).
ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie:
Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór vier uur binnen zijn of op dezelfde dag vóór tien uur.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Anna Tromp- Van der Schoot, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Eileen Landsmark.

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN
Correspondent:
Gerard van Veen, Postbox 118, tel.: 873859 (Franse kant).
Abonnement en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel.: 23919.

SABA:
Correspondente:
Ruth Hassell, tel.: 2299.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster / Correspondente:
Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabant Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo NV, tel.: 370503, 370504 en 370304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Noord Saliña.

Losse nummers 60 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen **vijftien gulden per maand.**

Buiten Antillen (Nederland):
NAf.80,15 per maand (luchtpost) of NAf.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Heer Bommel gaat het overdoen

door Marten Toonder

3285 — Toen Tom Poes de warme kamer binnen kwam, zag hij heer Ollie dubbend voor het haardvuur zitten. Een grote stapel kalenders van allerlei formaat lag om hem heen verspreid.
"Dag, jonge vriend", zei hij omkijkend. "Kom je me eens bezoeken? Dat is aardig. Om deze tijd van het jaar heeft men behoefte aan een goed gesprek, wat jij?"
"Ja, dat is zo", zei Tom Poes, "ik....."
"Het oude jaar is al weer bijna ten einde", hernam heer Ollie [illegible] wordt al begraven onder de nieuwe kalenders".
"Ik heb juist iets vreemds meegemaakt met kalenders", zei Tom Poes. "Ik....."
[illegible] ons nieuwe kalenders", vervolgde heer Bommel met lichte nadruk. "Maar als wij die aan de muur hangen, is het oude jaar daarmee dan afgedaan?"
"Ik denk het wel", antwoordde Tom Poes. "Maar moet u horen, ik kwam daarnet een grijsaard tegen, die....."
"Neen, jonge vriend, daarmee is het niet afgedaan", voer heer Ollie voort. "Het blijft voortleven in onze herinnering en in onze ervaring. Luister nu even naar een ouder en wijzer iemand en sta niet zo te draaien".
Hij schoof een reclamekalender van de firma Grootgrut, waarop een felgele sprits stond afgebeeld opzij en vervolgde:
"Er is zoëven iets gebeurd, dat mij aan het denken heeft gebracht. Er woei iets tegen mijn raam en toen ik naar buiten keek, vond ik deze kalender...."

HENRY By Dick Hodgins

HENRY'S ON A NEW DIET...
AGAIN? THEY NEVER SEEM TO WORK
THIS ONE MAY...

BONER'S ARK By Addison & Frank Johnson

ALL RIGHT, LET'S CLOSE UP THAT LINE!!
UG!
OUCH!
BEG YOUR PARDON!
HEY!
OH!

BEETLE BAILEY By Mort Walker

WHAT KIND OF OUTFIT IS THAT?
NO-NONSENSE DRESS. I'M CONCENTRATING ON MY CAREER — ALL WORK! NOSE TO THE GRINDSTONE!
WHO'D THINK THAT INSIDE THAT BEAUTIFUL BODY WAS A SECRETARY TRYING TO GET OUT

REDEYE By Bill Yates & Mel Casson

A TRIBE OF LAWYERS LIVE HERE
REALLY? SHOW ME!
WHAT TRIBE IS THIS?
SIOUX!
SEE?

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICFNTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur; zondag gesloten.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(openingstijden voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(openingstijden voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

MUZIEKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging hiervan gelieve contact op te nemen met de heer Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

POLITIECLUB (Weg naar Willemstoren): geopend op vrijdag van 20.00-24.00 uur; zaterdag van 12.00-24.00 uur.

SPREEKUUR (gezaghebber): elke donderdag van 09.00-11.00 uur op het Bestuurskantoor, Kralendijk; laatste donderdag van de maand van 10.00-12.00 uur te Rincon.

DIERENARTS DR J.A. JANSEN (Dokterskliniek Noord Saliña, tel.: 4255) spreekuren: dinsdag en vrijdag van 14.00-15.00 uur en voorts volgens afspraak.

LVV: openingstijden slachthuis maandag t/m woensdag van 07.00-12.00/13.00-16.00 uur en donderdag en vrijdag van 06.00-11.00/11.30-14.30 uur.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00 uur.
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Kaya Cacique 4.

VERKOOP VAN ONDERNEMING VOORLOPIG VAN DE BAAN

Gespannen sfeer onder personeel

Bon Antil stuurt werknemers Bonaire Beach hotel naar huis

KRALENDIJK — Vooruitlopende op de verkoop van Bonaire Beach Hotel (BBH) aan Tropical Resort Hotels (TRH) nv heeft de vorige eigenaar, Bon-Antil nv, afgelopen maandag alle werknemers met ontslag gestuurd. De nieuwe eigenaar TRH moest pas per 1 november de verkoopsom van 1,3 miljoen op tafel leggen en tevens een bijkomend bedrag van 150 duizend gulden voor de uitbetaling van de cessantia. Dinsdagmiddag bleek dat de TRH het hotel niet zal kopen. Dat betekent in feite dat de werknemers met ingang van vandaag op straat staan.

Uiteraard een onmogelijkheid wetende dat het hotel momenteel voor een kleine zestig procent bezet is, terwijl op zaterdag 5 november de eerste Canadese charter verwacht wordt.

Een situatie waarvoor naarstig een oplossing gezocht moet worden. Het neemt echter niet weg, dat de situatie momenteel erg gespannen is, maar vooral zorgwekkend nu minister Gilbert de Paula van Financiën duidelijk heeft gesteld, dat indien de verkoop van het hotel niet doorgaat, het BBH zonder meer gesloten zal worden.

VAKBOND

Een stelling die niet gedeeld wordt door het BC. In een besloten vergadering is dinsdag de Eilandsraad bijeen geweest om over deze problemen te spreken. Vooralsnog is er geen gerede oplossing gevonden. Duidelijk is dat er een aantal externe factoren is dat een rol speelt in de benodigde financiën van het aankoopbedrag, maar tevens dat de directie van Bon-Antil in het voorlopige verkoopcontract over het hoofd heeft gezien dat de verkoopsom niet per 31 oktober, maar in feite pas per 1 november 1988 om 12.00 uur n.m. betaald diende te worden.

Dinsdag heeft het bestuur van de Fedebon er alles aan gedaan om de belangen van de hotelwerknemers te behartigen. In feite kon de bond — aldus woordvoerder Shon Ma Scoop — niet veel meer doen dan trachten de betrokken partijen de consequenties voor te houden van hetgeen er momenteel kan gebeuren.

DEFINITIEF

Overigens was het vorige week al bekend, dat er voor TRH enkele technische problemen waren met het loskrijgen van de aankoopsom. In tegenstelling tot hetgeen gesuggereerd wordt dat TRH niet geïnteresseerd zou zijn in de aankoop, mag worden aangenomen, zo vernam de Amigoe uit betrouwbare bron, dat juist het tegendeel waar is.

Vrijwel zeker was reeds dat Golden Tulip Hotels het management zou gaan voeren over het hotel en bovendien waren de totale financiën voor de renovatie reeds rond.

Dinsdag moesten de ontbrekende bedragen betaald worden, wilde TRH nog in aanmerking komen. Voor de werknemers een belangrijke zaak, aangezien de additionele 150 duizend gulden besteed zou worden aan het uitbetalen van de cessantia, de vakantiegelden en de betalingen naar aanleiding van de opzeggingstermijn.

Een onnauwkeurige lezing van Bon-Antil- vertegenwoordigers zorgde voor een te vroeg ontslag van de werknemers, die dinsdag dus al niet meer in dienst waren van Bon-Antil nv, maar werden betaald door het eilandgebied. Voor één dag in dienst genomen.

GEGADIGDE

Tijdens een persconferentie die werd belegd door Fedebon en waar de uit Curaçao afkomstige Shon Ma Scoop het woord voerde, werd duidelijk hoe ernstig de situatie is. Niet alleen is er geen geld voor de diverse verplichte emolumenten voor de werknemers, maar bovendien kunnen die ook geconfronteerd worden met een achterstand in de betaling van de Loonbelasting. Naar de Amigoe begrepen heeft, is deze niet altijd correct afgedragen.

Uiteraard tracht de Fedebon te voorkomen dat het hotel gesloten zal worden. Ook het BC verklaarde in een vergadering met het Fedebon- bestuur dat alles in het werk gesteld zal worden om sluiting te voorkomen.

Scoop benadrukte dat een niet in bedrijf zijnd hotel met rasse schreden achter uit zal gaan: er is geen onderhoud meer en bovendien is het veel moeilijker een hotel dat gesloten is weer te verkopen.

Bovendien, zegt Shon Ma Scoop met nadruk, dat het BC zich het niet kan permitteren om de werknemers zo maar naar huis te sturen. Overigens beseft het BC dat ook wel en tracht het een modus te vinden om met een kleiner deel van het personeel het hotel open te houden.

Weerstand tegen houding Alipio Goeloe

Overleg tussen PDB en POB voor tweede maal mislukt

KRALENDIJK — De eventuele coalitie tussen de Partido Democratico Bonairiano (PDB) en de Partido Obrero Bonairiano (POB) zal geen doorgang vinden. Hoewel er twee besprekingen zijn gevoerd, waarbij Janga (POB) verrassend toch aan tafel ging met partijvoorzitter Avelino Cecilia en bestuurslid Jopie Abraham (PDB) bleek de houding van raadslid Alipio Goeloe voor Janga het grootste bezwaar om met de vier fractieleden van de PDB in zee te gaan.

Janga eiste het hoofd van Goeloe (PDB) nadat hij in een eerdere instantie ook het hoofd eiste van Abraham en Crestian (beiden PDB) hetgeen niet gelukte en het hoofd van de UPB-gedeputeerde Ramoncito Booi, hetgeen Booi ontslag als gedeputeerde opleverde, nadat hem een motie van wantrouwen in de maag was gesplitst. De mogelijkheden van coalitievorming zijn met de laatste poging tussen de PDB en POB vrijwel uitgeput.

Blijft nu slechts over een samengaan tussen UPB en PDB, ook al hebben de wijkleiders van de PDB zich daar kritisch over uitgelaten. In feite kreeg het bestuur opdracht een coalitie te vormen met de POB en indien dat onmogelijk was om in de oppositiebanken te blijven.

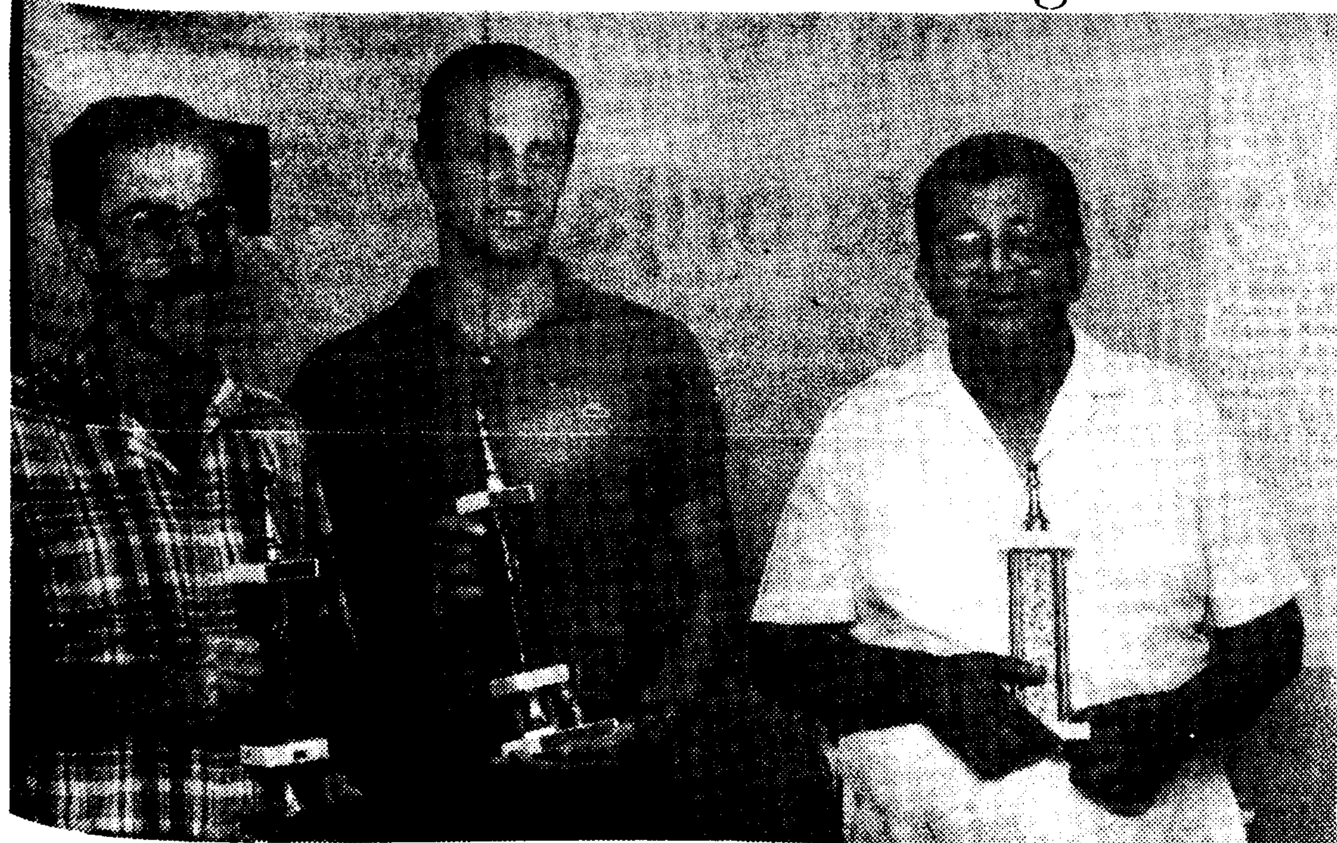
Tegenover de Amigoe heeft partijleider Rudi Ellis inmiddels verklaard dat er water in de wijn gedaan zal worden. Indien nodig zal er niet vastgehouden worden aan de eis dat ex-gedeputeerde Booi toch weer gedeputeerde in een nieuwe coalitie zal worden. Het ziet er bovendien ook niet naar uit dat de UPB de eis om twee gedeputeerden in het BC te krijgen staande zal houden. De UPB en de PDB hebben beiden namelijk vier zetels in de eilandsraad.

De derde en laatste mogelijkheid is dat één van de vier fractieleden van de PDB zal besluiten de viermans- fractie van de UPB te steunen. Daarvoor zal de beloning dan een gedeputeerde- zetel zijn. Hoewel er al jarenlang sprake is dat het de ex-fractieleider van de PDB Alipio Goeloe zal zijn die de gelederen van de UPB gaat versterken, kan dit vrijwel met zekerheid ontkend worden.

Ook de huidige fractie- voorzitter van de PDB Jose Winklaar zal zich niet aansluiten bij de UPB. Met name wordt de mogelijkheid gezocht bij de enige dame in de PDB fractie Marelva Soliano, maar in politieke kringen wordt de mogelijkheid dat de ex- -gedeputeerden en ex- -statenlid Ernesto Melaan de beslissende stap zal nemen, het grootst geacht.

BAYRUT — De Islamitische Jihad (pro- Iran) gaf een video- opname van de VS- journalist Anderson vrij, waarbij deze een verklaring voorlas die waarschijnlijk door zijn ontvoerders is opgesteld. Hij werd in maart 85 ontvoerd en zegt goed behandeld te worden. Hij zegt dat men al een paar keer op het punt stond hem vrij te laten maar elke keer lijkt de VS- regering een akkoord te blokkeren.

Schaakbeker voor Harm-Theo Wagenaar

WILLEMSTAD — Harm-Theo Wagenaar heeft het achtste toernooi om de Curaçaose schaakbeker op zijn naam geschreven. Wagenaar, die na zijn rechten-studie, momenteel bij de Nederlandse Marine werkzaam is, kwam vorig jaar voor het eerst uit in de Curaçaose competities.

Hij behaalde vorig jaar direkt een tweede plaats en verbeterde dit seizoen zijn prestatie aanzienlijk. Tijdens de bekerstrijd bleef hij ongeslagen en dat was tekenend voor de vorm waarin de kersverse kampioen momenteel verkeert.

De tweede plaats in het toernooi was voor Anton Houtman, die zich zeer goed herstelde na een slechte start. Op de derde plaats eindigde Leo Renaud met een zelfde aantal punten (3 1/2) als Nacho Moron.

Op de foto de winnaars van de Curaçaose Schaakbeker strijd: vlnr Anton Houtman, Harm-Theo Wagenaar en Leo Renaud met hun trofeeën, die zij gisteravond kregen uitgereikt in het SDK.

LIMA — Perú zal een schuld van 330 miljoen mark aan twee Westduitse bedrijven aflossen via de levering van goederen, zo hebben functionarissen van het Peruaanse ministerie van Economische Zaken dinsdag verklaard. Het Zuidamerikaanse land, dat een totale buitenlandse schuld heeft van 15,4 miljoen dollar, trof al eerder dergelijke regelingen, maar het ging nog nooit om zo'n hoog bedrag.

*****

Motie oppositie tegen handhaven van Atta Mungra als SLM-directeur haalt het niet

Arron voorkomt scheuring in Surinaamse regeringscoalitie

PARAMARIBO — Een motie van de Surinaamse oppositie tegen het handhaven van Atta Mungra als directeur van de Surinaamse luchtvaart- maatschappij (SLM) heeft het maandag in de Nationale Assemblee niet gehaald. Even zag het ernaar uit dat de motie een scheuring teweeg zou brengen binnen de regerings- coalitie, waar de drie partijen sterk verdeeld zijn over de kwestie-Mungra. Maar vicepresident Henck Arron van de Nationale Partij Suriname (NPS).

De motie, waarin van de regering wordt geëist dat zij het besluit om Mungra als directeur te handhaven herziet, was ingediend door de oppositionele Nationale Democratische Partij van bevelhebber Desi Bouterse. De affaire rond de wegens deviezensmokkel in opspraak gekomen SLM-directeur houdt al enige tijd de gemoederen in Suriname bezig.

Vorige week besloot president Ramsewak Shankar na vijf maanden dat Mungra zijn functie mocht behouden, omdat zijn poging tot het smokkelen van deviezen met een transactieboete was afgedaan en een accountants- onderzoek bij de SLM geen onregelmatigheden aan het licht hadden gebracht.

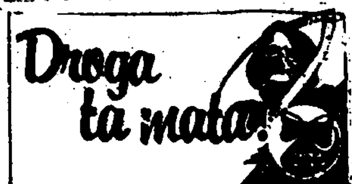
DELICT

De beslissing van de president schoot echter bij regeringspartner NPS in het verkeerde keelgat. Volgens de NPS moet Mungra als jurist op de hoogte zijn geweest van het feit dat hij een economisch delict pleegde. De partij acht handhaving van de directeur in strijd met de principes van wet en recht. De andere twee regerings- partijen van het front voor democratie en ontwikkeling denken daar anders over.

De Vooruitstrevende Hervormings Partij (VHP), de partij van de president en tevens van de SLM-directeur, en de Kaum Tani Persatuan Indonesia, KTPI, waren het wel eens met het besluit van de president om de SLM-directeur te handhaven. De NPS legde zich er uiteindelijk bij neer en liet weten niet uit de regerings- coalitie te treden.

Na het indienen van de motie vroeg de regerings- coliatie een schorsing om zich te beraden over haar stemgedrag. Tijdens de schorsing zegde vicepresident Arron zijn partijgenoten van de NPS toe dat hij het justitiële rapport in de zaak-Mungra zal opvragen. Hiermee probeerde hij te voorkomen dat de NPS-leden voor de motie van de oppositie zou stemmen.

De meeste NPS-leden verlieten de vergaderzaal bij de stemming, omdat — zoals één van hen zei — het tegen hun geweten zou indruisen om tegen de motie te stemmen. De motie werd toen verworpen.

Bukman: 4,5 ton voor Nicaragua

DEN HAAG — Minister Bukman voor Ontwikkelings- samenwerking heeft ongeveer 450.000 gulden beschikbaar gesteld voor de slachtoffers van de orkaan Joan in Nicaragua.

Drie ton gaat naar het Nederlandse Rode Kruis voor de verzending van noodhulpgoederen: kkoksets, lakens, handdoeken en rollen plastic. De rest is bestemd voor de stichting Artsen zonder Grenzen en wordt besteed aan tenten, communicatie- materiaal, boten en ander lokaal transport voor medische activiteiten.

De minister overlegt nog met de Nederlandse medefinancierings- organisaties CEBEMO, ICCO, Novib en Hivos over een afzonderlijk initiatief namens deze organisaties.

» stockmarket «
NEWS

AMSTERDAM NOVEMBER 2, 1988

Akzo	156,70	KLM	38,90
Amev	55,80	Kon.Ned.Papier	44,50
Amro Bank	79,40	Philips Gloeil.	31,90
Bols Lucas	142,80	Robeco	94,80
Gist Brocades	42,00	Rolinco	89,20
Hagemeyer	69,00	Royal Dutch	224,50
Heineken NV	141,00	Unilever	120,10

NEW YORK STOCK EXCHANGE NOVEMBER 1, 1988

Abbott Labs.	48 3/8	+ 3/8	ITT	52 5/8	+ 1
Alcan	30 1/2	- 3/8	Johnson & J.	87 3/8	+ 3/8
American Exp.	27 3/8	+ 1/4	Kelloggs	61 7/8	- 7/8
Apache	7 1/4	unch	Merck & Co.	57 1/8	- 1/8
Am.Tel.& Tel.	28 5/8	unch	Minnesota Mng	60 7/8	+ 1/8
Amoco	74 5/8	- 1/4	Mobil Corp.	44	- 3/8
Anheuser B.	32 1/8	- 1/8	Monsanto	78 1/4	unch
Becton Dick.	53 3/4	- 1 1/4	NCR Corp.	57	+ 1/8
Campbell S.	33 1/8	+ 3/8	Norf.South.	30 1/2	unch
Chrysler	26 1/4	- 3/8	Northrop Corp.	35 1/8	+ 3/4
Citicorp	25 1/4	+ 1/8	PPG Indus.	42 1/4	- 5/8
CocaCola	43 1/2	+ 3/8	Philips Ind.	18 1/4	+ 1/8
Digital Eq.	96 3/4	+ 3/4	Pillsbury	61 3/8	+ 1 3/8
Dupont	82 3/4	+ 1 3/8	Placer D.M.	13 3/4	+ 3/8
East.Kodak	47 1/2	- 7/8	Pfizer	57 1/2	+ 3/8
Exxon	45 1/4	+ 1/2	Phelps Dodge	47 7/8	+ 3/8
Ford	51 1/2	unch	Philip Morris	95 3/4	+ 3/8
Genl.Electr.	43 7/8	+ 1/4	Polaroid	39	+ 1/4
Genl.Motors	84	+ 5/8	Quaker	54 3/4	- 5/8
Gillette	37 1/8	+ 1 1/8	Ralston P.	82 1/4	+ 1/2
Gulf & West.	41 1/8	- 3/8	RJR Nabisco	84 3/4	+ 1
Heinz	46 1/8	- 1/8	Sara Lee	48 1/4	+ 5/8
Hilton	50 3/8	+ 3/8	Shell Trp.Tr.	69 1/2	unch
Homestake Mng.	13 5/8	+ 1/8	Upjohn	32 3/8	unch
IBM	124 1/8	+ 1 1/2	Unocal	38 3/4	+ 1/4

DOW JONES
Industrials 2150.78 + 2.14
Transportation 930.48 + 3.77

CLOSING MARKET COMMENT NOVEMBER 1, 1988:
THE TECHNOLOGY STOCKS AGAIN LED THE WAY POSTING GOOD PERFORMANCES. DECLINES LED ADVANCES BY 7 TO 6. VOLUME OF 149 MLN REMAINED SLUGGISH. THE DOW HELD ON TO A GAIN OF 2.14 TO CLOSE AT 2150.78.

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP WOENSDAG 2 NOVEMBER 1988 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.43	1.45	1.47
PND STERLING	3.09	3.145	3.205
NED GLD	88.03	88.81	89.61
BOLIVAR	—	—	—
ZW FRANCS	118.56	119.28	120.08
FR FRANCS	28.03	29.13	29.83
DUITSE MARK	99.49	100.21	101.01
SUR GLD	—	100.07	102.59
IT LIRE	1.02	1.32	1.38
AR FLORIN	98.00	100.00	100.20

KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 2 NOVEMBER 1988 EN TOT NADER ORDER.

9.75 %	OBLIGATIELENINGEN PER 85/89	99.07
13 %	OBLIGATIELENINGEN PER 86/90	103.63
12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	103.18
8.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1994/98	99.29
10.25 %	OBLIGATIELENINGEN 1986 PER 1990	96.48

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENINGEN BEDRAAGT 10.59%.
DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

PvdA-Kamerlid over minister Bukman:

Meer aandacht nodig politie aspect ontwikkelingshulp

DEN HAAG — Minister Piet Bukman van Ontwikkelings- samenwerking van Nederland moet volgens de grootste oppositie- partij PvdA meer nadruk gaan leggen op economische, handels- en politieke aspecten. Het PvdA- Kamerlid Melkert zei dit maandag tijdens een bijeenkomst over het Midden Amerika- beleid van minister Bukman.

Het is alles goed en wel dat dit ministerie nu een competente manager heeft gekr in Bukman, maar deze waarloost wel zijn politi taak. Het ontwikkeling leid is techniek geworde politieke dimensie is ver nen. Grote nadruk ligt op via de Wereldbank onde leuse: Als we het neutraal den, houden we alles op rechte spoor.

DEMOCRA

En dit terwijl het beleid de Wereldbank en het Inte tionaal Monetair Fonds bijdraagt aan vergroting armoede, aldus Melkert. vindt dat de steun aan de de cratisering die de mini centraal heeft gesteld in he één jaar oude Midden A ka- regio- beleid is gebleven.

De algemeen directeur CEBEMO, H. Kruijs ... gelegd naar de ontwikk van de democratie ...

GEEN VER...

... dent Jose Azcona Hoyo Honduras heeft het ... van de staking door Hondurese ... sociale ... staking was ... omdat ... sociale verbetering...

In een toespraak ... bleven ... Daarom ... week weer ...

WARSCHAU — ...